

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VI legislatura

Setè període

Sèrie P - Número 97

Dimecres, 2 d'octubre de 2002

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN RIGOL I ROIG

Sessió plenària núm. 65, segona reunió

Í N D E X

Debat

sobre l'orientació política general del Consell Executiu (tram. 255-00010/06) (continuació) (p. 3)

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 65.2

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i cinc minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major i pel lletrat Sr. Pau i Vall.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

El president

Es reprèn la sessió.

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (tram. 255-00010/06) (continuació)

Prossegueix el debat amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris. L'ordre d'intervenció serà de major a menor, i el Grup de Convergència i Unió parlarà al final.

Té, per tant, la paraula, pel Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, l'il·lustre diputat senyor Pasqual Maragall i Mira.

El Sr. Maragall i Mira

Molt honorable senyor president, senyores diputades, senyors diputats... Jordi Pujol és un president molt respectable i molt honorable; ha respectat el seu càrrec i l'ha honorat. Diria que Macià, Companys, Tarradellas i Pujol no solament l'han honorat: l'han engrandit. Vostè ha engrandit la Presidència de la Generalitat.

Tarradellas, quan torna a Catalunya i diu: «Sóc el cent quinze president de la Generalitat», enllaça coratjosament –també diria hàbilment– amb un passat remot que el passat immediat havia esborrat, havia tractat d'esborrar de la memòria. Com el president va explicar en el Saló Sant Jordi abans-d'ahir, Tarradellas, per via personal –*modo personae*, deien els romans–, va lligar magistralment les dues legitimitats separades per una interrupció injusta i cruel. Però el cert és que els cent tretze presidents de la Generalitat, fins al 1714, van ser majoritàriament eclesiàstics sense gran significació política. La prova és que el nostre heroi d'avui és Rafael Casanova, cap del Consell de Cent.

La història del catalanisme, del catalanisme modern, comença amb la Solidaritat Catalana. Vam veure abans-d'ahir que a més a més enllaça –i hi enllaça d'una forma quasi diria paral·lela– amb l'Assemblea de Catalunya, que fa també aquesta funció d'introduïdor d'un sentiment i d'una doctrina que en el seu moment no eren encara moneda legal, per dir-ho d'alguna forma, no eren encara assumits pel sistema polític.

La història moderna de la Generalitat comença amb Macià. Macià, Companys, Tarradellas i Pujol, sense oblidar Irla, han engrandit la institució, li han donat una ressonància que només la monarquia dels comtes de Barcelona havia tingut. I no estic exagerant.

Dit això, haig de dir també que el seu sentit institucional –que l'hi reconec, president– ha tingut sovint una

falla important: vostè ha actuat amb una certa manca de consideració respecte del Parlament. Encara li hauria de dir i li diré algunes coses bones del seu llarg mandat, però em permetran que intercali una reflexió crítica carregada de conseqüències.

Hi ha hagut moments, president, en què m'ha semblat que vostè desapoderava el Parlament. De fet, fa un any vostè no va respondre, aquí en el Parlament, a una moció de censura, fet inèdit no sols en la història moderna de Catalunya, sinó de tot Europa. Va voler convertir el Parlament en una plataforma de llançament electoral; pel que veiem, sense grans resultats. I ahir va dir que d'algunes coses importants, les més importants, no en parlaria, que ja en parlaria algú, algú altre, en un altre lloc.

Tanmateix, vostè és fill del Parlament, i ho dic amb tot el respecte. És aquí on s'ha de parlar. Fa un any i ara. Vostè ha estat elegit per aquest Parlament. Va ser aquí, gràcies al suport que el senyor Aznar li va donar telefònicament des de Cuba –en els bancs del Partit Popular hi havien dubtes en aquell moment, al migdia d'aquella tarda–, que vostè va ser elegit president. És aquí on ara ha de justificar per què pensa que és millor per a Catalunya mantenir un president que ha abandonat les seves obligacions, en comptes de dir, senzillament, «adéu-siau».

Aquest no és el president que volen l'Estatut i la Llei, un president que s'acomiada un any abans de plegar, que dimiteix les seves funcions molt abans de deixar el càrrec. (*Remor de veus.*) Si vostè s'acomiada del Parlament, perquè és el seu darrer debat de política general, vostè s'està acomiadant del Govern i del país.

Amb tot el respecte i un punt de decepció, però encara amb alguna esperança, haig de dir-li també una altra cosa que fa referència a un punt molt calent de l'actualitat política; un punt que no es pot obviar per bé que no és ni ha de ser el centre del nostre debat. Jo no he demanat que el president de la Generalitat fes de mitjancer amb el Govern basc. Si així es va entendre –puntualitzo amb respecte i emfàticament–, jo espero que el president de la Generalitat, quasi diria tinc dret a exigir que s'impliqui en la solució d'un problema que està enverinant no sols la política i la vida a Euskadi, sinó les possibilitats de dur Catalunya fins al sostre de les seves aspiracions. Catalunya ha de ser la locomotora política d'Espanya, si volem obtenir el que estic segur que vostè i jo volem obtenir per als ciutadans de Catalunya.

Vostè ho va dir ahir: «Un país, per prosperar, necessita autoestima», i autoestima, president, vol dir un lideratge, i un rol polític que amb realisme podem aspirar a obtenir. No hi ha autoestima sense ambició. Si el Govern no té l'ambició que el poble espera, no pot esperar del poble la resposta que vostè requereix de la societat civil quan diu: «Hem de posar la societat davant de les seves responsabilitats.»

Quan jo dic això, quan jo dic que Catalunya ha de fer una proposta a Espanya, i a mes a més dic quina, vostè respon: «emmirallaments». No, senyor president, no, emmirallaments no: una ambició realista, una ambició raonable, la pàtria radiant i lliure de què vostè parlava ahir, que no pot ser només una frase bonica, una ambi-

ció raonable. No empetitim la magnitud dels nostres objectius nosaltres mateixos, per després dir que els altres no reconeixen les ambicions de Catalunya. Aquest exercici, l'hem fet massa els darrers tres anys. No pot dir que d'aquí a dos anys ja en tornarem a parlar, si segueixen ignorant les nostres aspiracions i malagrint el nostre sacrifici, com vostè va dir ahir. Hem de parlar més clar.

Amb tota sinceritat li dic: parlar clar vol dir proposar coses factibles, encara que no siguin senzilles, i fer-ho amb lleialtat. Parlar clar vol dir parlar en nom del país, i no en nom del nostre partit, quan el país ho reclama. I ara el país ho reclama; ara convé, senyor president. Convé que vostè i jo, i els diferents líders de la política catalana, parlem clar explicant quins són els nostres objectius i especifiquem amb precisió el que volem dir. Ibarretxe ho ha fet. Carod-Rovira, a casa nostra, s'hi ha mostrat d'acord. Jo no hi estic d'acord; primer és la llibertat i la vida.

Crec també que el Govern espanyol va mostrar una absoluta manca de sentit de l'oportunitat, immediatament que l'Ertzaintza executés fil per randa les resolucions d'un jutge instructor –instructor! En el moment que era obligat, doncs, el Govern espanyol no va respondre, en el moment que era obligat prendre una iniciativa política de diàleg que només el Govern –ho repeteixo, només el Govern– podia prendre. D'això, no se'n pot dir solament manca de sentit de l'oportunitat, sinó manca de sentit d'Estat. Ibarretxe ha omplert aquest buit, i l'ha omplert amb més audàcia que seny.

Tenim un president del Govern, un president del Govern espanyol, que no parla pràcticament amb ningú. No parla amb Ibarretxe, no parla amb vostè –almenys que sapiguem–, no parla ni amb el líder de l'oposició més dialogant i més lleial que ha tingut Espanya en els vint-i-cinc darrers anys. Amb qui parla?

El que vull dir-li, president, és que Catalunya no pot ser la gran absent d'un debat que ni tan sols s'ha acabat d'encetar del tot, i que no s'encetarà fins que Catalunya no parli. Catalunya no pot ser la gran absent d'un debat que ens concerneix, que és el debat sobre l'Espanya plural, l'autèntic debat. Perquè el tema no és Euskadi, president: el tema és Espanya, i Euskadi n'és la cortina. I el paper que Catalunya ha de tenir és una part fonamental d'aquest tema. Si no toquem aquest tema, no haurem tocat realment el tema d'Espanya, sinó només el tema d'una de les seves excepcions.

Nosaltres no som una excepció espanyola. El País Basc sí, potser sí que es pot tractar per la via d'excepcions, de dret foral, d'excepcionalitat. Catalunya no és una excepcionalitat a Espanya; Catalunya és diferent, és un poble diferent. Espanya és un conjunt de pobles, diu la Constitució, i nosaltres en som un, amb una història important, amb una diferència que s'ha de reconèixer.

Parlem de Catalunya. En efecte, els darrers vint anys Catalunya ha fet un gran salt endavant; ha experimentat un progrés de què podem sentir-nos orgullosos. Vostè, com a president, té una part important de mèrit, la més important. Però, com vostè mateix deia, és un mèrit compartit –ho diu molt al final, però finalment ho diu–, compartit per ajuntaments, sindicats, emprenedors, societat civil, professionals, ciutadans en definitiva.

L'autoestima com a país implica també un alt nivell d'exigència envers les seves institucions. Una cosa és autoestima, i l'altra, absència absoluta de reconeixement de mancances. I ahir, president, en el seu llarg discurs no va haver-hi ni una sola frase per reconèixer cap error. Vostè dirà: «Està l'oposició per a això. Ja m'ho diran vostès.» D'acord, ja li ho dic, però no hauria estat de més que en un discurs de final de vint-i-dos anys de govern vostè hagués reconegut alguna mancança.

No podem oblidar la pèrdua d'impuls que s'ha anat produint, especialment aquests darrers anys. Vostè es lamentava, amb motiu de la celebració de la Diada d'enguany, de la pèrdua d'impuls i de tremp. El cert és que l'excel·lència de la nostra transició, l'entusiasme dels primers anys, ha anat cedint pas a la resignació i a l'empobriment de projectes i esperances.

Un segon error és la seva patrimonialització del país, l'apropiació patrimonial, interessada, de la idea de Catalunya, fins al punt que mai no ha reconegut a ningú el patriotisme que jo li he reconegut sempre. Vostès han cregut que podien garantir per vostès mateixos el progrés i el benestar del país, i això els ha dut a la marxa lenta que avui tothom reconeix.

Un tercer error ha estat l'acumulació d'irregularitats i connivències que han perjudicat la imatge de les nostres institucions. Massa casos poc o gens aclarits. Massa negocis a l'ombra de l'Administració. Massa clientelisme i favoritisme.

Per últim, vull destacar la persistent voluntat de controlar la societat civil, siguin associacions, entitats culturals, òmniums culturals o clubs de futbol, o les caixes. Introduir incertesa, sense explicació, en algunes de les més sòlides institucions financeres, no ja de Catalunya, sinó d'Espanya, en aquest moment a més, no té cap mena de sentit, és un acte temerari. És un acte temerari.

President, vull expressar-li el nostre profund desacord en com està finalitzant aquest darrer període del seu llarg mandat. Els vint-i-dos anys transcorreguts no tapen els tres darrers anys. Parlar del 2010 no ens estalviarà l'agonia del 2003. Aquesta legislatura ha estat temps perdut. Tres anys perduts, i encara en volen perdre un altre? I d'aquest fracàs en l'acció de Govern qui en surt perjudicat és Catalunya i els seus ciutadans.

Existeix un problema de manca de liderat, de manca d'orientació, que s'afegeix a una gran incompetència en la gestió, que està causant danys, de vegades irreparables, i que es tradueixen en episodis ben visibles. No estic inventant res.

Pla hidrològic nacional, contaminació d'aqüífers, problemes d'habitatge, sinistralitat laboral i en la carretera, però es tradueixen també en altres danys menys visibles, que tindran efectes més greus a més llarg termini: sistema educatiu, recerca, protecció social, dèficit d'infraestructures.

Catalunya no va tan bé com podria. Està perdent pes en el conjunt d'Espanya i des del Govern no s'està fent el necessari per mantenir-nos en primera línia del progrés econòmic, social i cultural.

Recorda, president, quin era el seu programa de legislatura? Més poder i més diners. Han passat ja tres anys i ni més poder ni més diners, ni més respecte ni més

influència. Què hem aconseguit? De debò, en què és ara més forta la nostra autonomia que fa tres anys? Quines majors quotes de poder hem assolit? Cap.

És que Catalunya és ara més forta, més potent, més influent en el conjunt de l'Estat? No.

És que hem aconseguit traspassos rellevants? No.

Quines grans obres s'han fet des del 92, llevat de l'Eix Transversal i les del 2004? Cap.

Els grans projectes: aeroport, metro, Segarra - Garrigues, són futuribles que nosaltres haurem de realitzar, i pagar. El més calent és a l'aiguera.

És que hem millorat substancialment el finançament de la nostra autonomia? No.

On són els recursos addicionals? On és la suficiència financera? I, si tenim més recursos, per què vostès estan traslladant al futur els pagaments de grans obres? Per què continuem practicant tècniques de desviament del dèficit a través d'empreses públiques o de crèdits de l'Institut Català de Finances? Per què estem duent a situacions de pràctica fallida importants corporacions públiques com l'Agència Catalana de l'Aigua o la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió?

Vostès estan hipotecant les finances de la Generalitat. S'estan endeutant a futur i estan comprometent el progrés del país.

Repeteix, ni més poder ni més diners, ni més influència ni més liderat com a país. El que sí que han aconseguit vostès i el Govern del Partit Popular és reduir el pes econòmic de Catalunya. Avui, Catalunya pesa menys en el context espanyol. Des que vostès treballen colze amb colze amb el Partit Popular, Catalunya perd participació en el PIB, en el Producte Interior Brut espanyol, i la població ocupada catalana perd pes en el conjunt de la població ocupada espanyola. I això vol dir pèrdua de potencial econòmic, però també menys capacitat de generar ocupació, com s'està veient.

Defensem bé els interessos de Catalunya si el Govern de la Generalitat baixa la guàrdia? La moral del país és prou forta? És que la psicologia del país no està prou influïda pel tancament final de la planta de Lear a Cervera? És que la psicologia col·lectiva no està influïda per l'amenaça de Volkswagen d'endur-se feina de SEAT a Bratislava? I aquestes coses, president, sobre tot el que es refereix a Lear, les dic amb un ai al cor, perquè penso: a veure si després els castigarà com als de Bagà, que li van demanar..., no sé què li van demanar, i ell va considerar, senyor president, vostè va considerar que no eren bones maneres i els va retirar tota l'ajuda que havien de tenir. Espero que no passi el mateix amb aquests altres.

És que ja hem oblidat que Global 3 ha marxat...? (*Remor de veus.*) Escoltin, escoltin... És que ja hem oblidat que Global 3 ha marxat en bona part a Saragossa per desacords amb el Govern de la Generalitat? Desacords que, per cert, no se'ns han volgut explicar, els hem preguntat més d'una vegada. De què ens estan servint les seves aliances? De res.

No confondran el poble de Catalunya simulant ara un allunyament del Partit Popular que a tots dos convé a efectes d'imatge.

Repetirà, president, arribat el moment, la vella cançó que diu que Partit Popular i PSOE, puix que són espanyols, són iguals? A Catalunya ningú no creu que Aznar i Zapatero siguin el mateix. Fins les criatures de pàrvuls saben que no són el mateix. No es pot governar Catalunya des d'una falsedat i un error tan evidents.

President, vostès no poden avui donar lliçons de catalanisme a ningú. I ara més que mai després de sis anys de pacte amb la dreta nacionalista espanyola. Un pacte que arribava fins i tot a proposar al Partit Popular que s'esforcés a atraure un pretès vot anticatalà en la regió metropolitana de Barcelona per beneficiar la suma dels vots dels dos partits de dreta aquí, a Catalunya. Això no és catalanisme. Això és una visió perversa de la realitat de Catalunya.

Vostès han condicionat negativament la vida política i la capacitat d'avançar del nostre país, per motius partidistes. Any rere any han desgranat una llista interminable de realitzacions. No faltaria més! El pressupost de la Generalitat és de 15.000 milions d'euros –2 bilions i mig de pessetes–, prou que ens ho recorda la propaganda oficial, la insistent propaganda oficial, tot i que aquesta mateixa propaganda ens recorda que queda molt per fer. I tant que queda molt per fer! Queda per fer i per pagar. Vostès han deixat molt per fer i molt per pagar, i ja no estan en condicions de fer-ho.

Una bona gestió no ha estat la característica d'aquest Govern. Catalunya és una de les comunitats autònomes que presenta les xifres de despesa corrent per habitant més altes, i les d'inversió pública per habitant més baixes.

L'acció del seu Govern no ha estat a l'alçada del que Catalunya demana i espera. És la vitalitat de la societat catalana la que ha mantingut la nostra vitalitat nacional. Amb la de coses que queden per fer, que es podrien haver fet i no s'han fet! Ja les farem.

Quin país volem els catalans?

Volem una societat cohesionada i solidària. Volem que les famílies trobin l'ajut que necessiten per tirar endavant. I el tindran.

Fa molts anys que vostè parlava de la necessitat que els catalans i les catalanes tinguessin més fills. Fins i tot a la primera emissió de deute públic parlaven de fer guarderies. Se'n recorda? Fa vint anys d'això. Però els ajuts i les places d'escoles bressol tot just comencen a arribar ara i encara resulten molt insuficients. Per això més de 85.000 ciutadans –més de 85.000 ciutadans– han signat la iniciativa legislativa popular que acaba d'entrar a la cambra. No em diguin que no es pot fer tot de cop, han tingut vint-i-dos anys per fer-ho. El problema és que s'han fet moltes coses, però sense nord. A cap país europeu hi ha tants tipus d'ajuts, tants tipus diferents d'ajuts amb tan poca dotació a cadascun.

A vegades és impossible de saber què s'està fent en benestar social, per exemple. M'ho deia la Pilar Malla l'altre dia. Diu: «És que són tantes coses, tan diferents i tan menudes cada una, que no saps on ets», que és enormement difícil de saber realment què és el que s'està fent. Pregunteu, si no, a les famílies que s'han de fer càrrec d'avis i persones dependents, als que tenen problemes de malalties mentals a casa seva o a les famílies amb persones discapacitades.

Els catalans volem una millor política d'ocupació. I la tindrem.

Una política que vetlli per la formació, amb uns serveis d'intermediació eficaços, i una política que redueixi la temporalitat i la precarietat i que es prengui seriosament la sinistralitat laboral. Quantes morts fan falta perquè s'acabi fent els que els sindicats reclamaven fa temps?

Una política d'ocupació adaptada a cada territori –paraula que li vaig sentir per primera vegada ahir, senyor president, «territori», proximitat al territori–, en col·laboració amb els ajuntaments, com s'hauria ... (*Remor de veus.*) Sí, sí, és la primera vegada que li he sentit, perquè, aquí, sempre que s'ha parlat d'organització territorial s'ha acabat no parlant-ne, i no sé per què, perquè hi va haver una comissió d'organització del territori de Catalunya, des del punt de vista administratiu, que el senyor Duran va presidir la Comissió, el senyor Roca va ser el ponent, i tot això es va acabar com un foc d'encenalls. Què hi ha d'aquella organització del territori, senyor president? Va ser vostè qui va dir que no. No va ser pas el senyor Duran, no va ser pas el senyor Roca, no van ser pas els seus ponents. Va ser vostè qui va dir: «Prou de parlar de territori: parlem de Catalunya, que és l'important.» «El territori és enemic de Catalunya, tot el que siguin ciutats, enemics de Catalunya.» (*Remor de veus.*) Jo recordo una frase seva... (*Remor de veus.*)

Jo recordo una frase seva, senyor president, que quedarà escrita per a la història, quan va dir una vegada: «Un país amb ciutats fortes, una nació amb ciutats fortes és una nació feble.» Consta en el *Diari Oficial de la Generalitat*. I això tradueix la seva por, la seva distància, la seva desconfiança respecte al territori i els seus poders.

Els catalans volem un canvi radical en tot això, i volem un canvi radical en la política d'habitatge. I el farem. L'anterior Pla d'habitatge ha estat un fracàs; el nou Pla, objectius rebaixats: ni habitatge protegit, ni de lloguer ni de promoció pública.

El Parlament de Catalunya va aprovar una desgravació en els lloguers, que vostès diuen que no aplicaran –el seu conseller d'Economia. Tan bon punt es va aprovar –i es va aprovar per gran majoria d'aquesta cambra, i és una cosa que el Govern ha de complir–, el conseller d'Economia va dir que no tindria diners per fer-ho i que no ho pensava fer. En canvi, apugen els impostos que graven l'habitatge, per vies indirectes: l'impost de transmissions patrimonials; primer, per equiparació amb l'IVA, després amb altres procediments.

Necessitem una política d'habitatge que no hem tingut, i que els 3.700 habitatges, que vostè va dir que s'hauran fet en no sé quantíssims anys, evidentment, no reflecteixen.

Necessitem una nova política de lloguers. Un mercat de lloguers que, president, en aquest moment està perfectament a punt: hi ha totes les condicions econòmiques perquè la sobreinversió immobiliària que hi ha en aquest moment acabi donant com a resultat una autèntica oferta de pisos de lloguer. L'únic que demanem és que el Govern de la Generalitat tingui l'audàcia i tingui el coratge i tingui la intel·ligència de donar un pas

endavant, de fer una desgravació en el tram autonòmic de la renda perquè el mercat de lloguers pugui arribar; sobretot per a la gent jove, que és la que no troba en aquest moment sortides per al seu habitatge.

Els catalans volem una societat segura. Hem vist com ha augmentat la inseguretat. I no estic parlant només de delinqüència. Parlo de sinistralitat a les nostres carreteres: cent tres trams de carreteres superen el coeficient europeu de sinistralitat. Parlo de contaminació de l'aigua: 132 municipis sense aigua de boca. Parlo de la qualitat dels aliments. Parlo de la qualitat del subministrament elèctric, amb talls i microtalls. Problemes que el seu govern ha estat incapaç d'entomar. No hi ha responsabilitat del govern de CiU en tot això? No hi ha abandonament de funcions i d'eficàcia? Sols és culpa dels altres, dels treballadors, dels empresaris, dels conductors, dels consumidors, dels ramaders, dels ajuntaments, de la societat? És també obligació de tot govern garantir la convivència, la tranquil·litat, la seguretat a les places i als carrers de Catalunya. També en això fan com el PP: si hi ha un problema, tapem-lo amb una llei. Els americans ridiculitzen la ineficàcia dels governs que tiren diners sobre els problemes. Vostès, ni diners; hi tiren lleis.

Ara ens proposen una llei de seguretat pública, sense el desplegament ràpid dels Mossos, sense parlar de comandament únic, sense posar més recursos i sense plantejar la revisió de la Ley de fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado.

Els catalans volem i tindrem una escola de qualitat, i una formació de primera. Catalunya és la comunitat autònoma que menys gasta en educació per habitant: 495 euros, enfront dels 700 de Canàries, els 579 de Madrid o els 554 d'Andalusia. No hem dedicat recursos suficients a l'escola pública. El seu Govern no ha estat just en la seva política de concerts, no ha estat sensible als problemes dels mestres.

President, és prou conscient de les altes taxes de fracàs escolar que tenim? Sabent, com sabem, el dèficit de formació de la població activa, podem sentir-nos satisfets de les polítiques de formació professional que tenim? No em parli ara de plans que arriben amb deu anys de retard, parli'm dels resultats obtinguts fins ara.

Els catalans volem una atenció sanitària de qualitat. I la tindrem. Sense llargues llistes d'espera per al diagnòstic i tractament de malalties greus, amb més temps d'atenció als pacients, amb un sistema eficient de transport sanitari –que s'està perdent.

Catalunya ha d'ocupar un lloc rellevant a l'Europa del coneixement, amb una universitat que faci de motor. Ni tenim prou beques, ni programació solvent dels ensenyaments universitaris, i ara, després de tants anys, vostès comencen a parlar d'un model objectiu –que se'ls havia demanat des de fa temps–, un model objectiu de finançament de les universitats.

Vostès, amb nova Conselleria, i tot, no han estat capaços de complir els seus compromisos programàtics d'eleva el nivell de despeses en R+D. Quan avui Europa es planteja l'objectiu del 3% respecte del PIB, vostès es mantenen al voltant de l'1% des de fa una dècada, i ja altres comunitats autònomes ens superen.

Catalunya necessita una xarxa de telecomunicacions ben estesa al territori. Hem vist el fracàs de les polítiques del seu Govern en matèria de telecomunicacions, que sols han servit per reforçar l'operador dominant i impedir l'extensió de les xarxes a totes les comarques.

Vostès han dut a terme una errònia política de privatitzacions de les empreses tecnològiques de la Generalitat que ens han impedit disposar d'un sector de telecomunicacions radicat a Catalunya, potent com tenen els bascos amb Euskaltel. Què van fer? No van vendre els centres de telecomunicacions, no van vendre el centre d'informàtica, no van vendre les comunicacions dels mossos d'esquadra corresponents –l'Ertzaintza–: van crear un operador públic que és competitiu amb Telefónica a Euskadi i amb molta potència en aquest moment; per no parlar del fracàs del Pla estratègic «Catalunya en xarxa» o de la inoperància del Consorci per a l'Administració Oberta de Catalunya –que vostè es vana tant d'haver llançat–, inoperància que incompleix el mandat parlamentari de fa dos anys.

Els catalans i les catalanes volen preservar el medi natural. Amb l'Ebre i el Pirineu, el seu Govern ha comès errades greus. El caciquisme històric de les regions extremes de Catalunya ha estat suplantat per un neocaciquisme, de vegades fins i tot amb els mateixos personatges, altres amb nous testaferros que tenen poc a envejar als antics.

Com estranyar-se, aleshores, que aquests territoris reaccionin amb una actitud indignada, en la qual es barreja la ira antiga dels abandonats amb la nova decepció dels qui tot ho esperaven del nou règim? Jo confio que la sacsejada, amb tots els elements passionals que es vulguin, que són lògics, servirà per al sorgiment de noves classes dirigents i noves filosofies d'acció.

La interconnexió de l'Ebre amb el sistema Ter - Llobregat, amb unes dimensions –7 metres cúbics / segon– molt superiors a les previstes en el mini transvasament –4 metres cúbics / segon–, i seguint fil per randa les prescripcions del pla del Govern del Partit Popular, és una nova agressió a les terres de l'Ebre. I la insinuació que la magnitud de les conduccions està calculada per a l'eventual portada d'aigua del Roine cap a Tarragona és ridícula. No es pot tapar el desastre de l'Ebre amb un altre problema al Nord.

Catalunya necessita unes infraestructures punteres, i les tindrà. Ho han reclamat la Cambra de Comerç, el RACC, el Foment del Treball, el Cercle

d'Economia, el Col·legi d'Economistes i el d'Enginyers. Aquest és un coll d'ampolla important per a la nostra competitivitat.

Vaig acabant, senyor president.

No va bé la inversió de l'Estat. Inversió directa en el pressupost de l'any 2003: 5 per cent –5 per cent–, un mínim històric. Totes les inversions que pugen, i pugen, són inversions productores d'ingressos que els catalans acabarem pagant, una per una, al llarg dels anys. Inversions directes a càrrec de l'Estat, 5 per cent.

Senyor president, acabo. Vostè va saber complir una funció clara en els seus primers mandats, ja li ho he reconegut. Però fa temps que presideix un Govern que

no està a l'alçada del que Catalunya mereix. El Govern de Convergència i Unió ha retardat i ha fet impossible un acord majoritari per aprofundir en l'autogovern. Ara, probablement, ja és massa tard per reaccionar. Val a dir que vint-i-tres anys després de l'aprovació de l'Estatut encara no l'hem desenvolupat: falta la Llei electoral i la nova organització territorial, i falta modificar l'Estatut, com vostè va prometre. Vostè, president Pujol, que s'ha guanyat un lloc en la història, no mereix acabar de forma tan grisa i tan trista el seu mandat. No crec que ni vostè ni el país es mereixin la prolongació artificial d'un mandat agònic.

President, vostè ha honorat la presidència i l'ha engrandit potser més que cap altre president. No vulgui durar més del compte. Fóra un final poc honorable, que ni vostè ni, sobretot, la Institució, i encara menys Catalunya, no es mereixen.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

(*Forts aplaudiments.*)

El president

Moltes gràcies. (*Continuen els aplaudiments.*) Moltes gràcies, senyor diputat.

Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. Jordi Pujol i Solel)

Senyor president, senyores i senyors diputats. Senyor Maragall, li he de dir que el seu discurs m'ha decebut molt. (*Rialles.*) Perquè esperava un discurs de nivell alt. (*Rialles.*) No, no... i no ho ha estat, no ho ha estat gens, no és el discurs que correspon, o que avui li correspon a vostè, vaja. A mi ja em va bé, diguem-ne (*riallles*) però no és el discurs. El que passa és que he d'agafar la resposta més difícil, no? perquè un voldria no haver d'entrar en el nivell baix d'aquest discurs. Baix quant a qualitat, vull dir, quant a plantejament, no pas en cap altra cosa pejorativa, eh?

En el discurs m'ha fet uns elogis, que li agraeixo, encara que li he de dir que no lliguen gens amb el tracte que he rebut durant un pila d'anys. Però, en fi, moltes vegades, quan es diu: «Mira, llavors, doncs ara jo plegaré.» Aleshores hi ha molta gent que sí, que aleshores fa grans elogis. Home –ho repeteixo–, no lliguen gens amb el tracte durant molts i molts anys.

També ha estat un discurs poc objectiu, no? Un discurs, diguem-ne, d'oposició en el sentit més..., una mica matusser de la paraula, no? Perquè, és clar, per altra banda, si de tota manera vostè reconeix, i ningú no ho pot deixar de reconèixer-ho, que Catalunya ha fet un progrés molt important durant aquests anys..., que, per cert, jo sempre, sempre, reconec que és el mèrit de molta i molta gent, i institucions, i no és veritat que no m'hagi referit sempre, per exemple, als ajuntaments. Però, de tota manera, si això és així, si el resultat és aquest, si la suma és aquesta, no pot ser que els sumands, que els components, el dia a dia, i l'acció de

vint-i-dos anys, hagi estat tan desastrosa, i tan criticable, i tan despectivament tractada, fins i tot, com vostè ho ha fet, no?

Per altra banda, quant a això de dir d'utilitzar el Parlament per al meu llançament electoral, escolti, no: el que va ser un llançament electoral va ser la seva moció de censura, que tothom sabia que no podia prosperar, no? I vostè la va fer, perquè va creure que d'aquella manera vostè, doncs, marcaria «tantos», marcaria punts electorals. I no els va marcar. Va ser altra vegada un discurs decebedor, en aquest sentit. Va ser un discurs decebedor, que va ser rebut molt brillantment, en aquell moment. I, en aquest sentit, sí que va servir com a llançament per al conseller en cap, per l'Artur Mas (*Rialles.*) Sí, sí... Va ser allò que se'n diu sortir el tret per la culata, no?

Per altra banda, jo li vull ben assegurar, i vostè ho sap, que jo sóc responsable, en tant que president –davant d'aquest Parlament, i davant del poble de Catalunya–, sóc responsable fins a l'últim moment que duri el meu mandat, i aquesta responsabilitat l'exerciré. El que passa és que dintre de les meves responsabilitats..., també, en sentit, diguem-ne, del que en podríem dir l'interès del país –que l'interessa tenir unes forces polítiques ben constituïdes–, jo..., qualsevol persona que es troba en les meves condicions, responsablement, ha de preparar el futur. Per tant, que de fet s'hagi entès –i, evidentment, doncs, està ben entès– que en aquests moments hi han altres persones que estan agafant un protagonisme especial dintre de la força política que represento, i que s'hagi insistit molt..., ho veig en la premsa d'avui, amb una conferència que ha de fer en Mas, en fi, conjuntament amb una presentació que farà, abans, el secretari general de la Federació de Convergència i Unió, en Duran Lleida. Bé, doncs, tot això forma part de les meves responsabilitats, també, de cara al país. El país també necessita que les seves eines polítiques estiguin posades al dia, que les seves eines polítiques estiguin en bones condicions. Ara bé, la responsabilitat de la Presidència és meua fins al final. Això ha de quedar clar, i vostè ja ho sap. Però la responsabilitat del futur comença a no ser meua.

Nosaltres sempre hem proposat coses factibles. Vostè ha parlat..., és un tema que en parla molt sovint i amb molta..., molt sovint i molt: el tema del País Basc. Diu: «S'han de proposar coses factibles.» He d'entendre que la proposta del senyor Ibarretxe, per vostè, és factible... o no. Perquè en canvi, vostè, fa pocs dies, va dir que era una proposta delirant. Vostè va dir que era una proposta delirant. Bé, jo, evidentment, no hi entraré en absolut, perquè tinc per costum de mirar de no interferir-me en les coses del País Basc. Vostè diu que ens hi hem d'interferir. Escolti, és que és molt difícil interferir-s'hi, no?

Però, en canvi, el que sí li he de dir és que els nostres objectius..., objectius clars, claríssims. Nosaltres, des de finals del 99, i després, sobretot, a partir del 2000, i després en el 2002, tenim fetes unes propostes concretes al Govern central, claríssimes, ben estructurades. El 99. El 2000, el mateix Duran Lleida, que va anar a portar a en Rajoy tot el que era la nostra proposta per incrementar l'autogovern. I després, ara, el 2002, amb el nou document que vàrem crear –que de fet era una

continuació del que havíem presentat el 2000–, jo mateix –a part que també es va presentar a en Rajoy, a en Rato, etcètera–, jo mateix vaig enviar, amb una carta meua, vaig enviar aquest document al president Aznar, amb el desig de poder-ne parlar. La resposta ha estat el silenci, però després ja en parlarem, si volen. En parlarem en un moment, millor dit, ja li'n parlaré jo mateix.

Amb aquest tema del País Basc, jo crec que, efectivament, Catalunya, de tota manera, ha de mirar de protegir-se una mica del que en podríem dir una mena d'excitació especial que produeix el tema, i que de vegades condueix a situacions que no tenen gaire sortida. A casa nostra mateix. Hi ha moltes contradiccions. Vostè mateix, que diu que hem de parlar tant del País Basc..., vostè en parla molt. El que passa és que va a Irlanda i parla que hi ha d'haver un pacte entre Euskadi i el País Basc, molt bé. Després arriba aquí..., perquè, és clar, vostè diu una cosa... Sí, sí, vostè diu..., vostè diu una cosa quan està sol i una altra cosa quan té en Montilla al costat, eh? (*Rialles.*) Això va així, això va així... Arriba aquí i aleshores quan hi ha la proposta de l'Ibarretxe diu: «Ja ho mirarem, no?» I en Montilla fa les seves declaracions. I després diuen: «Ens reunirem per veure què hem de dir.» Diu això. I després acaben dient: «Escolta, esperem que demà vingui en Zapatero a Lleida, i aleshores ja explicarem el que hàgim de dir, no?» (*Rialles.*) Això és diumenge passat, escolti, diumenge passat: «Esperem que vingui en Zapatero i aleshores ja us explicarem el que hem de dir d'això, eh?» Home, escolti, per parlar d'aquesta manera del País Basc més val no parlar-ne, i respectar-los en el seu problema, i, evidentment, estar sempre al costat del que en podríem dir el diàleg, sobretot..., el diàleg amb tothom, i d'una manera especial amb el nacionalisme democràtic, sense el qual –sense aquest diàleg amb el nacionalisme democràtic–, finalment, no hi pot haver cap mena de solució.

Nosaltres hem tingut, sempre tenim, allò que deia... Hem de tenir propostes per Espanya, les hem tingudes. Jo recordo que un empresari important, català, que va morir fa molts pocs anys –i no els dono el nom perquè no seria..., no sé si ho he de fer–, però em va dir, un dia –una cosa que jo no hi estic d'acord–, però em va dir una cosa que creu molta gent, i que en part sí que és veritat. Em va dir: «Miri, Pujol, vostè ha d'estar molt content. Perquè tot el que vostès han estat proposant per Espanya i per Catalunya –segons ell– s'ha fet, és una realitat, no? Deixo de banda ara els temes catalans... Vostès què han proposat a Espanya, sempre? Doncs han proposat la democràcia, vostès han proposat la modernització de l'Estat, han proposat l'autonomisme, han proposat la mentalització econòmica d'Espanya –és a dir, que Espanya entri amb una cultura econòmica diferent de la que tenia–, i han estat els grans defensors i els grans abanderats de l'europeisme, i Espanya ha acabat entrant a Europa, amb una aportació molt decisiva.» Molt més decisiva del que la gent es pensa, per cert, molt més decisiva que ningú. O sigui que nosaltres, això, ho hem estat fent.

Naturalment, com ahir deia jo en el meu discurs, nosaltres continuem tenint un projecte. Jo dic una cosa: «Catalunya té un projecte per a Espanya, Espanya no

té projecte per a Catalunya.» Espanya no té projecte per a Catalunya. Espanya no té més projecte per Catalunya que, simplement, doncs, que estigui..., formi part de la colla, sense cap mena de reconeixement específic ni particular, que contribueixi amb tot el que pugui a tirar el país endavant, i, per altra banda, que contribueixi –d'una manera absolutament desaforada, d'acord amb els criteris de solidaritat– a tot. I no té més idea de Catalunya, no en té més. I això, quan... –segons qui, es veuen molt les orelles–, aleshores això es fa molt evident, es fa molt i molt evident. Però nosaltres hem tingut una proposta, la continuem tenint i la continuem defensant.

El que passa és que vostè ha dit una cosa que és veritat: «El president Aznar no parla amb ningú.» Això és veritat. Home, sí que de vegades parla amb algú. Per exemple, parla a vegades amb en Zapatero. Però, quan parla amb en Zapatero, és per dir-li: «Fes això», amb el tema basc, amb el que sigui... (*Rialles.*) O almenys ho fa. Perquè si no, tampoc no hi parla. Si no, tampoc no hi parla. Jo..., això, evidentment no és un defecte del Zapatero, no? Això és un defecte, i greu, del president Aznar. Que, a més, porta les coses d'una manera que, finalment..., i, evidentment, tothom sap que nosaltres hem estat sempre partidaris de la concòrdia i de l'entesa, amb qui fos, en un nivell espanyol..., doncs, d'una certa radicalització... general. Celebro que avui veig que diuen que potser estan disposats, sembla que estan disposats –les notícies que tinc,

a part de les de la premsa, també ho confirmen–..., estan disposats, per exemple, a negociar coses relacionades amb la reforma laboral. Potser cal un conjunt entre tots, perquè recordin que en aquest tema tampoc nosaltres no els vam donar suport, el suport que ells volien, si més no; potser entre tots s'aconseguirà que compreguin que sí que s'ha de parlar. Una de les coses per les quals possiblement el president Aznar no vol parlar –almenys dels temes autonòmics–, no vol parlar amb Euskadi, no vol parlar seriosament, de debò, a fons, amb el nacionalisme democràtic basc, no?... Un gran error, per cert, perquè, fins i tot, vull dir, se li atribueix a l'Aznar una frase que suposo que és veritat, no? Deia, diu: «En Arzallus sí que s'hi pot tenir confiança, en Pujol és més dur.» Doncs no. Bé, això també demostra, vull dir, doncs, unes visions dels temes en les quals la temàtica catalana està molt esbiaixada, de vegades.

Però bé, el cas és que per què no hi ha voluntat de fer aquest diàleg, que, per altra banda, hem de reconèixer que és molt difícil? Perquè vostès, socialistes, han d'entendre millor que ningú que aquest és un diàleg molt difícil, perquè aquí hi ha fracassat tothom, i uns dels qui hi han fracassat, i molt, són vostès. I, per tant, un punt de comprensió, malgrat tot, envers les dificultats que pugui tenir el Govern central vostès el poden tenir. Jo vaig fer aquest esforç de comprensió quan el GAL, fins i tot, fixin-se, respecte a vostès, els socialistes, el seu gran fracàs, fracàs polític, fracàs militar i fracàs ètic, i vam tenir aquest esforç, no? Per tant, això és molt difícil, entenen?, això és molt i molt difícil. Ara bé, de tota manera, sí que em sembla que és veritat que hi ha por per part del Govern central, i sobretot per part del president Aznar, una por que és la següent: i és que si un dia s'asseu a parlar amb el PNB i amb Eusko

Alkartasuna, i, fins i tot, també, si un dia s'asseu a parlar amb nosaltres, tot i que el clima aquí sigui diferent, perquè, de fet, si vostès s'ho miren bé, moltes de les coses que hi ha a la proposta d'Ibarretxe, moltes, moltes, moltíssimes, i no dic pas que ningú ho hagi copiat, nosaltres ja fa dos o tres anys que les tenim escrites i presentades, presentades a l'opinió pública, presentades en aquest Parlament i presentades al Govern central, la por que hi ha és que si un dia s'asseuen a parlar, hauran de cedir en algunes coses que necessàriament comportaran una reforma de l'estructura de l'Estat, perquè, és clar, si s'asseuen a parlar, si algú s'asseu a parlar, diu: «Vaig a negociar», bé, abans d'asseure't a negociar has de saber que alguna cosa hauràs de cedir, l'un i l'altre. Si no, no cal que s'asseguin a negociar, no cal. I aquesta és una por, em sembla a mi, una por que té una data de caducitat, sincerament jo crec que té una data de caducitat que ara, per més que fem els bastos nosaltres, el Partit Socialista, Convergència i Unió, Esquerra Republicana, tothom, Catalunya, el Parlament de Catalunya, qui sigui, per més que fem, no aconseguirem trencar una situació que està absolutament, diguem-ne, petrificada, però jo crec que en la propera legislatura, en part, precisament, perquè el Partit Popular, diguem, ha ajudat a crear un cert moviment en aquest sentit, per reacció, aquest és un tema que, amb tota necessitat, haurem..., podrem, no hauré, podrem segurament, en aquell moment, plantejar.

Bé, i, és clar, el seu discurs, com que ha anat una mica en aquella línia també de la perdigonada, que torno a dir-li que m'ha sorprès, vull dir-li que hi contestaré amb un parell de referències, a aquesta perdigonada, només un parell. Vull dir, escolti'm, vull dir, que si les guarderies... Escolti'm, nosaltres, miri, nosaltres en guarderies un parell de coses només eh?, perquè les hi podria contestar totes, les que ha dit. Ei, alguna li n'hauré de dir que sí que ens quedem curts. Ja ho vaig dir ahir mateix en el meu discurs, que ens estàvem quedant curts en el tema de política d'habitatge, ho vaig dir ahir dos cops. Però, en conjunt, se li pot dir que, d'acord amb aquella idea que Catalunya ha fet un gran progrés..., sí que l'ha fet, però un gran progrés què és? És la suma de progressos concrets. Per exemple, guarderies: nosaltres tenim una taxa d'escolaritat, de guarderies, de 0 a 3 anys, del 25,5 el primer any, a Espanya del 6,8... (*Remor de veus.*) No, no, Catalunya; del 47,2 per a dos anys, Espanya del 15,9, i del 99,3 als tres anys, i Espanya el 84,1. I, a més, si això, doncs, ho estem compant també, doncs, amb molts altres països europeus, doncs, ens trobem també amb unes valoracions positives. Naturalment que els ajuntaments hi participen, que és el que diu la Llei. La Llei diu, senyores i senyors diputats... (*Remor de veus.*) Sí senyor, la Llei diu... (*Persisteix la remor de veus.*) No, no, la Llei diu que l'ensenyament de 0 a 3 anys no és obligatori, que és voluntari, primer punt; segon punt, que les administracions s'han de posar d'acord, han de fer el que calgui, per mirar de proveir, d'oferir, l'oferta que convinguí, que la gent demana, no?, i és el que estem fent, i ho estem fent –i ho estem fent– en un grau molt més alt que no es fa a la resta de l'Estat i que no es fa a molts països europeus.

També, quant al tema de l'ensenyament que vostè diu, escolti, nosaltres tenim una ràtio d'alumnes per profes-

sor, tant en educació infantil, primària com secundària, que és, per exemple en educació infantil, doncs, juntament amb la del Regne Unit, la millor, i està, evidentment, millor que el que és la mitjana dels països europeus. En primària exactament igual –em primària exactament igual– i en secundària exactament igual. I com amb això podria anar-los donant, doncs, moltes altres dades d'aquestes característiques.

Però bé, de tota manera, no insistiré més en aquesta resposta, diguem-ne, del que en podríem dir la «perdigonada». Li podria donar, per exemple, també, les dades sobre treball, en les quals es veu que... (*Pausa.*) Dispensin. Bé, no trobo les dades sobre treball, ja els les donaré després, si de cas. Bé, però, per exemple, doncs, si hem de donar les dades, per exemple, sobre..., què li diré?, una cosa de gran importància social, la que ara trobo, vostè no l'ha dit, aquesta, no?, però, en fi, treballadors... (*Remor de veus i rialles.*) No els interessa, aquesta dada que donaré? (*Veus de «Sí!».*) Treballadors discapacitats dels centres especials de treball: de molt, amb molta diferència, i això és ben importat des d'un punt de vista social, de molt..., Catalunya, que té el 32% de totes les places de tot Espanya; segueix Madrid amb el 14, segueix Andalusia amb l'11, etcètera. Si, després, doncs, passem al que són, per exemple, residències per a persones grans, de més de seixanta-cinc anys, doncs, nosaltres tenim 3,93 places de residència per cada cent persones més grans de seixanta-cinc anys; Espanya té el 3,18... No els interessin, aquestes dades? (*Remor de veus.*) 3,18; Andalusia, 2,55; Madrid, 2,93, etcètera. Així podríem continuar.

Però bé, deixant de banda ja aquest tema, perquè ja comprenc que vostès protesten pel fet que jo em fiqui seguint aquesta línia, que crec que ha estat decebedora, que és la de la perdigonada, que és el que no s'espera d'aquest debat, jo..., deixin-me acabar amb la següent consideració: tot el problema que hi ha, senyor Maragall, quan vostè parla, doncs, del futur i del futur tal com el veu el Partit Socialista, té un greu inconvenient, i és que està mancat de credibilitat. El projecte està mancat de credibilitat, sobretot quan vostès parlen dels temes més pròpiament autonòmics, dels temes de finançament, etcètera, perquè des de l'any 77, 78, 79, cada vegada que ens hem trobat en una situació decisiva en aquest sentit, vostès no han actuat ni han votat en el sentit de fer que nosaltres poguéssim tenir més finançament, més competències, sinó que, seguint les consignes del PSOE, han actuat en un sentit de rebaixar. Va ser així l'any 79, en el moment de l'Estatut, ha estat moltes vegades, cada vegada que s'han plantejat temes d'aquest tipus; quan, en algun moment, últimament, ha calgut fer una oposició tàctica al PP poden haver fet vostès alguna, diguem-ne, alguna temptativa de donar sensació que volien aixecar la veu, però, en realitat, a l'hora de votar, també ara, ja sigui l'Administració única, que és molt important –molt important– a la proposta de l'Ibarretxe, molt important a la nostra proposta, vostès hi han votat en contra; quan s'han plantejat temes, per exemple, de la presència a Europa, vostès hi han votat en contra; quan s'han plantejat temes, per exemple, de l'arxiu de Salamanca, no cal dir..., etcètera, vostès en el Congrés de Diputats hi

han votat en contra. A vostès, per tant –a vostès, per tant–, els falta molta credibilitat en aquest sentit. De tota manera, perquè vostès, i ho acaben de dir aquest cap de setmana mateix, per vostès la Generalitat sempre ha estat, ho va ser ja l'any 79 i això ho vaig viure molt directament i els en podria explicar anècdotes amb noms i cognoms, una palanca. Era aleshores i és ara una palanca. Vostès ho van dir diumenge passat: «Hem de guanyar aquí perquè el PSOE pugui guanyar a Madrid.» És aquest el plantejament que vostès han fet sempre i que segueixen fent ara mateix, i, per tant, qualsevol plantejament que ens facin va coix per aquí, eh?, va coix per aquesta banda. També per altres bandes, però com que, per altra banda, crec, sincerament, que el discurs de vostè no em dóna peu a poder entrar amb més profunditat en aquest tema, doncs, ho deixo de banda.

Nosaltres ahir, jo ahir, el que volia era dir: «Escoltin, hem tingut vint-i-dos anys de govern de Convergència i Unió, el resultat és brillant.» Vaig dir i repetir el que dic tantes i tantes vegades..., hi ha participat tanta i tanta gent i tan diversa, i, evidentment, sempre els ajuntaments també, i molts altres que no són ajuntaments que... (*Veus de fons.*) No, ara no, sempre ho hem dit, i, a més, si no hagués sigut així durant vint-i-dos anys, no hi hauria hagut tot el progrés que hi ha hagut, perquè un país en el qual un tira per aquí i un tira per allà des d'un punt de vista institucional no pot anar endavant, i si Catalunya ha anat endavant és perquè això, per mèrit de tothom, però per un mèrit molt particular del Govern de la Generalitat, això no s'ha pas produït.

Ahir vam expressar la nostra satisfacció en aquest sentit i varem intentar –vaig intentar, més exactament–, vaig intentar, que aquesta imatge i la imatge i el coratge i la il·lusió que això pot donar, doncs, s'expandissin per tota la societat. Crec, sincerament, que amb aquest discurs –repeteix– molt de perdigonada que vostè acaba de fer no fa una contribució en aquest sentit. El país necessita una altra cosa, el país necessita, ara, durant l'últim any d'aquesta legislatura, i necessita sobretot de cara al futur, una altra cosa.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor president. Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Pasqual Maragall.

El Sr. Maragall i Mira

Molt honorable senyor president... (*Veus de fons.*) La perdigonada, senyor president, és una perdigonada difícil, perquè vostè ahir va parlar, si no recordo malament, noranta minuts ben bons. En aquests noranta minuts va parlar de coses serioses, transcendents, de la història, de les seves conviccions, del futur, però també va fer una gran perdigonada, per descomptat, perquè ens va parlar des de la societat de la informació fins a la darrera guarderia, passant per, si no recordo malament, un eix que va des del Pirineu fins a l'Ebre, i és un eix que està format per carreteres, embassaments, regadius. No vaig acabar d'entendre quin tipus d'eix era, si és que haviés d'anar un tros per carretera i un tros posant els peus a l'aigua.

Però, en fi, vostè va fer una gran perdigonada, i jo he fet una petita perdigonada seleccionant de totes les coses que vostè va dir unes quantes que crec que donen sentit, o li'n treuen, més ben dit, al seu discurs. I si ara em digués: «Doncs vostè ha de tenir una filosofia i una concepció més que no pas un conjunt de mesures», vostè també l'hauria de tenir, per descomptat, i el fumut és que vint-i-dos anys després descobrim que vostè no el té, vostè no té un discurs de política de família que sigui vàlid avui dia, vostè té el discurs de política de família corresponent a una família, president, que no existeix, que ja no existeix. Vostè es continua pensant, durant molts anys han continuat pensant, fins molt tard..., «la Llei no obliga», diu vostè, «la Llei no obliga.» No, la Llei no obliga, però la Llei no diu que és voluntari, la Llei no diu re. Diu allò que és obligatori, i la societat és la qui diu si una cosa és obligatòria o no, si és obligada o no de fer. I vostè sap que ara s'està incomplint, segons vostè, la Llei en qüestió de guarderies, perquè la societat obliga, i la societat obliga perquè és diferent de com vostès l'han pensada. Ara ja no hi ha la família dels vells que es cuiden dels nens i els pares que treballen o el pare que treballa i la mare que es cuida dels vells, perquè ara, senyor president, amb un sol sou en una casa no s'aguanta, la casa, i la dona ha de treballar, i l'home ha de treballar, i s'ho han de repartir, i si ho volen fer, han de tenir guarderies. I les guarderies no hi són. I a Barcelona, quan jo era alcalde, ara potser ha millorat una mica, n'hi havien tres de la Generalitat i quaranta de l'Ajuntament, i a Lleida n'hi havia una de la Generalitat o dues, una, i onze de l'Ajuntament... No es pengi la medalla, vostè, de dir que sí que hem fet coses en matèria de guarderies. No les han fetes, les han fet al final i a contracor, i encara defensant que la llei no obligava. La societat obliga a fer les coses que la societat necessita.

I la concepció que vostès tenen de la societat és equivocada. I és aquí..., i és aquí on rau, senyor president, la falla principal dels seus tres darrers anys. Jo no li he dit que els vint-i-dos anys hagin sigut un fracàs: li he dit el contrari. I vostè no té la generositat, la caval·lerositat de dir que ho hem compartit. Sí que diu: «Els ajuntaments també han ajudat.» I jo li he dit que els vint-i-dos anys han sigut positius per a Catalunya i que aquests tres anys no ho han sigut!

I que l'últim any que queda, senyor president, ens el podem estalviar; vostè se'l pot estalviar i Catalunya també. I necessita, Catalunya, que tinguem un any per davant en el qual puguem fer alguna cosa més que anar tirant de veta, alguna cosa més que anar dient: «Jo ja no me n'ocupo, altres ho faran. D'aquí a dos anys ja veurem si el Partit Popular, amb la situació en què es trobarà podrem començar a parlar...»

Però, senyor president, de què estem parlant? Vostè no té pressa, nosaltres sí. (*Remor de veus.*) No pressa per governar, no pressa per governar... (*Veus de fons i rialles.*) També, també..., també, també, també... No riuguin tant perquè vostès l'han tinguda i nosaltres la tenim, tots la tenim..., i el senyor Carod i el senyor Ribó, tots, i el senyor Fernández Díaz.

Però sàpiguen una cosa: vostès no tenen pressa perquè han arribat al punt final del seu recorregut. Vostès no

tenen pressa perquè no tenen noves idees per a Catalunya. Vostès no tenen pressa perquè pensen que el paper de Catalunya a Espanya és una cosa que ja es decidirà, que algú la decidirà, no sabem ben bé on, d'aquí a dos anys ja en parlarem. No, no, d'aquí a dos anys ja en parlarem, no; n'hem de parlar ara. I li dic més: si no en parlem nosaltres, la història la faran altres per nosaltres. I després ens queixarem que no ens deixen intervenir. Catalunya ha de dir la seva en com s'ha d'organitzar Espanya, l'Espanya plural, l'Espanya viva, l'Espanya que va fer la Constitució i que van completar els estatuts. Ara no ens digui: «L'Estatut el van votar vostès d'acord amb el PSOE, o amb el PP» —em penso que ha dit, suposo que s'ha equivocat. El PP ni hi era, en aquell moment, hi havia Aliança Popular, en tot cas.

Miri, la Constitució i l'Estatut, ara..., jo li demano a vostè —i ho he fet públicament i ho torno a fer ara—, a vostè i a tota la seva generació que van fer la Constitució, que en facin ara una lectura des de tots els horitzons polítics i ideològics i ens diguin, francament, què en pensen. És a dir: què pensen de la realitat actual a la llum del que van fer vostès quan van fer la Constitució i els estatuts. Perquè segurament aquesta lectura i les conclusions que vostès en puguin treure són l'única via de sortida en un *impasse* en què estem ficats.

No pel deliri —que és una frase que vaig citar—, però sí per l'error del president Ibarretxe i, sobretot i especialment, pels errors del Govern Popular, que nosaltres —els nostres companys a Madrid i nosaltres amb ells— respectem en la mesura que pensem que en els temes d'Estat s'ha de ser lleial. Però no trobem la resposta que esperaríem. I la resposta que esperaríem és la d'una política d'Estat més intel·ligent, que sàpiga copsar quin és el moment de tenir iniciatives polítiques. I aquest moment, senyor president, ja ha passat. Va ser el moment..., i en vindran d'altres, però n'hi ha hagut un de molt important i ha sigut el moment en què la policia basca ha executat les determinacions d'un jutge instructor —que és el més semblant a un fiscal que puguem trobar, i el menys semblant a una sala judicial. I les han aplicades. I en aquell moment el Govern espanyol havia de dir: «Asseguem-nos a parlar de política.» Havia de dir: «*Chapeau*, senyors del Govern basc!» I no ho van fer. I aquest buit l'ha omplert Ibarretxe amb la seva iniciativa, que està més carregada d'audàcia que de seny. Aquesta és la veritat.

Però, vostè, senyor president, en comptes de dir «ja en parlarem en el futur», quan vostè ja no hi serà, perquè avui se'ns està acomiadant —ahir se'ns va acomiadar—, vostè té encara, i la seguirà tenint —la seguirà tenint—, la responsabilitat de dir: «En nom de la generació que va fer la Constitució pensem que el que està passant avui és el que havia de passar o no és el que havia de passar.» I el senyor Fraga, i el senyor Suárez, i el senyor Carrillo, probablement, i el senyor González, i aniríem seguint, hi podrien ser en aquesta coresponsabilitat.

Miri que quan jo dic aquestes coses les dic perquè penso que s'ha de buscar una sortida que no tenim. Perquè penso que estem en un *impasse* i que Catalunya en paga els plats trencats, la primera. Perquè —ho torno a dir, president, a veure si d'una vegada m'entén i a veure si d'una vegada m'ho reconeix— Catalunya i

Euskadi no són el mateix. (*Remor de veus.*) No són el mateix... (*Remor de veus*). Catalunya ha de buscar una solució que faci possible que tot Espanya canviï. Euskadi pot viure i conviure amb Espanya amb singularitat. Té un règim foral i excepcional. Catalunya ha de canviar a Espanya si vol ser ella mateixa. Catalunya ha de protagonitzar l'evolució constitucional espanyola si Catalunya vol ser ella mateixa amb totes les seves possibilitats i amb tota la seva potencialitat. És una gran diferència. És una enorme diferència.

I li diré més: si Catalunya no dona el pas és molt difícil que altres problemes d'Espanya es puguin solucionar. Perquè en el fons del fons, en el fons de la retina i en el fons del pensament espanyol, probablement sempre hi ha la recança de què passarà amb Catalunya si en altres indrets fem determinades coses que els catalans puguin reclamar. Això li ho he sentit a dir alguna vegada, o em sembla que li ho he sentit a dir, i m'agradaria que avui reconegués que és veritat. Perquè, si és veritat, aleshores, Catalunya ha de fer un pas endavant, i l'ha de fer amb lleialtat, i l'ha de fer dibuixant el mapa d'Espanya que volem, el polític i el físic. L'ha de fer explicant que Espanya no és un centre i una colla de braços que arriben fins a les puntes, que Espanya és una xarxa de ciutats i de comunitats i de pobles i que aquesta xarxa s'ha de dibuixar i s'ha de fer.

Tenim un govern, a Madrid, que és absolutament cec en aquesta qüestió, que ha dibuixat una Espanya de pàrvuls: des de Madrid fins a cada una de les capitals de província, i de cap capital de província fins a cap altra; perquè, per exemple, València - Barcelona no existeix, Barcelona - Bilbao tampoc, en alta velocitat..., diguem-ne, pràcticament en cap de les inversions importants d'aquest país.

I això, president, no és qüestió d'esperar i veure. Això és qüestió de començar demà. Això és qüestió d'un govern que ha de canviar. I només ho pot tirar endavant un govern que estigui convençut que té el futur per davant. Sí, que això trigarà, sí, però que ha de començar, que no hi han excuses, que l'excusa no pot ser Euskadi, que l'excusa no pot ser la correlació de forces en el Parlament espanyol. Un govern català que estigui convençut que el primer pas l'ha de donar ell. I el donarem.

Per això, senyor president, perquè Catalunya necessita més ambició, més empena, més capacitat, i vostè ja no vol tenir-les, o no pot tenir-les, o no li deixen tenir-les..., nosaltres proposem un nou projecte sustentat en una nova majoria. Com ho vol..., no nosaltres solament, ho vol –n'estem convençuts– una majoria de ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Per tant, en nom del Grup Parlamentari que presideixo, li demano formalment la dissolució del Parlament.

(*Aplaudiments forts i perllongats.*)

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el molt honorable president.

El president de la Generalitat

Escolti, senyor Maragall, estic més desconcertat que abans... (*Rialles.*) Sí, perquè trobo que la seva segona

intervenció ha acabat, diguem-ne, de situar el debat, el seu discurs, en un to molt baix... (*Rialles.*) Molt baix de qualitat, vull dir, no èticament ni res, molt baix de qualitat.

Jo, francament, m'esperava una altra cosa, fins i tot m'havia preparat per una altra cosa; però, en fi, tampoc no cal que el que havia preparat ara els ho expliqui, perquè, de fet, no respondria al plantejament que segueix fent el senyor Maragall, no?

Bé. No dissoldrem el Parlament. Vull dir, això, doncs, ja, vostè ho sap. Això em sembla que també forma part d'allò que diu que no s'ha de fer, que és utilitzar el Parlament, doncs, per, diguem-ne, per engegar coets enlaire. Però bé, no el dissoldrem perquè no tenim perquè dissoldre'l. Estem governant. Estem governant bé. (*Remor de veus.*) L'any passat... –ahir no els ho vaig dir perquè no els vaig voler cansar més del que ja els vaig cansar–, doncs, hem fet moltíssimes coses de tota mena, en tots els camps. Si després algú es posa a tret, doncs, els ho llegiré, però, pel discurs que vostè ha fet no crec que calgui, no?

Simplement vull dir-li que en el tema de la família nosaltres sabem prou bé que la família avui no és exactament igual ni es mou en un àmbit igual que, per exemple, doncs, fa trenta o quaranta o cinquanta anys, no? I, per això, per exemple, una de les coses que hem fet és que allà on podem fer-ho directament, que és en la nostra pròpia Administració, hem establert tota una sèrie de mesures per conciliar treball amb família i amb maternitat i tot plegat.

I, bé..., la definició que tenim de família, el concepte de família s'assembla molt a aquella que diu el Tony Blair... Perdonin que citi tan sovint el Tony Blair, però suposo que encara estan obligats a dir que hi estan d'acord, no? (*Veus de fons.*) Vull dir, quan diuen..., sí, diu: «Home, hi han molts tipus de família. Hi ha famílies monoparentals. Hi han famílies de tota mena: famílies heterosexuales, homosexuals, etcètera. Però el gruix de la família del qual ens hem de preocupar més, més, almenys des d'un punt de vista quantitatiu és» –ho diu ell, ho diu ell, eh?, jo no dic res, ho diu ell– «la família amb pare, mare i fills.»

Bé. I aquesta és a la qual hem de mirar de trobar-hi solució, no? I per això una de les coses que hem fet va ser encarregar un treball, que es presentarà un dia d'aquests –el conseller en cap el presentarà, conjuntament amb la consellera de Benestar Social–, sobre això, el tema, precisament, de conciliació d'horaris. Tenim un gran problema de conciliació d'horaris a la nostra societat.

Bé. Com que no sé ben bé què contestar-li, perquè no sé què agafar del que vostè ha dit, doncs, li contesto això, que és prou important, per altra banda.

Voldria dir-li, quant a les guarderies, una cosa, no?, i és que nosaltres estem fent un esforç important de diners, i el farem ara quan acabem, avançarem un any el pla que teníem per al 2005. Però li vull dir una cosa: hi va haver una pila d'ajuntaments socialistes que van retardar el seu acord amb la Generalitat per la consigna del Partit. (*Veus de fons.*) O sigui que..., sí, sí, sí..., alguns de vostès veig que van dient que sí, per la con-

signa del Partit, no? O sigui que quan vostè parla de la col·laboració que hem de tenir i totes aquestes coses, doncs, jo li vull fer notar que vostès, concretament, varen fer un plantejament d'aquestes característiques.

Però, bé, això s'està fent. I, com li he dit abans –li ho he dit amb els números que li he ensenyat abans i he explicat abans–, estem agafant un nivell que, en aquests moments, ja comença a ser comparable... –molt superior a l'espanyol, evidentment, eh?–, però també comença a ser comparable al de no pas als països més avançats, però sí als països mitjans de la Unió Europea.

Escolti, nosaltres teníem, en el seu moment, el desig de poder fer un país dintre el conjunt de l'Estat que no estigués subordinat; un país que tingués un autèntic autogovern, ben reconegut dintre d'Espanya; amb un finançament que fos correcte; amb una autonomia no homogeneïtzada; evidentment amb una administració única... Bé. Això només s'ha aconseguit a mitges –només s'ha aconseguit a mitges– i seguirem lluitant per això. Però, els he de dir, i li torno a dir allò que he dit abans, és que això de vostès té molt poca credibilitat, no? (*Veus de fons.*)

Sí..., per exemple: «La Constitución habla de administraciones públicas, que es imposible conceptual, doctrinal y constitucionalmente hablar de administración única o común. Quiero recordar..., quiero recordar que la Constitución habla de administraciones públicas y que es imposible conceptual, doctrinal y constitucionalmente hablar de administración única o común.» Cosa amb què nosaltres estem absolutament en desacord. «Eso es una teoría política, un eslogan político, pero nuestro modelo, en el modelo del Partido Socialista, no hay administración única. Rodríguez Zapatero.»

Bé. Per tant, escolti'm, quan vostè ens fa totes aquestes explicacions, li falta aquesta credibilitat, aquesta credibilitat que li deia. (*Veus de fons.*)

No veig, francament, que la meua resposta pugui anar més enllà, torno a dir-li que em creia que aquest debat hauria estat una altra cosa.

En fi, en tot cas, moltes gràcies a tots vostès per la seva atenció.

El president

Moltes gràcies, senyor president. Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Pasqual Maragall.

El Sr. Maragall i Mira

Senyor president..., vostè ha volgut degradar el debat, senyor president, i a fe que no ho ha aconseguit, tot i que les expressions d'una part de la cambra ho poden fer pensar. Vostè ha volat molt baix en les seves dues intervencions d'aquest dematí.

Què es pensava que jo havia de fer? Què esperava que jo fes després del discurs que vostè va fer ahir? Tractar de situar-me, en bona mesura, en el nivell alt en què vostè va començar la seva oració –per descomptat– i, a continuació, fer el que ha de fer el cap de l'oposició, suposant que n'hi hagués, que no està reconeguda en aquesta cambra, però el que ha de fer l'oposició és re-

cordar en nom del poble quines són aquelles coses que no estan funcionant, i no només en les guarderies, i no només en els accidents, en la sinistralitat, en la política de família, sinó també en el disseny de país.

Vostè, president, en aquest moment ha perdut el nord quant al disseny de país; vostè no ens està oferint *cap* futur per a Catalunya que no sigui el «ja veurem, ja en parlarem». Però vostè ens diu al mateix temps: «Me'n vaig»; és l'últim discurs que fa, no el tornarà a fer mai més, en aquesta cambra. I, francament, ens ha decebut. Ens ha decebut avui, quasi més que ahir, no volent entrar en la discussió del que realment interessa. No solament «la perdigonada», que diu vostè molt despectivament, de les guarderies. No són perdigons, les guarderies; no són perdigons, les pensions; no són perdigons, els accidents laborals; no són perdigons, les responsabilitats de la societat civil que vostè diu que la societat civil ha d'entomar.

M'hauria agradat més que s'hagués situat en la part alta del seu discurs d'ahir. I no ho ha fet. Vostè sabrà per què. És un acomiadament, des del meu punt de vista, des del punt de vista d'aquesta part de la cambra, trist, que vostè no es mereixia. Vostè ha volgut degradar el debat; la imatge és la d'un president que prefereix avorrir-se que entrar a fons en els temes i que no marxa perquè no pot.

Jo li he demanat, president, la dissolució del Parlament; vostè diu que no el «pensem» –ha dit, en primera persona del plural; interessant– dissoldre. I vostè no marxa –que també podria marxar en comptes de dissoldre– per una cosa, senzillament per una sola cosa: perquè vostès no estan –vostès– en condicions de passar el tràngol d'una nova investidura, d'un nou candidat en mans del Partit Popular. I aquesta és l'única raó per la qual no marxa. I ha de tenir la gallardia de confessar-ho; ha de tenir, jo diria, l'alçada de responsable polític que moltes vegades ha tingut, de dir la veritat i d'entrar en el fons dels problemes, i dir: «Jo em quedo perquè vull governar»; o dir: «Jo me'n vaig perquè no vull governar», que és el que tots pensem que vol; o de dir: «I no me'n vaig per aquesta raó»; o bé de dir, que és el que tots desitjaríem en aquesta banda de la cambra i en gran part del poble de Catalunya: «Dissolc el Parlament de Catalunya perquè amb aquest Parlament i aquest Govern, Catalunya no té el que es mereix.»

(*Aplaudiments perllongats en un sector de l'hemicicle.*)

El president

Moltes gràcies... Té la paraula... (*Pausa.*) President... (*Veus de fons.*)

El president de la Generalitat

Segueix en marea baixa, senyor Maragall. (*Rialles en un sector de l'hemicicle.*) Escolti, li vull dir una cosa: jo no dimiteixo, perquè és la meua obligació, no dimi- tir, i perquè no tinc per costum fer el que fan altres, que a mitja legislatura, per un cop de geni, se'n van.

(*Aplaudiments en un sector de l'hemicicle. Pausa.*)

El president

Ara...

El Sr. Maragall i Mira

Vostè no dimiteix, perquè no pot. Quan jo vaig marxar de l'Ajuntament de Barcelona, el Plenari de l'Ajuntament va elegir un alcalde, i el va elegir sense gran trànsgol, que és el que no passaria en aquesta cambra, perquè els senyors que li van donar la investidura ara se la cobriren molt cara.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Té la paraula a continuació, en nom del Grup Popular, l'excel·lentíssim senyor Alberto Fernández Díaz.

(Remor de veus.)

Prego als senyors que s'hagin d'absentar de la sala que ho facin immediatament.

(Pausa.)

Pot començar, senyor diputat.

El Sr. Fernández Díaz

Moltes gràcies. Molt honorable president, senyores i senyors diputats, el debat que celebrem avui resulta especialment significatiu; a ningú no se li oculta que som en el punt neuràlgic d'una cruïlla determinant i que, per aquesta mateixa raó, es reclama de tots nosaltres un alt grau de responsabilitat. Aquest debat no és un més dels molts que hem celebrat al llarg de les cinc legislatures precedents i d'aquesta; per moltes raons podríem dir que aquest és una sessió crucial.

Ho és, d'una banda, perquè aquests dies commemorem aquella manifestació de l'Onze de Setembre, enguany fa vint-i-cinc anys, en què milers de catalans sortien al carrer per a defensar els valors de la democràcia sota el lema de «Llibertat, amnistia, Estatut d'autonomia», tres conceptes indissociables en la voluntat dels catalans que simbolitzaven alhora el fervent desig de l'autogovern i l'aposta clara per l'enfortiment del procés de transició democràtica que també en aquells dies s'iniciava en el conjunt d'Espanya.

Commemorem també que fa un quart de segle es restablí la Generalitat de Catalunya. Amb el retorn del president Tarradellas, s'obria el procés de reconstrucció de les nostres institucions que hauria de culminar amb l'aprovació de l'Estatut de Sau. Dues personalitat, el president Tarradellas i el llavors president Adolfo Suárez, amb biografies polítiques ben diferents, varen tenir la intel·ligència i el sentit històric de posar l'accent en allò que els unia i no en el que els podia separar. I ho varen fer per interpretar la vocació de la nostra societat, avançar vers un règim de llibertats i de convivència, construint un projecte integrador en què ningú es pogués sentir exclòs.

En començar la meua intervenció els deia que el d'avui és un ple crucial, i ho justificava amb dues ra-

ons: de la primera, ja els n'he parlat; la segona té a veure amb un temps que s'inicia en les primeres eleccions al Parlament de Catalunya i amb l'elecció de vostè com a president de la Generalitat.

Aquest serà, amb tota probabilitat, el seu darrer debat de política general al capdavant del Govern de Catalunya –el meu també–; circumstància que sens dubte mereix una reflexió, al nostre entendre, capital. Reflexió que vull començar afirmant que no som al final d'una etapa, ans al contrari: estem immersos en la continuïtat del període més lliure i profitós de la nostra història contemporània. Un període en què Catalunya ha aconseguit les majors quotes de llibertat i de prosperitat des de 1714, configurant-se aquesta etapa com la cronologia de l'encert col·lectiu, de la maduresa democràtica de Catalunya, del tarannà integrador de la nostra societat i d'un bon funcionament de les institucions catalanes.

Deia que no som al final d'una etapa; el que sí que estem és davant el final d'una trajectòria personal que ha marcat els últims vint-i-dos anys de govern; una trajectòria personal que valoro i que respecto i que formarà part de la nostra història. Però, senyor president, ens trobem al final d'una trajectòria personal que té un punt i seguit. I aquest punt i seguit és la continuïtat d'una etapa definida abans, ara i en el futur per l'estabilitat constitucional i estatutària.

En aquest context la Constitució i l'Estatut són l'expressió d'un consens bàsic, el pacte constitucional, que ha fet possible el progrés efectiu de Catalunya en una Espanya de llibertats. Ambdós defineixen l'Estat de les autonomies com el més descentralitzat d'Europa, amb un nivell competencial equiparable al dels estats federals. En conseqüència, cal defensar la vigència de la Constitució i de l'Estatut, cal defensar aquesta estabilitat enfront de reformes, relectures interessades i unilaterals l'objectiu, finalitat i destí dels quals sigui incert i només introdueixin confusió, quan no controvèrsies estèrils que no porten enlloc i distreuen les veritables prioritats del Govern, que han de ser marcadament socials.

La realitat ens ha demostrat i ens demostra que podem continuar avançant. I el nou model de finançament aprovat recentment així ho ratifica. Amb aquest nou model Catalunya ha aconseguit més ingressos per fer més i noves polítiques socials, i també hem aconseguit més competències. És el millor acord de finançament i el major avenç en l'autogovern en els últims anys; és el model, en definitiva, que havíem reclamat també des d'aquest Parlament de Catalunya. I segons aquest, amb aquest nou model de finançament, la pràctica totalitat de les figures tributàries que configuren el nostre sistema –l'IRPF, l'IVA, els impostos especials...– han passat a ser compartits amb la Generalitat de Catalunya i en alguns casos, com els impostos especials, o el consum d'electricitat, o el de matriculació, han estat íntegrament traspassats.

Aquesta nova configuració obre horitzons inèdits per ordenar els tributs amb trets propis i diferenciats. Ara, després d'anys de debatir des d'aquest Parlament de Catalunya el finançament de Catalunya, hem de debatre també el finançament dels catalans, de com es gestionen i com es poden abaixar encara més els impostos

dels catalans; de com podem disminuir els tipus marginals de l'IRPF del tram autonòmic; de com podem reduir les retencions a professionals, de rebaixar les obligacions fiscals de les famílies nombroses i de les famílies amb fills o persones dependents al seu càrrec, siguin grans o discapacitats; de com podem revisar l'impost de transmissions patrimonials i de successions; de com podem afavorir l'adquisició del primer habitatge o de lloguer, i com cal abordar l'estalvi a llarg termini. I tot això per no parlar de com podem potenciar la lluita contra el frau, per abaixar la pressió fiscal als ciutadans que paguen correctament els seus impostos. I per aconseguir tot això, per fer-ho realitat, cal una llei tributària catalana que aprofiti al màxim aquestes noves possibilitats i configuri un sistema fiscal català competent i eficaç.

Volem avançar més? I tant. Després de vint-i-dos anys d'autogovern Catalunya no ha utilitzat totes les possibilitats que ofereix el nostre model d'Estat. L'exercici d'aquestes competències que Catalunya té reconegudes i assumides ens permetrà seguir desenvolupant el nostre autogovern en benefici dels ciutadans, en particular aquelles vinculades, referides a un ambició procés reformista i a què posteriorment em referiré.

Però sobretot, senyor president, per millorar l'autogovern cal una nova actitud davant les actituds de sempre, davant les seves estratègies inalterades amb el pas del temps i que ahir vàrem poder comprovar novament. Cal administrar des de la normalitat i l'estabilitat, i no pas des de la permanent excepcionalitat i la interinitat. Alguns pretenen l'obertura de nous cicles reivindicatius, com si res hagués canviat en els últims vint-i-cinc anys. Però, ja, avui, a la Catalunya del 2002, la lògica reivindicativa ja no pot ser l'excusa a l'hora d'afrontar els reptes pendents de la societat catalana, fent coincidir passat i present, ignorant que l'autogovern és una permanent oportunitat de futur i no un element de constant frustració.

Això requereix una nova actitud que reclama defugir els valors de passat, com la reivindicació, la confrontació, l'uniformisme i l'autocomplaença, i en canvi reclama apostar per uns valors de futur, una gestió eficaç, el diàleg institucional, el pluralisme i l'autoexigència. Gestió eficaç que suposa que més autogovern és millor autogovern, que suposa que per prestigiar l'autogovern el que cal és gestionar-lo amb eficàcia. Diàleg institucional abordat des de la col·laboració i la cooperació mútua entre les administracions, perquè juntes poden fer moltes més coses que no pas separades. I deia pluralisme perquè la defensa del pluralisme és reconèixer que la nostra és una societat diversa, lingüísticament, socialment i culturalment, una societat en què els catalans tenim dues llengües –ho recordava a la Mercè Valentí Fuster–: català i castellà –els aranesos, tres–, i que cultura catalana és aquella feta pels catalans amb independència de la seva expressió, des de la jota tortosina a la sardana, o des de la sevillana als castells. Tot això forma part també de la nostra cultura catalana.

Fins ara he fet una breu referència, com no podia ser d'una altra forma, als vint-i-cinc anys del restabliment de la Generalitat, he fet referència a dues dècades d'au-

togovern, i ara m'hauria de permetre que posés de manifest quina ha estat la responsabilitat del Partit Popular els últims sis anys, perquè nosaltres també tenim el nostre balanç.

Una responsabilitat del Partit Popular que ha sigut cabdal perquè a Catalunya no hi hagi un govern de la Generalitat en mans d'un partit socialista amb les idees en retrocés a tota Europa; unes idees que ja varen fracassar a Espanya amb un govern del PSOE i que, si no es reproduïen en aquests moments al capdavant del Govern de la Generalitat, és precisament gràcies a la responsabilitat del Partit Popular. Si aquells que pretenen ser l'oracle de Catalunya i les urnes els situen la penúltima força política en totes les eleccions –municipals, europees, generals, també en aquest Parlament de Catalunya–; si aquells, com Esquerra Republicana, no tenen avui protagonisme de govern enlloc, i almenys fins ara no s'ha obert a Catalunya un front nacionalista, ha sigut també gràcies a la responsabilitat del Partit Popular. Si el Govern, al llarg dels últims anys, ha pogut fer el que ha fet, amb un gruix social, ha estat també gràcies a les aportacions del Partit Popular. I si vostè governa Catalunya, senyor president, és també gràcies al Partit Popular.

Aquesta era la nostra responsabilitat, i l'hem complert amb escreix, i ho vull subratllar: el Partit Popular de Catalunya ha complert *amb escreix* la seva responsabilitat. Hem aportat l'estabilitat imprescindible per a garantir la governabilitat, des de la convicció que sense aquesta no s'hauria generat la confiança necessària per prosperar, per arrelar el nostre progrés social i el nostre creixement econòmic. I, aquest compromís, l'hem fet per Catalunya, i ara podem dir, orgullosos, que ha estat positiu per als catalans. I per això no és balder seguir recordant el nostre balanç, el balanç del Partit Popular aquests últims sis anys, les nostres aportacions, amb un protagonisme cabdal.

A Catalunya hi ha 680.000 nous afiliats a la Seguretat Social, un 30% més dels quasi 3 milions actuals. S'han incorporat al mercat laboral més de mig milió de catalans i catalanes, exactament 556.000, en el mateix període. En sis anys, l'atur català s'ha rebaixat en més de cent mil desocupats. Ara podem dir també que els catalans ens estalviem cada any més de cent mil milions de pessetes en impostos, en aplicar-se la recent reforma fiscal. Rebaixa d'impostos a la qual caldrà afegir les noves incloses en la reforma fiscal que entrarà en vigor a partir de l'any que ve.

Polítiques, senyor president, que han representat més ocupació, més benestar social, menys impostos, més autogovern, majors inversions en infraestructures i un creixement econòmic català per sobre de la mitjana espanyola, que a la vegada ha estat superior a l'europea. És un balanç, per tant, positiu.

Però a aquest balanç general en caldria afegir un altre de recent. Fa poques setmanes, el conseller en cap va destacar en el seu balanç de l'últim any deu mesures de govern. No li sàpiga greu, però nosaltres també en volem, de balanç. D'aquelles deu mesures destacades pel conseller en cap, com a mínim set han estat possibles gràcies a l'impuls, la participació o l'aportació decisiva del Partit Popular. I les hi recordaré.

Per primera vegada hi han veritables polítiques familiars, amb ajuts directes a famílies amb fills menors de tres anys, que s'hauran d'ampliar l'any que ve. S'ha incrementat la subvenció actual per a cadascuna de les places de llars d'infants. S'han introduït beneficis fiscals a totes les famílies per fills nascuts. S'ha creat un fons de pensions per a ruptures matrimonials. Hi han noves ajudes a les famílies nombroses. I aquesta era la primera de les deu mesures que va destacar el Govern en el seu balanç de l'últim any, i és també el balanç del Partit Popular. I per això vull continuar amb altres que vostè també varen posar sobre la taula i que el Partit Popular fa també seves, com no podia ser d'una altra forma. I, evidentment, no val la pena recordar-li l'esmena, el pressupost i l'any en què el Partit Popular va concretar aquestes mesures, aquestes propostes.

Podem recordar l'inici de les obres del canal Segarra - Garrigues; l'aprovació del Pla director d'infraestructures, amb una clara aposta a favor del transport públic i en particular, també, de l'inici de les obres de la línia 9 del metro; la creació de sis mil noves places de llars d'infants dins del compromís general de creació de trenta mil places més de guarderies; l'aprovació del Pla d'habitatge; la posada en funcionament de l'Institut Ramon Llull per promocionar la llengua catalana a l'estranger, o l'acord per a la creació del Laboratori de Llum del Sincrotró.

Set –i es diu ràpidament–, set com a mínim, de deu, no està malament, senyor president. Però el que és més important: hem de continuar; hem de continuar, senyor president, perquè encara resta un any de legislatura, almenys per al Partit Popular. Per al nostre Grup Parlamentari, encara resta un any de legislatura, i això probablement és el més important que hem de ser capaços de posar sobre la taula en aquest debat de política general.

Però, malgrat aquesta constatació, el Govern ja fa molt de temps que pensa únicament que falta un any per a les eleccions, i ha electoralitzat la política catalana. Jo li torno a insistir que encara és temps de governar, però, malauradament, el Govern s'ha submergit en temps d'eleccions.

A vegades tinc la impressió que vostè té poca convicció en la seva tasca de govern, i per això li demano que posi l'accent en una acció eficaç del Govern de la Generalitat, que és com es guanyen sempre unes eleccions, i no en estratègies permanents de distracció o de desgast del Partit Popular, que és la millor forma de perdre, precisament, unes eleccions.

Però és que a més, jo li reclamo més cohesió, al Govern, i més cohesió per a governar. Li reclamo major coordinació i que acabi amb el desgavell de contradiccions al si de l'executiu. I li ho demano perquè recentment hem vist com vostè desautoritza el seu conseller en cap al voltant d'una hipotètica remodelació del Govern; hem vist com rectifica el conseller de Política Territorial pel que fa a l'Eix Transversal –que ja li avanço que el Grup Popular considerem que ha de ser desdoblada de forma íntegra i immediata, i no pas parcial–; hem vist contradir-se el conseller de Justícia amb el d'Interior respecte al Pla de millora de la seguretat. Per cert, encara no sabem la posició de vostè davant aquesta descoordinació entre els seus consellers, ni

sabem si el Govern dóna suport a aquest Pla per millorar la seguretat ciutadana, ni tampoc coneixem propostes concretes per afrontar aquesta qüestió especialment sensible per a la nostra societat.

I què li he de dir en matèria de pressupostos, quan el Govern ha mantingut l'actitud de dir una cosa i la contrària? Uns dies ofereixen diàleg universal, altres al Partit Popular, i tot això quan no es despengen amb amenaces de pròrrogues pressupostàries, que vostè sap perfectament que no porten enlloc.

I, tot plegat, sense referir-me als recents conflictes interns de la federació, que confio que no tinguin repercussió en l'orientació política del Govern, perquè, altrament, aquests canvis d'orientació estarien justificant certes dimissions.

Recentment, vostè ha perdut, vostè, Convergència i Unió, també el Govern de la Generalitat, han perdut l'oportunitat històrica de referendar el que tots sabem a Catalunya: que nacionalisme i terrorisme no són el mateix. I ho subratllo: nacionalisme i terrorisme no són el mateix. Però han perdut aquesta oportunitat històrica de referendar-lo, un cop més, quan no han estat capaços de votar a favor de la deslegalització de Bata-suna.

Jo li demano, senyor president, que no es deixi arrossegar per una mal entesa comprensió nacionalista amb el Partit Nacionalista Basc. En aquest moment, si cal defensar una declaració, no és la de Barcelona, sinó la de drets humans.

No es deixi arrossegar tampoc per miratges sobiranistes, legitimant opcions com la defensada pel Govern basc, que porten a la confrontació i a l'exclusió. I no ens hi hem de deixar arrossegar perquè el referent de Catalunya és la mateixa Catalunya. Ni abans eren les repúbliques bàltiques, ni després figuràvem entre els països en vies de descolonització, quan alguns reclamaven el dret a l'autodeterminació, ni ara el nostre referent ha de ser Puerto Rico.

Els catalans tenim el nostre propi model en el marc de la Constitució i l'Estatut, i el nostre referent és Catalunya, i no pas el senyor Arzalluz. Per això jo li demano, a l'hora de defensar la llibertat i els principis democràtics, li demano que posi sobre la taula allò que vostè sempre ha tingut present: conviccions democràtiques, i que deixi enrere aquestes complicitats mal enteses en clau nacionalista. I no ho faci perquè li ho demani el Partit Popular –que ja sé que no ho farà; tampoc ho ha de fer, evidentment. Ho ha de fer perquè és la millor forma de defensar aquest model català al qual vostè ahir es va referir, i perquè a més vostè sap perfectament –o ho hauria de saber, perquè així ho entenen la majoria dels mateixos votants de Convergència i Unió– que, quan s'apropen al senyor Arzalluz, el que estan fent és distanciar-se del sentiment majoritari de la societat catalana.

Tal com li deia, senyor president, per encarar aquest any podem optar per dues actituds; perquè nosaltres volem encarar aquest any, perquè encara hi han moltes coses per abordar i per afrontar. Però per encarar-lo podem abordar-lo amb dos actituds ben diferents. Podem optar per l'actitud de mirar enrere, quan no

d'amagar els nostres errors, allò que els encerts són sempre del Govern, i les culpes, dels altres: si es col·lapsen les carreteres després d'un temporal de neu, la culpa és dels conductors; si els presos fugen, mal fet; si les rieres del Maresme es desborden, és per culpa dels serveis meteorològics, o si hi ha un fracàs escolar, com no?, és per culpa dels pares. Podem optar per aquesta actitud o podem optar per una altra: podem optar per mantenir l'ambició; una ambició que ens ha de permetre superar les nostres dificultats i aprofitar bé les nostres oportunitats.

Jo personalment, senyor president, prefereixo la segona: l'ambició de deixar enrere l'apellació permanent a les dificultats, sense ignorar-les, per parlar de les nostres oportunitats. I em dirà: «Quines?» Jo n'hi esmentaré tres.

La primera: la complicitat activa de la nostra societat. El principal actiu de Catalunya és el dinamisme i la vitalitat emprenedora de la nostra societat, que forma part del nostre fet diferencial, juntament amb la llengua, la cultura i el dret civil. Foren les millors generacions de catalans les que varen fer possible les exposicions, els hospitals, les universitats, el Liceu, la Fira; també les nostres empreses, el mutualisme –que, per cert, confiem que vostès presentin finalment la Llei de mútues en aquesta cambra. Ha estat històricament la nostra societat la que ha impulsat el desenvolupament de Catalunya. Ha estat la societat catalana, precisament, la que en moments difícils ha garantit el manteniment de la nostra identitat. I comptem precisament, també, amb una societat fortament arrelada i vertebrada, capaç d'assumir responsabilitats i de liderar nous projectes. Per això les administracions han ser conca, que no pas presa, d'aquesta societat emprenedora. I per això hem d'enfortir aquest teixit, i no pas adornir-lo amb intervencionismes excessius, i des de la constatació que iniciativa pública i iniciativa social sumen.

Hi ha una segona oportunitat: continuar sent capdavaners. Continuar sent capdavaners és la segona de les nostres oportunitats, perquè nosaltres, novament, volem constatar que l'economia de Catalunya continua sent, pel seu pes en termes de PIB, ocupació, productivitat, inversió privada i exportacions, la primera d'Espanya. És també, clarament, la més competitiva, com ho indiquen les nostres exportacions. És motor de progrés d'Espanya i una de les locomotores d'Europa. Però també –no ens hem d'enganyar– cada cop hi ha més locomotores i aquestes cada cop tenen més potència. Som líders, sí, però cada cop el nostre lideratge té més competidors.

Per això hem de continuar desenvolupant els nostres avantatges competitius, que els tenim: localització estratègica excepcional, infraestructures en constant renovació, capital humà, ofertes culturals de primer ordre, un bon clima empresarial i social, una xarxa d'empreses mitjanes altament competitives que són un actiu i una base sòlida de futur.

I per continuar sent capdavaners hem de ser capaços de desenvolupar dos factors clau, d'afrontar dos sectors centrals: la tecnologia i les infraestructures. La Catalunya tecnològica ha de ser líder a Espanya, com ho vàrem ser ja amb la Catalunya industrial. La nostra

oportunitat ha de representar una aposta per la inversió en recerca, desenvolupament i innovació, per l'existència de centres de decisió empresarial, d'escoles de negocis, i també per l'impuls de les universitats públiques i privades. I per això necessitem una llei d'universitats, una llei de formació professional, per enfortir el seu prestigi social i qualitat, capaç d'adaptar-se a les necessitats del mercat de treball i del sistema productiu i que garanteixi, aquesta llei de formació professional, una formació al llarg de tota la vida laboral.

Però tenim també, senyor president, l'obligació de superar la confrontació institucional, que ha estat un veritable entrebanc; superar la confrontació institucional per ser capaços d'aglutinar plans estratègics de futur. Aquests plans requereixen acords amb els ajuntaments, com el de Barcelona, amb altres comunitats o governs, com la Generalitat Valenciana, o amb la mateixa Administració de l'Estat. Però, malauradament, no sempre ha estat així. Confrontació, per exemple, que ha empobrit la Fira de Barcelona, un dels motors de Catalunya; confrontació amb què sovint pretén amagar la seva responsabilitat per la baixa inversió en infraestructures de la mateixa Generalitat a l'hora d'executar els pressupostos, o l'endarreriment en l'execució de les principals xarxes viàries dependents del Govern de la Generalitat, el que podríem anomenar la Catalunya dels eixos: el Transversal, el de l'Ebre, el del Llobregat, el de la Diagonal, i tot plegat sense esmentar propostes controvertides, com el bucle ferroviari de l'AVE a l'aeroport de Barcelona o el genèric Pla d'aeroports de la Generalitat de Catalunya.

Vostè sap molt bé que les inversions en infraestructures suposen un impuls de l'activitat econòmica i que són, sens dubte, una de les millors garanties de futur per tal d'aconseguir que Catalunya sigui la plataforma logística del sud d'Europa i de la Mediterrània, que sigui referent industrial, turístic, de negoci, cultural i de serveis, i sobretot –el que és més important– l'epicentre d'una gran regió europea, des de València i Saragossa fins a Montpeller, Marsella i Tolosa.

Aquest objectiu, aquesta ambició ho està fent realitat –i novament vull referir-me al nostre balanç–, ho està fent realitat el compromís del Partit Popular, en aquest cas, des del Govern d'Espanya. Un govern del Partit Popular que està solucionant anys d'endarreriments i d'injustícies amb Catalunya amb les majors inversions de l'Estat, en la nostra terra, de la història. Mai, mai s'havia invertit tant com en aquests últims anys, i ho reiterem des del fet de reconèixer que era un compromís obligat per superar les mancances anteriors. I també ho reiterem i ho recordem amb el nostre compromís i amb l'objectiu compartit que aquest esforç inversor s'ha de mantenir en els anys venidors perquè si no hauria sigut en va.

I hi ha una darrera –per citar-ne únicament tres–..., hi ha una tercera oportunitat, senyor president: la Catalunya reformista; la Catalunya reformista per a ser també capdavaners en les reformes que necessitem. Tirar endavant aquest procés reformista és responsabilitat compartida del Govern d'Espanya i del Govern de la Generalitat en els seus àmbits respectius competencials, i des de la complementarietat. En aquests últims

anys hem centrat el debat en el model d'Estat, ara el que toca és fer el debat, centrar aquest debat en el model de societat. I hem de centrar el nostre debat de futur, el nostre debat de present, des d'aquesta aposta per un model de societat, des d'una aposta intensa per a un procés reformista, que té expressió en un seguit de reformes, amb l'objectiu de garantir el que és essencial: el progrés, i de tenir cura del que és més important: les persones.

Deixi'm que li digui que, en aquest punt, la defensa de les competències de la Generalitat –que tots compartim– no es pot esgrimir com a excusa per no encarar aquest procés de reformes –reformes que són veritables canvis estructurals i imprescindibles per garantir la modernització del país–, i no pot ser una excusa perquè no hi ha inversions competencials, i perquè darre d'aquesta denúncia falsa només volen amagar la seva indefinició ideològica, la seva incapacitat per abordar el model de societat que necessitem els catalans per a la Catalunya del segle XXI, per a la Catalunya del nou mil·lenni, i no només volen amagar actituds acomodaticies del seu Govern.

Catalunya requereix, a més d'aquesta Llei de formació professional i d'universitats, necessita una llei d'educació; una llei d'educació que respongui a les necessitats plantejades per la comunitat educativa, per impulsar la cultura del mèrit i de l'esforç; una llei que faci realitat la igualtat d'oportunitats, sense confondre aquesta amb la igualtat de resultats, per reforçar la figura del professor, per avançar en el coneixement d'una tercera llengua estrangera; una llei que estableixi la gratuïtat en l'ensenyament infantil a partir dels tres anys i que amplii la universalització de l'ensenyament fins als setze; una llei per a un sistema dual, perquè l'escola pública i la concertada són complementàries i presenten un mateix servei a la societat; una llei que garanteixi el dret dels pares a escollir lliurement l'educació que volen per als seus fills, i per desenvolupar per als professors una tasca conjunta per formar, no tan sols els millors professionals, sinó també les millors persones.

Volem també reformes, reformes per garantir una administració més austera i eficaç, amb una llei d'estabilitat pressupostària o del dèficit zero; reformes de la Llei d'ordenació territorial per enfortir el municipalisme i descentralitzar la Generalitat, amb un major protagonisme dels ajuntaments, amb el pacte local.

Senyor president, no desconfiï dels ajuntaments, aposti per uns consells comarcals veritablement plurals –veritablement plurals. No deixi de reconèixer la realitat metropolitana de Barcelona, que és un potencial de tot Catalunya. Aposti per unes reformes administratives i de prestació als serveis públics i, en particular, de la sanitat, millorant les condicions d'aquests serveis públics i, en particular, les condicions dels concerts sanitaris, que milloraran el benestar dels catalans.

Y, por cierto, señor presidente, el mejor estado del bienestar es el generador de empleo y oportunidades. Centrándonos en las mujeres, los jóvenes, los mayores de cuarenta y cinco años o las personas con discapacidad, éste y no otro es el objetivo de la reforma laboral que pretende consolidar y racionalizar el desempleo y el sistema de protección social con una reforma

activadora de empleo, y de empleo estable. Prestemos una especial atención a las mujeres que reclaman una igualdad real, no sólo de derecho, para avanzar en paridad, siendo precisa para ello una ley de igualdad. Consigamos erradicar la violencia doméstica, actuando para ello des de la justicia, la prevención, la educación, la atención, las ayudas a las víctimas, dotando para ello de más presupuesto al Plan integral contra la violencia doméstica. Prestemos, también, una especial atención a nuestros mayores que, no sólo viven cada vez más años, sino que cada vez viven más tiempo, solos. Por eso creemos que es preciso potenciar las relaciones multigeneracionales, potenciando también su protagonismo en nuestra sociedad y, por otro, facilitando a las personas dependientes asistencias con los servicios adecuados a sus necesidades. Y todo ello sin olvidarnos de las personas con discapacidad, a las que debemos garantizar su integración social y la igualdad de oportunidades.

Cuidar lo esencial es también cuidar la familia, que es el núcleo fundamental de nuestra sociedad y el elemento socializador de transmisión de valores; es, también, ¿por qué no decirlo?, el mayor y mejor agente de solidaridad intergeneracional y de bienestar entre sus miembros. Por eso los cambios en la estructura familiar, ocasionados por la incorporación de la mujer al mercado laboral, las familias monoparentales, el incremento de núcleos familiares pequeños, cuando no la dispersión geográfica y la movilidad, ponen de manifiesto la necesidad de adaptar en Cataluña políticas transversales, concretadas en una ley de familia.

I acabo ja, senyor president. Catalunya ha de ser referent d'oberturisme, amb perspectiva, amb l'afany d'abastar un ampli món, davant del qual ens puguem projectar amb totes les nostres potencialitats. Correm el risc de saber-nos de memòria la geografia del nostre melic, i perdem el costum d'albirar la línia de l'horitzó. Per això, des del Grup Parlamentari Popular hem actuat amb responsabilitat i hem enfortit l'estabilitat des d'aquest Parlament de Catalunya i en favor d'un govern de la Generalitat per abordar totes aquelles mesures i propostes que eren imprescindibles per garantir la modernització del país, per garantir el procés social i el nostre creixement econòmic. Ho hem fet perquè des del Partit Popular continuem apostant per aquesta Catalunya segura d'ella mateixa i sense complexos, des d'una societat de valors compromesa, plural, ambiciosa, i alhora solidària, que, sens dubte, ens acompanyarà.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

A vostè, senyor diputat. Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat

Senyor Fernández Díaz, senyores i senyors diputats, senyor president, jo seguiré una mica l'ordre amb el qual vostè ha fet el seu discurs. I vostè ha començat dient una cosa que, precisament, jo volia dir abans, quan contestava al senyor Maragall, i en aquell mo-

ment, doncs, no he trobat els papers, no? Una cosa en què té raó vostè, per altra banda, i és que un dels grans indicadors positius d'aquests últims temps, d'aquesta última..., els últims tres anys, per exemple, però concretament ve de més lluny, concretament, en el cas de Catalunya ve, com a mínim, des de l'any 87, ha estat l'evolució del treball. Vostè alguna d'aquestes dades les ha donat, però és que val la pena recordar-les, no?, perquè això, de vegades, doncs, o bé es donen informacions una mica tergiversades o bé simplement s'ignora, no? Vull dir, en l'actual legislatura l'afiliació a la Seguretat Social a Catalunya –no sé si ho ha dit vostè, també, si és aquesta dada que ha donat o no– ha augmentat en 267.000 persones. I és molt important dir una cosa, que també moltes vegades no es diu o es diu d'una manera que no és ben bé la que és, que el 54% d'aquestes persones són dones. Per tant, la recuperació de la presència de la dona en el món del treball és un fet.

La taxa d'ocupació. La taxa d'ocupació catalana, entre els setze i els seixanta-quatre anys, és del 66%, i la de la mitjana espanyola és del 59%, i la de l'europea és del 64%. Tot això són dades positives. De cada cent assalariats, a Catalunya n'hi ha setanta-set que tenen un contracte indefinit, i l'any 99, a començament de la legislatura, n'hi havia setanta-dos; cinc punts. A nivell espanyol també s'ha apujat, però només de seixanta-set a seixanta-nou.

Bé, això són dades que vostè ha citat –algunes d'elles, si més no– i que, evidentment, vostè les pot exhibir com un fet positiu pel que fa referència a la política econòmica general, a nivell d'Estat, i té raó. I bé, nosaltres això no ho hem negat mai, no? –no ho hem negat mai.

Suposo que en un moment o altre d'aquest debat algú em dirà: «Com és que vostès, doncs, és molt probable que votin els pressupostos generals de l'Estat?» Ja ho explicarem; expliquem: i per què no s'han de votar? Per què no s'han de votar? El que passa és que és una política, de tota manera, que en honor a la justícia, en honor a la veritat, s'havia iniciat abans que vostès arribessin al Govern. És a dir, jo que no tinc cap inconvenient a retre un homenatge, quant a bon ministre d'Economia, al senyor Rato, crec que també l'hem de retre al senyor Solbes; han estat dos grans ministres d'Economia que ha tingut Espanya.

He de dir que aquesta política sempre ha tingut el suport del Govern de la Generalitat i de Convergència i Unió, aquí i a Madrid. És més, de fet hi havia una època en què aquesta política no era ben vista, en aquella època de Govern Socialista, després el mateix Govern Socialista va canviar, però nosaltres sempre l'havíem defensada, ja concretament a partir de l'any 89, quan vam començar a tenir sobre aquest tema de la política econòmica certes tensions amb el Govern de l'època, que era –ho repeteixo– el Govern Socialista.

Per tant, és clar, de tota manera, si aquesta política dona aquests resultats a Catalunya, que per altra banda és millor que el que dona, en aquest aspecte, si més no –i en alguns altres també–, un resultat millor que en el conjunt de l'Estat, és perquè té a veure amb una aportació de la societat catalana i, òbviament, també, del Govern de Catalunya. També és, per altra banda

–ho repeteixo–, amb un cert sentit, amb un punt, diguem-ne, que espero que no sigui petulant..., em podria considerar que el Govern nostre i la nostra força política, la nostra federació, i jo mateix, si em permeten aquesta expressió, doncs, hem estès la paternitat d'aquesta política, quan el Partit Popular n'era contrari –ja fa una pila d'anys– i el mateix Partit Socialista en algun moment, també.

I té raó vostè en una altra cosa que ha dit: que el més important que es pot fer és crear llocs de treball. Fins i tot li diré que la millor política familiar, en un cert sentit, és crear llocs de treball; és a dir, quan el pare i la mare, o la mare i el pare tenen feina, bé, això, de cara a aquella família, pot crear problemes de conciliació treball - família, però realment assegura la seva subsistència, el seu progrés i, evidentment, el progrés de les criatures. El que passa és que nosaltres amb això creiem que la posició bona del Govern central és la que comença a adaptar ara, que és la de voler parlar. És a dir, crec sincerament, ja he fet prou elogis ara de la política econòmica del Govern perquè els pugui dir que la manera com van enfocar, doncs, la reforma laboral el mes de maig i juny, allò del «vamos a ganar por goleada» –aquesta és una frase que vostès coneixen– és una frase absurda, és una frase, diguem-ne, que només crea molts anticossos, i així no es va finalment enlloc.

Ara, sí que és veritat que s'ha de negociar, tal com demanen els sindicats, com demana el Partit Socialista també, com hem demanat nosaltres mateixos, i ho vam demostrar, diguem-ne, concretament, doncs, separant-nos d'algun plantejament que feia el Partit Popular el passat mes de juny, però tot això són coses a atacar, a fer, perquè, com vostè diu molt bé –com vostè diu molt bé– això és veritat, la millor política social que hi pot haver és crear llocs de treball.

Jo ara en aquest tema del que en diu vostè «la política social» li podria donar moltes més dades, aquesta n'és una, evidentment, no?, les places residencials que s'estan fent, perquè vostè dona per fet que diu que nosaltres no governem, que nosaltres no ens preocupem dels problemes de la gent. Però, escolti, veurà: aconseguir, doncs, més que ningú, crear llocs de treball, fer més places residencials per a gent gran que ningú, comparativament a tot Espanya; fer més places residencials per a malalts mentals que a tot Espanya; tenir de molt, però, de molt, de molt, de molt, més que el doble –més que el doble– que les que pugui tenir Madrid, per exemple, i el triple de les que pugui tenir Andalusia, etcètera, més places de tallers ocupacionals; tenir, evidentment, més atenció domiciliària per a persones dependents –gent gran a casa i gent discapacitada–, tot això que, realment, es pot demostrar estadísticament, què és sinó ocupar-se dels problemes de la gent? Tenir unes ràtios de mestres per alumnes més altes, més altes que la majoria de països d'Europa i, evidentment, més altes que pràcticament totes les comunitats autònomes espanyoles, què és això?, què és això sinó preocupar-se, concretament, dels problemes de la gent. I com això tantes altres dades que li podria anar donant.

Per tant, aquesta afirmació: «el que cal és preocupar-se dels problemes de la gent», és que és el que fem. Si vostè mira els pressupostos de la Generalitat veurà que

el que se'n diu el capítol de benestar i família, que vol dir Benestar Social, Sanitat, Justícia i s'hi fica, concretament ara, Interior, això sí, doncs, representa el 46% dels pressupostos de la Generalitat, no?, amb una atenció molt particular per a Sanitat. Què és això sinó preocupar-se dels problemes de la gent?

El que passa és que jo no vaig voler fer ahir, doncs, encara que em diuen que és que vaig fer perdigonada, no en vaig fer; vostès no saben el que pot ser una perdigonada feta per a mi, pot ser tremenda, no? (*Rialles.*) Perquè, pot ser tremenda, sí, pot ser tremenda, no? Si aleshores jo anés detallant totes les coses, una per una, que s'estan fent. És a dir, si hagués cedit a aquella temptació que jo moltes vegades tinc, que és allò que en dic la política del fem i farem, això no és veritat, com no és veritat, senyor Fernández Díaz, no és veritat que nosaltres no portem una bona gestió i una política rigorosa.

És clar, això, qui ho diu que portem una política rigorosa des d'un punt de vista pressupostari? Home, ho diu el senyor Rato –ho diu el senyor Rato–, no? Qui més ho diu? Home, ho diu el Banc d'Espanya. I, qui més ho diu? Home, ho diuen les agències de *rating*, no?, l'Standard & Poor's, i ho han dit moltes vegades això. «Oh, sempre diu el mateix!» Home, és clar, és que si després d'explicar-los que l'Standard & Poor's, que la Fitch i que la Moody's, doncs, ens donen unes qualificacions bones i que, a més, ens les van apujant de mica en mica en un sentit positiu i vostès hi insisteixen, és que vostès no escolten, o és que vostès, simplement, tenen, diguem, el disc posat, el xip posat i van seguint en aquesta línia. I si ho diu el Banc d'Espanya, home!, potser és qüestió de començar a fer cas del que diu el Banc d'Espanya. I si ens fan les comparacions amb altres comunitats autònomes socialistes o populars, molt favorables a nosaltres, doncs, bé, això també val la pena de tenir-ho en compte.

Per tant, si per exemple el Banc d'Espanya fa notar com un fet positiu que el percentatge d'endeutament, l'endeutament en percentatge o sobre el PIB de l'any, del 31 de desembre del 2001 al 30 de juny del 2002, és a dir, a mig any, ha baixat –cosa que no és freqüent–; ha baixat del 8 al 7'7 i, en xifres absolutes, ha baixat 103 milions d'euros.

Bé, tot això dit pel Banc d'Espanya, per les agències de *rating* i pel senyor Rato, li hauria de fer entendre, senyor Fernández Díaz, que no cal que insisteixi en això, perquè això no és veritat. A part que hi ha una altra cosa que també és important, i és que ningú no nega –ningú no nega–, ningú no nega que el progrés que hi ha hagut en el país és, evident, en tots sentits.

Per exemple, agafarem el que vostè vulgui, senyor Fernández Díaz. Per exemple, vostè parla que la recerca, etcètera. Escolti! I que Barcelona i Catalunya haurien de situar-se en un nivell molt alt... Escolti una cosa, per exemple, sollicituds de patents per a comunitats autònomes, no? –ja sé, en això estem en la línia una mica de la perdigonada, però, bé, és per contestar les preguntes, els plantejaments que vostè m'ha fet. Bé, de molt –de molt– qui fa més peticions de patents és Catalunya, que en fa 661; ve Madrid, amb 493; segueix Andalusia, amb 238, el País Basc... Perdó, la Comunitat Valenciana, amb 347; Andalusia, amb 238; el País

Basc, amb 191, etcètera. O sigui que, en aquest camp, també el 42% –42%, parlo de memòria, podria ser el 41 o el 43, el 42% em sembla recordar– de les exportacions espanyoles de productes d'alta tecnologia són d'origen català. Bé, per tant, això –això– s'està fent, no? I en realitat, en aquests moments, estem dient una cosa –i si algú vol insistir en això, vostè o algun altre intervingent, després, sobre el tema de la presència de les empreses estrangeres a Catalunya, doncs, ho podem fer–, de fet, l'altre dia que venia..., venia una... –perquè era una dona–, una presidenta d'una multinacional molt important americana, em deia: «Escolti, miri, Catalunya, de cara al que pot ser l'atracció d'inversió estrangera d'alta tecnologia –era d'alta, molt alta tecnologia– és una *first world class*, una classe de primera fila mundial.» Bé, tot això és mèrit de qui? Home! és mèrit de la societat, dels empresaris, dels treballadors, dels sindicats, de les patronals; és mèrit de la nostra història –de la nostra història–, de les generacions que ens han precedit. És mèrit de moltes coses, però, evidentment, és mèrit del Govern de la Generalitat, també és mèrit del Govern de la Generalitat. I és mèrit de molts ajuntaments, tothom que vulgui pot sucari-hi, aquí, no hi ha cap inconvenient, n'hi ha per a tothom perquè el progrés ha estat molt gran, n'hi ha per a tothom, però és mèrit del Govern de la Generalitat.

Bé, i com això, doncs, tantes altes coses que, de tota manera... Per exemple: aquesta... no? L'European Investment Monitor, Ernst & Young ens situa, concretament Catalunya, entre les regions amb més capacitat d'atracció, concretament, concretament, potser és un any una mica –no és un any excepcional, perquè l'any passat ja va ser així– en la segona dintre d'Europa. A mi mateix em va sorprendre que ens situï tan amunt, jo sé que estem amunt, però que ens posi a la segona m'arriba a sorprendre. Però, en fi, no ho diu la Generalitat, ho diuen aquests senyors, i els que no ens situen com a segons ens situen com a tercers, com a quarts, com a cinquens... Per tant, de mala gestió, res, absolutament res de res. Bé, res de res, segur que hi ha coses que no les fan bé... (*Rialles.*) És clar, home, és clar que sí! Però, vull dir, allò que se'n diu la suma i la resta –la suma i la resta–, que és el que compta, molt àmpliament, molt àmpliament positiva.

Bé, escolti una cosa, vostè, doncs, parla de... bé, del País Basc, molt bé, un moment només. Escolti, hi ha una cosa que se'n diu daltonisme aplicada a la vista, però que també hi deu ser en l'oïda, no? perquè, és clar, jo li torno a llegir una part del meu discurs d'ahir, no? –que per cert em vaig equivocar al començament de tot, però en fi, tothom qui vol té el text tal com el tenia jo–: «El model de societat catalana, el model pel qual Catalunya ha optat és bo, el model de societat catalana és bo, el model del nostre procediment és bo, el model que opta per la cohesió i la convivència és bo, etcètera. El model de combinar identitat i projecte, convivència i progrés és bo; el model de la pau» –deia al final, n'hi havia uns quants més– «el model de la pau és bo.» I això ho vaig dir, no? I em fa la sensació que en això, doncs, vostè no s'hi hagués fixat i, segons com, potser el senyor Maragall tampoc, no?

El nostre model és bo i nosaltres, senyor Fernández Díaz, nosaltres no supeditem la nostra política a nin-

gú, i jo crec que realment nosaltres hem de procurar que a Catalunya les coses es facin pensant en Catalunya i no, diguem-ne, moltes vegades fer, diguem, un seguidisme total de les coses que es fan a Madrid, cosa que en alguns partits s'entén més perquè són partits dependents, però que ho fan massa –aquests també–, ni tampoc del que passi, del que facin, del que diguin aquest, o l'altre o el de més enllà, concretament, al País Basc.

Tothom sap la simpatia que sentim pel País Basc, tothom sap la simpatia que sentim pel nacionalisme basc, però nosaltres hem d'actuar d'acord amb els nostres criteris i amb els nostres interessos, i, per tant, nosaltres no ens hem de supeditar ni ens hem de deixar pressionar, ni ens hem de deixar condicionar, ni ens hem de deixar imposar per ningú; quan dic per ningú, no pel Partit Popular, no pel Partit Socialista, tampoc pel Partit Nacionalista Basc: per ningú! Amb l'interès, amb la simpatia, amb l'afecte que vostès vulguin, tot el que vulguin, per un moviment nacionalista democràtic com és el nacionalisme basc, però nosaltres no ens hem de deixar impressionar per ningú, tampoc pel PP.

Quan el PP vol, diguem-ne, allò que se'n diu en castellà *rizando el rizo*, no, i a més ara, a més d'aprovar la Llei de partits polítics, a més us faré passar per l'adreçador i us faré votar això i allò i allò. Escolti, no! Això ho fa vostè, que és el que ens fa sempre! Les lleis, les voten els parlaments i les aplicacions les fan els governs. Perquè pugui, a més, diguem-ne portar una mica el que en podríem dir en el seu sarró de caçador, a més, també porto el vot, d'aquest, i de l'altre i de l'altre... No, això ho fan vostès! Vostès volien un instrument?: ja el tenen! Amb tota l'oposició d'una pila de gent a Catalunya i dintre del nostre propi partit, ja el tenen! Ara, el volen aplicar?: l'apliquin vostès! I apliquin el que a més vostès saben, vostès saben, exactament, fins a quin punt és bo i és convenient i és positiu i anirà bé aplicar-lo o no. Fins i tot li vaig dir una vegada a un –que per cert no era del PP, en aquest cas–, fins i tot vostès saben més o menys quina és l'orientació dels tribunals, molt més que jo, evidentment; després de tot, sabem perfectament que això és així.

Per tant no ens deixarem condicionar pel PP, i menys quan, de fet, de vegades porta una política, en realitat, diguem-ne, molt, molt, engegada, per dir-ho així. No ens deixarem condicionar pel PSOE, i no ens deixarem condicionar tampoc pel Partit Nacionalista Basc, malgrat la simpatia que sentim per ell, i malgrat que, efectivament, diem, repetim i repetirem que sense diàleg amb el nacionalisme democràtic basc no hi haurà pau, finalment, al País Basc. Això és absolutament així! Bé, i convindria que no..., que no hi haguéssim d'insistir, que no hi haguéssim d'insistir més en tot això, no?

Bé, no sé si al seu discurs hi havien algunes coses més que hagués de contestar o no? Potser ara me n'ha passat alguna per alt. Li prego que em disculpi, si no..., si hi ha alguna cosa que vostè considera important que no li he contestat no és per falta de deferència, sinó simplement potser per falta d'organització dels meus papers.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor president. Té la paraula l'illustre diputat. (*Remor de veus.*)

El Sr. Fernández Díaz

Senyor president, començaré pel final fent reflexió de les concessions a què vostè s'ha referit al voltant de la situació del País Basc i la seva incidència a Catalunya.

Miri, senyor president, illegalitzar Batasuna no és una obligació únicament del Govern, no tan sols es tracta d'aplicar per part del Govern una llei, és una obligació democràtica de tots, també de vostè. De vostè com a president de la Generalitat, com a màxim responsable de Convergència i Unió, i també és una obligació democràtica d'aquells ciutadans, de tots els ciutadans que no podem acceptar que hi hagi una formació que es diu política i que s'aprofita del nostre sistema democràtic, de llibertat i de convivència, precisament, per atemptar contra ell. I, per tant, impulsar la illegalització de Batasuna, impulsar la illegalització de la caputxa política d'ETA és una obligació democràtica de tots, no tan sols del Govern, i, per tant, és una obligació democràtica de tots nosaltres. I malauradament, senyor president, vostè ha incomplert aquesta obligació, i l'ha incomplert perquè probablement ha primat el seu diàleg i la seva voluntat d'entesa amb un partit nacionalista basc que no està a l'alçada del que s'hauria d'esperar d'un nacionalisme que es diu democràtic.

Vostè mateix ahir ho reconeixia, en la seva primera intervenció, quan va parlar de la situació basca i, en certa manera, va esmentar –no sé si potser el va traïr el subconscient– que la proposta d'Ibarretxe mantenia obert un debat sobre el model d'estat. I també, malauradament, en aquest distanciament de Convergència i Unió de donar suport al Govern del Partit Popular i també al Partit Socialista a l'hora d'impulsar la illegalització de Batasuna, podem veure un esglaó equivocat, un esglaó més en la seva estratègia de distanciar-se del Partit Popular.

Vostè sap perfectament, senyor president, que illegalitzar Batasuna és una part del procés imprescindible per lluitar efectivament contra el terrorisme. És un pas essencial perquè Batasuna és una forma d'ETA, i per això ha de ser també perseguida. Batasuna no tan sols és aquesta caputxa política d'ETA, sinó que és el seu partit polític, un partit polític que aprofitava els seus escons al Parlament basc per fer apologia del terrorisme, que aprofitava les *herriko taberna* per configurar un entramat financer; que, des dels ajuntaments, regidors d'aquesta formació no dubtaven a assenyalar objectius. O, fins i tot, hi ha algú que dubta que les seus de Batasuna són veritables bases logístiques d'aquells que donen suport al terrorisme?

I per això, senyor president, vostè ha tingut una tradició impecable en la defensa dels valors democràtics, i per això li demanem, i li torno a demanar, que ho reiteiri. I a més en aquest Parlament de Catalunya en què molt sovint hem sigut criticats, vostè i jo, pel diàleg, per l'entesa, entre el Partit Popular i Convergència i Unió, que abans, quan hem referit el nostre balanç,

hem explicitat, i vostè ara ho ha recordat, que ha sigut positiu per a Catalunya malgrat que a vegades es vulgui menysprear aquestes aportacions i aquest balanç amb altres maniobres de distracció, senyor president, jo li demano a vostè que faci pedagogia del que és Catalunya i del que és la societat catalana, i també faci aquesta pedagogia, traslladi aquesta lliçó catalana al senyor Ibarretxe i al Partit Nacionalista Basc.

Quina és la lliçó catalana que podem traslladar al País Basc? Com els nacionalistes i els no nacionalistes hem sigut capaços de dialogar i d'arribar a acords en benefici de la nostra societat. Quina és la pedagogia?, quina és la lliçó catalana? Com, a Catalunya, en el marc i des de la defensa de la nostra Constitució i el nostre Estatut, hem pogut aconseguir les majors quotes de prosperitat i llibertat i d'autogovern de la nostra història contemporània.

Jo crec que aquesta lliçó, aquesta pedagogia catalana, és el que vostès haurien de traslladar al senyor Arzalluz, al Partit Nacionalista Basc, i no pas a l'inrevés; no pas aprofitar qualsevol excusa, qualsevol qüestió que es posi sobre la taula, per expressar una mal entesa comprensió nacionalista amb el Partit Nacionalista Basc.

També m'ha sorprès en la seva intervenció un plantejament, una equiparació que ha fet entre les polítiques econòmiques del Partit Popular i del Partit Socialista. M'ha sorprès perquè aquesta és nova, perquè fins ara únicament equiparava el PP i el Partit Socialista al voltant de la política autonòmica. Avui ha anat més enllà, ha fet també una equiparació en la política econòmica. Després ho ha arreglat; ho ha arreglat perquè ha recordat que vostè va donar suport al Govern del PSOE i després va donar suport a un govern del Partit Popular. I he entès aquesta equiparació; és evident que molts catalans no podran compartir aquesta equiparació ni cap altra entre el Partit Popular i el Partit Socialista, ni en política econòmica, ni tampoc en la política econòmica i social, entre altres raons perquè quan vostès donaven suport a un govern d'Espanya encapçalat pel senyor Felipe González, amb el PSOE, Espanya anava malament i Catalunya anava pitjor. (*Remor de veus.*) Amb un govern del Partit Popular, Espanya ha anat bé i per això Catalunya ha millorat notablement per sobre la mitjana espanyola i europea els darrers anys.

Vostè m'ha dit, i em tornarà a dir probablement, que això ha sigut mèrit de les aportacions de Convergència i Unió. Jo no ho dubto, però únicament li demano la reflexió de què és el que ha canviat a Espanya al llarg dels últims sis anys: o el suport de Convergència i Unió a un govern d'Espanya o simplement el canvi d'una majoria socialista per una majoria popular. I és evident que aquest ha sigut el veritable canvi polític que hi ha hagut a Espanya els últims sis anys, i amb aquest canvi polític a Espanya els últims sis anys hem aconseguit, hem arrodonit, una veritable transformació social i econòmica, també, des de Catalunya.

I per això val la pena constatar –insisteixo–, des d'aquesta perspectiva del balanç del Partit Popular, que ara precisament que no hi han *calcetines* ni passem per l'adreçador... –vostè deia que si el PP el feia passar per l'adreçador; aquesta no és una expressió nostra, és una expressió seva–, doncs, bé, ara que ja no

hi ha adreçadors a l'escenari polític, entre altres raons perquè el Partit Popular té una majoria per governar Espanya al marge de l'aritmètica parlamentària, que malgrat això volem continuar governant des del diàleg, ara podem dir que ara que hi ha una majoria suficient del Partit Popular per governar Espanya, Catalunya, al llarg dels últims tres exercicis, ha aconseguit les majors inversions, i que pressupost rere pressupost les inversions de l'Estat a Catalunya s'estan incrementant; l'any que ve s'incrementaran un 30%, un 30% per sobre d'increments també al voltant del 30% dels dos anteriors exercicis.

I ara –hi insisteixo– que el Partit Popular tenim majoria suficient, que no necessitem l'aritmètica parlamentària, podem presentar aquest balanç: el millor model de finançament autonòmic que ni vostès haurien somiat plantejar l'any 96. El millor model de finançament autonòmic, amb més ingressos i més competències per a Catalunya, ha sigut també realitat des d'aquesta actitud de diàleg, de responsabilitat i també de compromís amb Catalunya que està fent realitat el Govern del Partit Popular.

I podríem continuar amb les rebaixes d'impostos. Fins fa poc ens deien que el Partit Popular havíem rebaixat els impostos als catalans i als espanyols des d'una reforma fiscal impulsada pel Govern de l'Estat perquè Convergència i Unió ho havia posat sobre la taula. Jo no dubto que ho varen posar sobre la taula, però el que ara podem constatar és que l'any que ve hi haurà una nova rebaixa d'impostos per al conjunt dels ciutadans i que afectarà i tindrà una especial incidència a Catalunya amb una majoria suficient del Partit Popular.

Malauradament no m'ha parlat d'un tema, probablement per aquest oblit que..., perquè a vegades jo no sé si són oblits o amnèsies selectives, però en qualsevol cas vostè, doncs, no ha posat l'accent que jo crec que calia posar en aquest procés reformista, en aquest ambiciós procés reformista que Catalunya necessita afrontar per garantir el nostre futur. No hem parlat d'aquesta reforma laboral, quin serà el nostre posicionament, si vostè continuarà, com abans de l'estiu, agafat de la mà del senyor Zapatero i del senyor Llamazares, o fins i tot compartint alguns plantejaments de sindicats que havien convocat una vaga molt abans de conèixer quin era el contingut de la reforma laboral que impulsava el Partit Popular; de partits i de sindicats que rebutjaven una proposta sense abordar-la, sense cap tipus de diàleg. I des d'un primer moment, el Govern del Partit Popular varen dir que calia impulsar una reforma laboral per generar més ocupació i fer aquesta ocupació més estable i per donar més oportunitat sobretot als sectors més desfavorits, i que ho volíem fer des del diàleg, i volem continuar fent que sigui així. Tant de bo que en aquesta nova oportunitat, vostès s'hi puguin afegir.

Tampoc m'ha parlat..., o sigui, van a la reforma laboral de la mà de Zapatero i Llamazares, a la reforma de l'educació sembla ser que estan molt més a gust agafats a la mà del Partit Socialista. Hem de recordar com fa poques setmanes, abans de l'estiu, doncs, als escons del Partit Socialista aplaudien generosament la conselleria d'Educació quan feia crítiques a aquesta Llei d'educació.

No m'ha parlat amb profunditat d'aquestes reformes que precisa Catalunya i que jo abans esmentava. Vostè n'ha rebutjat una concreta, això sí: la Llei del dèficit zero. I a més que és un mandat, aquesta llei d'estabilitat pressupostària d'aquest Parlament de Catalunya, li diré una altra cosa, senyor president, el perquè vostès en realitat no volen una llei d'estabilitat pressupostària. I no ho volen fer perquè els molesta que hi hagi un veritable control de la despesa pública, perquè molt sovint el Govern de la Generalitat ha convertit la despesa pública en una màquina incontrolada, o molt sovint també l'ha convertit, l'ha configurat, en una màquina improductiva.

I podem recordar dues dades –i amb això finalitzaré, senyor president. La primera, capítol 2, per què no llegim la liquidació de pressupostos del Govern de la Generalitat de l'any passat? Vostès s'han gastat un 17% més del contemplat als pressupostos. Ara entenem perquè vostès no volen una llei del dèficit zero, perquè vostès no volen que hi hagi un veritable control, una veritable exigència a les seves polítiques d'austeritat.

I si parlem, per exemple, dels últims sis exercicis, podem constatar com vostè ha deixat d'invertir un 18%, 132.000 milions de pessetes que estaven contemplats als mateixos pressupostos del Govern de la Generalitat que el Partit Popular havia donat suport per abordar inversions que necessitava Catalunya. I vostès no han sigut capaços ni tan sols de complir aquest mandat pressupostari. Potser aquesta Llei d'estabilitat pressupostària els molesti perquè els obliga a tot allò que el conjunt de la societat catalana està esperant de tots nosaltres.

Jo desitjo que vostè pugui avançar en aquestes consideracions en aquesta nova intervenció i sobretot –i sobretot– que pugui donar una resposta prou clara i sobretot entenedora per al conjunt de la societat catalana sobre quina serà l'actitud de l'any de legislatura que encara resta, queden encara dotze mesos per governar Catalunya. Vostè..., avui és el darrer debat seu al capdavant del Govern de la Generalitat, l'últim debat de política general. Però vostè continuarà un any més al capdavant del Govern de Catalunya; hi ha un any més de legislatura, i, per tant, ha d'haver-hi forçosament –i aquesta és l'ambició del Partit Popular–, forçosament, un any més de noves mesures de govern i aquestes mesures de govern requereixen aquest compromís efectiu amb un procés reformista que malauradament vostè continua sense assumir perquè es troba molt còmode en la reivindicació, en la denúncia de trencaments de pactes constitucionals com a cortines de fum per no pronunciar-se en quin és el model social que requereix Catalunya per abordar el segle XXI.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el senyor president de la Generalitat.

El president de la Generalitat

Bé. (Pausa.) M'havia preparat per a dir coses ja que..., vostè ha tractat una pila de coses interessants, per aclarir-les, en algunes coincidiré amb vostè, en altres no, no?

Nosaltres..., nosaltres hem defensat una política econòmica sempre i l'hem mirada de..., l'hem defensada a Catalunya en allò que ens pertocava i que nosaltres podíem fer, i a fora de Catalunya, en el conjunt de l'Estat, evidentment l'hem hagut de defensar o bé en solitari, a vegades, concretament en el Congrés dels Diputats, o bé negociant amb les forces polítiques parlamentàries, que naturalment en principi és el Govern, ell sol o acompanyat, que podien aplicar-ho, no?

I nosaltres –torno a dir– des de l'any 89 vàrem insistir en allò que en dèiem «l'economia productiva», en un moment en què hi havia..., el que bàsicament valia era allò que en deien «l'economia financera» i que s'havia dit aquella frase tan desgraciada, probablement fora de context, ja ho dic, però que va marcar una manera de fer i una imatge, que és allò d'«Espanya és el país on la gent es pot fer més ràpidament rica».

Això era l'època, concretament, del Govern socialista. Nosaltres ens vam separar d'aquella política, en la qual, doncs, el fonamental era el consum més que l'exportació, que era més, doncs, estar en condicions d'atraure capitals estrangers que no pas de fer estalvi intern, etcètera. Bé, érem partidaris de coses que donaven solidesa i competitivitat.

El moment més dolent de l'economia espanyola –després s'ha vist estadísticament– que hi va haver en aquella època va ser exactament el juny del 93 –estadísticament es veu, juny del 93–, que és el mes de les eleccions, i és el mes en què nosaltres, concretament Convergència i Unió va iniciar una negociació amb el Govern socialista. Que va ser una negociació fructífera, s'ha de dir. Ha estat més fructífera després amb el Partit Popular, des d'alguns punts de vista això és absolutament cert, per exemple en finançament autonòmic. Però va ser fructífera, també, des d'un punt de vista de la política econòmica de l'Estat perquè hi va haver en aquell moment, probablement perquè l'alta direcció del Partit Socialista ja s'orientava en aquest sentit, i a més perquè necessitaven els nostres vots, per tot plegat..., doncs, hi va haver un canvi radical de política econòmica. Des d'aquell moment... –portada per en Solbes, del qual ja abans he fet l'elogi.

Després ve un moment en el qual, tot i que el Partit Popular havia caigut en aquell defecte molt típic dels partits quan s'acosten les eleccions, que era fer demagògia també en qüestió d'economia, el dia que guanyen fan el mateix que en Boyer va dir l'any 82, allò que diu: «El camino es estrecho» –que va dir–, «coi, i tot el que hem dit fins ara el Partit Socialista no en fa cas, no té cap importància, no farem res d'això.» L'any 82 va anar així. Bé, l'any 96 també va anar així, no? Però evidentment nosaltres, que en aquell moment seguíem sent molt determinants, no hauríem permès de cap manera que Espanya se separés d'aquella bona línia de política econòmica que s'havia iniciat ja abans, i que a més era essencial per poder-se integrar, per poder entrar a Europa; era absolutament definitiu, absolutament necessari.

He dit abans que el Govern del PP el 96, i el Govern del PP ara, i tot el Govern, i concretament el seu ministre d'Economia, han fet en aquest sentit una feina im-

portant i positiva. És més per establir quina ha estat la nostra... Nosaltres evidentment seguim defensant aquesta mateixa política; si la defensàvem l'any 89 amb majoria absoluta del PSOE, si la defensàvem l'any 93 amb minoria del PSOE, si la defensàvem el 96 amb minoria del PP, per què no l'hem de defensar el 2000 encara que el PP tingui majoria?

És veritat, ja ho he dit abans, fins i tot ahir ho vaig dir, no sé si abans ho he dit al senyor Maragall, no recordo bé ara el que li he dit al senyor Maragall, però ja vaig dir ahir que és veritat que hi ha una cosa en aquesta legislatura molt important –molt important– que hem aconseguit a través de la negociació amb el Partit Popular, que és el tema del finançament. Això, ei!, ben clar també que no és el finançament que definitivament necessitem. No és veritat allò que constantment se'ns diu a Madrid, «esto está cerrado y bien cerrado»; no, esto no está cerrado: això es tornarà a plantejar, primera, perquè està previst en els textos legals, que es pot tornar a plantejar, i segona, perquè la solució no és la definitivament bona.

Però sí que és veritat..., no que tinguem un molt bon finançament, però sí que tenim clarament el millor finançament que havíem tingut fins ara. I també és veritat, encara que això és una mica conjuntural, que tenim més inversions de l'Estat ara a Catalunya que no tenia. Bé, és una mica conjuntural perquè s'aglomeren, eh? S'han, diguem-ne, ajuntat tota una pila de coses que s'havien anat retardant durant temps i temps; algunes d'elles ja ve de molt lluny, el retard, altres vénen ja de l'època del Partit Popular, que durant uns anys va ser poc diligent amb això, però finalment ara és veritat que hi coincideixen una pila de coses.

També és veritat que ens hem de plantejar els temes de la reforma, de la reforma laboral, no? El que passa és que jo he dit abans que el que no podíem era plantejar-ho de la manera que es va plantejar, no? És a dir, jo dic el següent: hi havia uns senyors asseguts en una taula... –virtual, aquesta taula no va arribar a existir mai–, uns senyors asseguts en una taula que eren els sindicats, que eren els sindicats i el Govern, que nosaltres també hi érem en un racó, nosaltres també hi érem, en aquesta taula, no?, i de mica en mica es varen aixecar tots, perquè tots tenien ganes d'anar-se a barallar, clarament és veritat que hi havia unes ganes que hi hagués vaga per part d'alguns sectors sindicals, ja venia de feia temps, i davant d'aquest repte –per dir-ho així– la resposta del Govern va ser una resposta –al meu entendre– diguem-ne, no adequada, que va consistir a dir, doncs, escoltin, volen guerra?, doncs, vinga, la tindran: *venga el partido y ganaremos por goleada*. Bé, això no és el que ha de ser.

Finalment en un moment determinat es van trobar sols a la taula, s'havia aixecat tothom perquè tots ja estaven, diguem-ne, anant a preparar-se per a la gran baralla i, evidentment, vam dir: escolti, nosaltres també ens aixequem de la taula, què hi fem, aquí, no? Ara, nosaltres, a la taula, ja hi tornem a estar asseguts –nosaltres ja hi tornem a estar asseguts. I confio que els sindicats també hi podran tornar a estar asseguts en un futur més breu; més ben dit, crec que ja hi estan asseguts altra vegada, i que el Govern –i això és positiu, és positiu per part de tots

els que van fer notar al Govern que aquest conducte no podia ser, i és positiu pel Govern per saber-ho acceptar– ha modificat una mica els seus plantejaments, els ha modificat quant a contingut i els ha modificat –crec, crec, ara ho veurem– quant a actitud.

Nosaltres, per què ens hem d'oposar a la Llei de qualitat? Primer, hi ha algunes coses que no ens agraden des del punt de vista, diguem-ne, sectorial, però ara no hi entrarem en això. Escolti, és que aquesta Llei de qualitat –que, per cert, no m'agrada gens el nom, perquè sembla indicar que l'ensenyament no té qualitat i això no és veritat– a Catalunya, si ho comparem com abans he dit amb l'ensenyament de la resta de l'Estat, però sobretot si el comparem amb l'ensenyament que es dona a una pila de països europeus no es pot dir que no sigui de qualitat: no es pot dir. Si no fos així, per exemple, i ja que ahir dèiem que l'ensenyament és una de les coses que serveix per formar-se, per poder tenir feina, per poder-se guanyar la vida, per poder progressar, etcètera, tota aquesta gent estrangera que ve i que inverteix aquí no vindria, ni nosaltres tindríem l'evolució que estem tenint en totes les branques, diguem-ne, universitàries, també les d'humanitats, quan, diguem-ne, en aquests moments tot el que són referències científiques, tot el que són, diguem-ne, articles, tot el que són citacions que es fan dels nostres investigadors, de tot; des de les humanitats fins a la física, no?

Per tant, no podem admetre que se'ns insinui –que se'ns insinui– que no tenim un ensenyament de qualitat. Hi ha coses del nostre ensenyament, de la mateixa LOGSE, que s'han de retocar, i per això nosaltres vam convocar en una apel·lació molt directa a tota la societat al que se'n va dir la Conferència nacional d'avaluació de l'ensenyament, per a partir d'aquí fer la nostra llei. Però, bé, a part d'això, i a part de dir, per tant, que hi ha algunes coses de tipus sectorial, de tipus de la matèria pròpiament que és l'ensenyament que no hi estem d'acord, amb el que no estem gens d'acord és amb la intromissió, amb la invasió molt forta que es fa de competències. Perquè, escoltin, nosaltres podem negociar moltes coses, el que no podem negociar en res, absolutament en res, no podem negociar en res, és una cessió de competències del Govern de Catalunya.

Bé, això, doncs, per tant, és per explicar-los el perquè. No és que nosaltres coincidim amb el PSOE, no hi coincidim en algunes coses, en bastants coses d'aquesta Llei no hi coincidim, en altres, sí, i en altres també podem coincidir, naturalment, amb la proposta de la ministra Castillo, però hi ha unes coses, sobretot de tipus competencial, en les quals no podem entrar.

Bé, escolti, jo... Escolti, aquí no venim, de tota manera, crec sincerament... Em dirà, oh, sí, se n'ha de parlar per força, perquè això és un drama i arriba a tot arreu i s'infiltra per tot arreu i no ens..., però no venim per parlar del tema basc. En el Parlament de Catalunya hem vingut a fer un debat de política general sobre Catalunya, és a dir, allò que passa, que no fa gaire em va passar un dia que tenia una reunió amb un personatge polític de l'Estat i em van venir uns periodistes –periodistes bascos, concretament– a dir: «y que han dicho ustedes del tema...» Doncs, res, amb aquest senyor he vingut a parlar de coses de Catalunya: res. Naturalment que

nosaltres tenim les nostres responsabilitats i també hi hem d'estar presents d'una manera o una altra, però jo en això..., aquesta mena d'impregnació total, en això, sincerament, no vull entrar. I, a més, no hi vull entrar perquè no cal, perquè nosaltres sempre hem estat en contra del terrorisme. Nosaltres vam arribar a donar suport a un ministre de l'Interior que es deia Ibáñez Freire, que els qui tenen memòria del que era la situació en aquest país l'any 70 saben que es necessitaven moltes ganes de donar suport a l'antiterrorisme en aquell moment de transició cap a la democràcia, donant suport a un senyor que es deia Ibáñez Freire. I nosaltres no hem fet la demagògia que vostès van fer l'any 94, any 95, en qüestió de terrorisme. Vostès van fer utilització electoral del terrorisme. Vostès, el PP, el Partit Popular va fer manipulació, va fer utilització electoral, electoralista, partidista i sectària del terrorisme. Nosaltres, no. Per tant, ara no ens cal anar justificant cada dos per tres. El Govern té les seves responsabilitats, em demana unes eines, les hi donem, la Llei de partits no hem criticat en absolut que hagi fet la il·legalització, no ho hem criticat, però, realment, la responsabilitat de fer-ho és d'ells i, a més, ells saben calibrar més bé si s'ha de fer o no s'ha de fer. Hi ha hagut altres casos similars a aquest arreu d'Europa mateix en els quals no s'ha actuat d'aquesta manera i finalment també més o menys s'ha arribat a la pau. A la pau a tot arreu s'hi arriba quan la gent vol la pau. I, naturalment, això no va primer dirigit al Partit Popular, això va primer dirigit als bascos. Si els bascos volen la pau hauran de trobar la manera de poder-la aconseguir; ara, els altres, evidentment, hi hem d'ajudar, i estem aquí disposats a ajudar-hi, però el que no podem fer és que tota la nostra política, el que a nosaltres ens interessa que és això, és que estigui sempre absolutament condicionada. Nosaltres no podem ser dependents del PP, nosaltres no podem ser dependents del PSOE, i nosaltres no podem ser dependents tampoc dels partits bascos. Simpatitzem amb els partits democràtics bascos, simpatitzem amb les reivindicacions basques, simpatitzem amb el lehendakari Ibarretxe, això és veritat, però de fet nosaltres no venim aquí a discutir d'això. I ara ja estic caient en la trampa i, per tant, ho deixo córrer, no? Ho deixo córrer això.

Una altra cosa. Diu: vostès, el que han de fer és pedagogia. Sí ens n'hem fet un tip de fer pedagogia, si ens n'hem fet un tip de fer pedagogia! Anar amunt i avall, i conferències, i articles, i tot arreu, jo n'he fet a tot arreu, a tot Espanya, n'he fet, escolti, a Lepe i a Cartalla –a Lepe i a Cartalla– he anat a fer pedagogia des de la perspectiva catalana. No sé quanta gent hi ha anat a Lepe i a Cartalla a fer pedagogia, però el president de la Generalitat hi ha anat. I he anat a Galícia, he anat a Astúries. He anat a Astúries una vegada que m'ho va demanar que anés a fer pedagogia a Astúries sobre això concretament un senyor que es diu Álvarez Cascos, hi vaig anar. I hi he anat, doncs, portat per socialistes i portat per populars. De vegades cedint, en fi, a petició, per exemple, alguna vegada del mateix Felipe González, en una altra hora... Hi hem anat sempre deixant de banda qualsevol color. Qui no practica la pedagogia en aquest món són vostès. Per què? Home, ho vaig dir ahir, no? Un pot entendre que li costi –ho he dit abans– costa molt establir diàleg en el País Basc,

això és veritat, els socialistes ho saben, no? Poden demanar tot el diàleg que vulguin i a més fan bé, jo també el demano, però saben que és difícil, ho saben per experiència pròpia, no? Jo també i vostès ho saben no? Però, és clar, resulta que diu: és que el diàleg s'ha de fer sempre dintre, en un moment en què no hi hagi violència –número u–, i, a més, dintre de la Constitució i dintre dels textos legals, dintre de la legalitat. Molt bé, doncs, concretament la Generalitat i Convergència i Unió han fet això, han tingut, s'han interessat pels problemes de tot el conjunt de l'Estat, han tingut una participació lleial, de vegades –de vegades–, algun cop, decisiva. Han actuat amb un grau probablement excessiu en molts aspectes, probablement excessius de solidaritat, molt poc reconeguts, sigui dit de passada, però ho hem fet, i els plantejaments que estan fent en aquests moments i que fan des de fa dos anys –com ja he explicat– compleixen totes aquestes condicions de la pau, de la convivència, de la constitucionalitat. I quina és la resposta del Govern? Home, displicent. No és que no hi estiguem d'acord: displicent.

Bé, aleshores, és clar, vull dir, quina és la conclusió d'això? Si el senyor Aznar parla cada dia del País Basc –és lògic–, cada dia, vostè ve aquí per parlar del País Basc en bona part, però, escolti, nosaltres hem fet uns plantejaments pacífics, constitucionals, ben plantejats jurídicament, que es poden discutir, que quan es discuteix una cosa s'aconsegueix deu o vint o trenta o quaranta, però se'n pot parlar, pot un assegurar's a la taula, ni això. Aleshores, és clar, qui és que no fa pedagogia? Qui és qui subliminalment diu: «Nosaltres farem cas d'aquells que creïn problemes.» Perquè ha estat així, eh?

Doncs, bé, vostès han perdut una gran possibilitat, el senyor Cisneros –sento no tenir aquí la cita– en l'últim debat, que em sembla que era un ponent de vostès, diu, no, no, escolti, això de les competències que hi ha a l'Estatut, això de l'Estatut tampoc no cal fer-ho. Això ho diu el senyor Cisneros, que és el ponent de vostès. Home, això sí que és fer deseducació, deseducació, antipedagogia.

Dues coses més per acabar: home, vostè veig que cau en aquella cosa que li agrada caure una mica a tota l'oposició i de vegades... Escolti, no critiquin quan algú –ei, si ho fa mitjanament bé, i em sembla que sí que mitjanament bé ho faig– fa una apel·lació a la responsabilitat de la gent. És a dir, això que em passa, no? Inauguro una escola, una escola d'aquestes que... cinc-cents milions de pessetes, d'aquestes que la gent de Berkeley i de Stanford ens demanen que els enviem les exposicions sobre el que és l'arquitectura escolar de la Generalitat, amb un ordinador per a cada deu o onze alumnes, en aquell moment jo dic el següent. Jo, hi pot haver alguna circumstància en què nosaltres estiguem en deute i no ho pugui dir, però en aquell moment als pares que tinc al davant els dic: «Escoltin una cosa, la formació dels seus fills és...» –la responsabilitat de l'Administració és fer aquesta escola o pagar els mestres, etcètera, no?– «responsabilitat dels mestres, però, sobretot, és responsabilitat de vostès. Vostès no poden delegar la seva responsabilitat d'educació dels seus fills ni en els mestres ni en l'Administració, ni en el senyor alcalde». Resposta dels partits polítics –i també he de dir que en aquest sentit els mitjans de

comunicació s'hi deixen arrossegar: «En Pujol es treu les puces de sobre, traspassa...» No, jo no traspas- so res, jo sé quina és la nostra responsabilitat, però hem de fer una apel·lació constant a la responsabilitat de la gent.

És a dir, aquella idea que, a vegades, potser hem arri- bat un moment que en comptes de parlar amb ciuta- dans parlem només amb consumidors, allò que els so- ciòlegs anglesos diuen que la política s'ha convertit en una preocupació per fer el que ells en diuen *the consumer satisfaction* –la satisfacció del consumidor– i no la *citizen satisfaction*, no la satisfacció del ciuta- dà, això ho portem fins a l'extrem. Aleshores si algú ve –i que consti que ja sap que jo parlo sovint de la misèria de la política, de la misèria i de la grandesa–, i diu: «Escolti'm, ei!, això és cosa de tots, no agafin això, no fiquin allà el ditet per veure si furguen una mica i poden dir que en Pujol diu això, en Pujol diu allò; escolti, això és veritat, la responsabilitat és de tothom.»

I, home, jo li agraeixo una cosa, senyor Fernández Díaz: almenys vostè m'ha permès fer un debat una mica interessant.

(*Rialles i aplaudiments.*)

El president

Moltes gràcies, senyor president. Té la paraula l'il- lustre diputat senyor Alberto Fernández Díaz.

El Sr. Fernández Díaz

Gràcies, senyor president. Si jo he parlat sobre la reali- tat basca, senyor president, molt menys temps del que vostè n'ha parlat –molt menys temps– ha sigut preci- sament perquè vostè ho va introduir al llarg de la seva intervenció en el debat de política general. Segon –en aquesta qüestió i per terminar aquest punt–: vostè ha comparat, ha equiparat el PP i el Partit Socialista, invo- lució autonòmica, avui, en el tema de les polítiques econòmiques, i ara ha introduït un tercer element, que és la política antiterrorista. Jo no puc acceptar-li-ho, senyor president, que pugui comparar el suport que Convergència i Unió va prestar al PSOE en l'etapa del GAL amb un suport que ens agradaria que fos més contundent a les polítiques del Partit Popular, que ho fem d'acord amb la llei i amb la Constitució i el nostre estat de dret.

I, passem pàgina, perquè hem de passar-ne, perquè n'hem parlat prou. Vostè ha fet una referència a la Llei d'educació i jo vull continuar aquesta referència i aquesta reflexió, perquè en certa manera la Llei d'edu- cació exemplifica els tres mals de la política del Go- vern de la Generalitat en aquests moments i, en con- cret, de les polítiques de Convergència i Unió. Qualsevol qüestió, qualsevol tema, qualsevol proposta de Govern, qualsevol reforma que es posi sobre la tau- la en aquest moment té una resposta triple per part de Convergència i Unió, qualsevol, i la Llei d'educació ho exemplifica perfectament. Posem una llei d'educa- ció sobre la taula, i vostè no s'hi volen pronunciar en el fons, perquè –hi insisteixo– vostè volen continuar governant de forma molt còmoda, sense prendre deci-

sions, i, sobretot –sobretot–, per no pronunciar-se en profunditat sobre un model de societat que probable- ment obriria al si de Convergència i Unió més esquer- des que algunes al voltant del model d'Estat li han obert recentment.

Segon tema: no volen parlar de la Llei d'educació i diuen novament –això no és cap novetat– que hi ha una invasió competencial. Doncs, bé, si això fos veri- tat, ara resultaria la paradoxa que gràcies al Partit Po- pular i al procés de reforma que impulsa el Partit Popu- lar vostès estan novament descobrint l'autogovern. Perquè, vostès, quan es va debatre la Llei de formació professional, la Llei d'estabilitat pressupostària o del dèficit zero, la reforma laboral, la mateixa Llei d'edu- cació, i així podríem continuar amb el pacte local, la seva resposta no era entrar en el fons, sinó que la millor forma d'evitar un posicionament sobre el model de societat i debatre el fons d'aquestes propostes, d'aquestes reformes, és dir: «Doncs, bé, en això no en- trem perquè hi ha invasió competencial.»

Doncs, bé, haurem de posar sobre la taula aquesta dis- torsió del sentit autèntic d'autogovern que vostès fan. Distorsió del sentit autèntic de l'autogovern que vos- tès fan a l'hora de no posicionar-se sobre les reformes que necessita Catalunya. Algunes d'elles, les estem impulsant del Govern del Partit Popular, i altres hauran de tenir continuïtat en l'àmbit propi de competències des del Govern de la Generalitat. Perquè, si fos cert el que vostè diu, si hi ha invasió de competències en la Llei de formació professional, d'estabilitat pressupos- tària, en la reforma laboral o la Llei d'educació, doncs ara resulta que els catalans podríem constatar que, després de més de dues dècades d'autogovern, Catalu- nya encara no disposa d'una llei d'educació, d'una llei de dèficit zero, d'unes noves lleis d'ordenació territo- rial per enfortir el municipalisme, i tantes i tantes altres.

I, per tant, jo crec que la Llei d'educació exemplifica molt bé aquests mals. Estem parlant de dos: la indefi- nició del seu model de societat i actituds acomodatici- es d'aquesta perversió de distorsió de l'autogovern. I n'hi ha una tercera: per vostès, la Llei d'educació, com tantes i tantes altres reformes, és un esglaó més en la seva estratègia de desgast del Partit Popular.

Jo li demano, senyor president –perquè seria molt pro- fitós per a tots, i sobretot per a Catalunya–, per què no posem l'accent en la coincidència, sobretot quan aquesta coincidència ha servit per fer un veritable pro- grés social i econòmic de Catalunya.

Però, malgrat això, vostè creu que per guanyar les pro- peres eleccions catalanes, des de Convergència i Unió, el que cal no és pas posar l'accent en el progrés i en l'obra feta des del Govern de la Generalitat –i sobretot en l'impuls que entre tots plegats, també amb el Partit Popular, volem donar a la resta de la legislatura–, sinó que creuen que per guanyar unes eleccions catalanes el que cal és posar l'accent en la discrepància del Partit Popular, i si cal faltar a la veritat o fins i tot mentir al voltant del Partit Popular, doncs benvingut sigui.

I vostè, senyor president –i em sap greu dir-li-ho en aquesta sessió–, vostè no sempre ha dit la veritat en relació amb el Partit Popular. Vostès se'n recordaran: fa unes setmanes, poc abans d'aixecar el teló amb oca-

sió de les vacances parlamentàries, vostès recordaran aquell debat sobre la Llei de consells comarcals, i vostès no van dubtar d'acusar la resta de formacions d'aquesta cambra de pactar amb el Partit Popular en contra de Convergència i Unió. I ho va centrar tot dintre d'una estratègia d'atac a Convergència i Unió, senyor president. Vostè sap que això no era veritat. Vostè sap que el Partit Popular i Convergència i Unió hem dialogat, i estàvem parlant i estàvem negociant per modificar la Llei de consells comarcals molt abans que aquesta votació es produís en el Parlament de Catalunya. I això no ho havíem dit mai, perquè li volíem dir aquí a vostè, cara a cara, per deixar en evidència determinats discursos de Convergència i Unió.

I no són sols aquestes mentides les que vostès han posat sobre la taula. Fa pocs dies, vostè, quan es produïen les contradiccions entre el conseller de Justícia i Interior al voltant del Pla de millora de la seguretat ciutadana que impulsem al Partit Popular, vostè va contraatacar dient, per tal de defugir d'aquestes contradiccions al si del seu Govern, per tal d'amagar quina és la posició real del Govern de la Generalitat en aquesta proposta del Partit Popular per millorar la seguretat ciutadana i per lluitar contra la immigració il·legal, quina va ser la seva resposta? Doncs va dir: «Escolti, és que ara el Govern del Partit Popular el que proposa és tot allò a què el Partit Popular de Catalunya s'havia oposat al Parlament català amb ocasió de la Llei del menor.» I és mentida, senyor president, perquè nosaltres vàrem votar aquesta Llei. És mentida, senyor president. Novament vol distorsionar el que és la realitat del debat polític distorsionant el que és la realitat de l'aportació, del tarannà i de les propostes del Partit Popular.

I per això, jo, senyor president, jo el que li demano –perquè serà molt profitós i perquè sens dubte serà el que esperen de nosaltres els catalans i el conjunt de la nostra societat– és que continuï fent pedagogia del progrés i no pas l'antologia de la confrontació.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el molt honorable president.

El president de la Generalitat

Miri, senyor Fernández Díaz, si jo estigués tan preocupat o només preocupat –tots els polítics n'estem i tenim l'obligació d'estar-ne– per les eleccions, no hauria dit moltes de les coses que vaig dir en el meu discurs d'ahir. No hauria parlat de... què li diré?... doncs de la línia que no... Sentmenat, no hauria parlat del Pla hidrològic nacional, no hauria parlat de no sé quantes coses. Ja vaig dir que un polític té l'obligació de fer allò que creu que convé fer també sigui quina sigui la repercussió electoral. Ei! Ha de mirar de guanyar les eleccions a més, naturalment, i d'això també ens en preocupem. Però no és veritat que hi hagi aquesta preocupació.

Nosaltres donem... Sense cap mena d'angúnia, quan hem de dir que en una determinada cosa anem amb el Partit Popular, ho diem, i suposo que, a més, tindrà

l'oportunitat de dir-ho encara en alguns moments en el decurs d'aquest debat.

Sobre el tema de l'ensenyament li vull dir que, nosaltres, el que passa és que presentem un text alternatiu, no és simplement que ens hi oposem per fer, en fi, una mica de guirigall, no..., és que presentem un projecte alternatiu perquè no estem d'acord en algunes de les coses que vostès ens diuen. No hi estem d'acord. Estem d'acord en una altra cosa, i, per tant, nosaltres presentem una altra cosa, que és el que s'ha de fer que quan no s'està d'acord; s'ha de dir: «Jo estic d'acord en això altre», no únicament fer el rebec, fer l'entremaliadura de dir: «Ara votaré en contra, i tal, i podré dir...» No, fer això: «No hi estem d'acord.» –No hi estem d'acord.

I... sí, escolti, jo crec que... Nosaltres vam presentar una Llei del menor, ja fa temps, perquè, realment, teníem una legislació que feia que quan s'agafava un menor de tretze, catorze o quinze anys, o setze, però que des dels dotze anys ja havia sortit del Txad o del Marroc, havia passat per totes les presons italianes, havia passat per totes les presons franceses, després aquí..., quan l'agafaven, exactament, en una residència d'aquelles que té la Generalitat, hi durava exactament mitja hora. I evidentment això no podia ser. I, en això, hi ha d'estar d'acord tothom. I aquella Llei, la vàrem haver d'aigüar, perquè al Parlament s'ha fet, també vostès –també vostès– i, en algun moment, especialment vostès.

Bé, escolti, no passa res, són coses que, de vegades, la conjuntura concreta les condiciona, però el fet que les condicioni i, per tant, no tinguin especial gravetat, no vol dir que, com que són veritat, no es puguin dir en un moment determinat.

El president

Moltes gràcies. Té la paraula l'il·lustre diputat.

El Sr. Fernández Díaz

Bé, senyor president, jo crec que –en el que probablement serà la meua darrera intervenció– li he de formular una darrera pregunta, no?, una darrera pregunta que probablement no me la podrà respondre en la meua intervenció, sobretot si recordem el que va passar al darrer debat de política general, a l'anterior debat de política general. Una pregunta molt senzilla, potser no sigui prou important. M'agradaria preguntar-li com pensa vostè esgotar la legislatura, senyor president? Com pensa vostè esgotar aquesta legislatura?

Per què li faig aquesta pregunta, ara, i potser la resposta estigui al llarg d'aquesta jornada? Perquè, bé, fa un any vostè va oferir un diàleg obert amb Esquerra Republicana, potser perquè considerava que l'epicentre de govern de la Generalitat hauria de ser bàsicament nacionalista i no pas un epicentre de govern marcadament social, tal com li reclamava el Partit Popular. Però encara queda una resta..., un any de legislatura, i li faig la pregunta perquè vostè, abans que finalitzés l'anterior període de sessions, vostès van insistir, també, al llarg de les següents setmanes, que volien governar Catalunya sense diàleg; no tan sols en minoria, sense diàleg.

Haurà de dir com vostè pretén esgotar la legislatura. Perquè governar en minoria és absolutament legítim i, evidentment, vostès fa vint-i-dos anys que governen Catalunya en minoria, però el que és impossible, senyor president, és governar Catalunya, no tan sols en minoria, sinó sense diàleg amb altres formacions polítiques. I jo crec, senyor president, que vostè, al llarg d'aquest debat de política general, haurà d'apuntar algunes de les coordenades sobre quin serà el seu tarannà, quines seran les seves prioritats per esgotar aquesta legislatura que, des del Partit Popular, desitgem que sigui profitosa i que pugui resoldre les mancances que malgrat..., després de vint-i-dos anys d'autogovern de Catalunya i d'un Govern encapçalat per vostè, encara no hem sigut capaços de resoldre.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat.

Se suspèn la sessió fins a dos quarts de cinc d'aquesta tarda.

Gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts d'una del migdia i dotze minuts i es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i un minut. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major i pel lletrat Sr. Santaló i Burrull.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

El president

Es reprèn la sessió.

Té la paraula, en nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'illustre diputat senyor Carod-Rovira.

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, senyores i senyors diputats, senyor president de la Generalitat, tal com vostè va dir ahir, aquest és un debat preceptiu, com cada any, però no és, no pot ser només el debat d'un any. De fet, és moltes coses alhora: el darrer de vostè com a president, el de balanç de vint-i-cinc anys de la Generalitat, vint-i-dos dels quals de Generalitat estatutària, sempre amb el mateix president: vostè. És una ullada cap enrere, cap al que ha estat un quart de segle de transició. És el balanç d'una època.

En aquesta època, vostè hi ha tingut un paper de protagonista principal i és de justícia recordar-ne els mèrits. Element bàsic de cohesió de Convergència i Unió, l'actual federació ha estat un factor fonamental de l'existència d'un sistema nacional de partits polítics en un panorama estatal d'homogeneïtzació progressiva de sigles. Aquest és un mèrit seu molt personal. I també la seva preocupació per mantenir un clima de bona con-

vivència civil, de pau, de diàleg, de «parlant la gent s'entén», com a primer valor de la societat catalana.

Defensor de la identitat europea de Catalunya i de la necessitat de fer conèixer el nostre país arreu, ha estat un viatger infatigable al servei d'aquesta causa. Prudent, moderat, home de seny, ha sabut connectar molt bé amb una societat que té lemes tan mobilitzadors del tipus: «a poc a poc i bona lletra.»

Vostè ha inspirat confiança, ha donat seguretat, ha encomanat serenor, sense estalviar en algun moment algun cop de geni quan calia. Perquè ja se sap que «quan convé, seguem cadenes», tot i que, en general, sembla que fins ara no ha convingut segar-ne gaires.

Titular d'un discurs equilibrat, bon polemista, la seva murriera sagaç li ha permès reunir complicitats amplíssimes, tantes com caben en una frase del tipus: «Catalunya és com Lituània, però Espanya no és l'URSS», frase destinada a dos públics radicalment diferents, però com que cadascun d'ells es queda només amb mitja frase, doncs, tots contents.

Mestre de la giragonsa, expert en ziga-zaga, sempre s'ha col·locat a tocar del «tu ja m'entens», tot just insinuant doncs, més que no pas afirmant, de manera clara i rotunda. En fi, que vint-i-dos anys són molts anys, i si la gent no cregués que ho ha anat fent bé, no hauria presidit aquest país durant tant de temps.

Tots aquests anys són també els anys de la transició, els del pas del franquisme a la democràcia i a l'autonomia política, i ara aquí, en confiança, és hora de reconèixer que Catalunya no va fer bé la transició, que la vam començar amb mal peu i que encara paguem ara l'error inicial. En certa manera, senyor president, vostè mateix és, com el país, una víctima de la transició, d'una cosa que es va fer malament, i en els inicis, no pas vostè, que no n'era el protagonista principal, ni els seus.

Amb els instruments que ha tingut a les mans, senyor president, potser no podia fer altra cosa, però mai no ho ha denunciat clarament del tot, i menys encara ha demanat el suport popular, no sols dels que el voten, sinó la complicitat i la mobilització del conjunt de la societat catalana per superar-ho.

A efectes pràctics, es pot dir que hem estat els mes lles-
tos de les comunitats autònomes de l'article 143, però la veritat és que mai no hem aconseguit de passar de classe. La perspectiva històrica dóna una visió que no permet el dia a dia; ho veiem ara, però, en aquell moment, ni vostè ni nosaltres no ens n'adonàvem del tot. Abans que hi hagués Constitució i Estatut, nosaltres ja teníem Generalitat. Abans-d'ahir ho recordàvem a la plaça de Sant Jaume i, malgrat el franquisme, sempre vam tenir president de Catalunya, a l'exili, a la Puerta del Sol torturat, davant del pilot d'execució, a la clandestinitat, venent taps de xampany per mantenir la institució, esperant el dia del retorn, durant anys i panys, contra tota esperança.

Nosaltres no som el resultat de cap decret, dèiem, en un despatx de la Castellana de Madrid una matinada llarga. Nosaltres ja hi érem. I va venir la generalització de les autonomies, per diluir i disminuir la nostra, autonomies a tort i a dret per a qui n'havia tingut, per a qui en volia, per a qui mai en sa vida se li havia acudit

que l'autonomia existís i que poguéssim tenir-ne. Nosaltres, però, no vam haver d'inventar-nos el nom d'un país, ni el de la institució amb què havíem de governar-nos, ni vam buscar una bandera que ens fes proud'home, ni un himne de bon sentir per entonar en comú. A nosaltres, no ens va caler fer res de tot això perquè ja ho teníem, perquè érem i som una altra cosa: una nació.

Però amb el pas dels anys, aquesta realitat nacional ha anat sent objecte de mesures de tota mena per limitar-ne el marge de maniobra. Amb governs espanyols centristes, socialistes o conservadors, sempre ens ha tocat el rebre. I, a diferència d'altres que ja van reprendre el camí amb un calçat més adequat per fer front a les dificultats de la ruta, a nosaltres ens ha tocat més el rebre que a ningú, i massa sovint hem anat amb una sabata i una espadanya, però pagades com si fossin calçat de luxe.

La Constitució, el Tribunal Constitucional, les lleis de bases, la incorporació a la Unió Europea, el defensor del poble, el fiscal general, comptat i debatut, totes i cadascuna de les institucions, organismes i normes jurídiques que se suposa que són comunes a tots i que juguen a favor de tots, a l'hora de la veritat, sempre han jugat en contra nostra.

Durant molt de temps, segurament massa, l'objectiu del nacionalisme català, del catalanisme polític majoritari, ha estat arreglar Espanya com a prioritat principal. Felicitats! Al final, s'ha aconseguit. Espanya és avui una democràcia, amb dèficits i amenaces, però democràcia, una economia moderna, una bona imatge internacional i unes mentalitats i unes actituds més obertes a l'exterior. Ja han complert. Ja han fet la feina que, per cert, no és que els l'hagin agraïda gaire. Doncs, bé, ara ja ens deu tocar a nosaltres, no? Ara, ja deu tocar a Catalunya, o encara no?

Ja sabem tot el que Catalunya ha fet i ha pagat a Espanya i per Espanya. Estaria bé que algun dia algú ens expliqués què ha fet Espanya per Catalunya, perquè, ben mirat, si Espanya, com es deia aquest matí, no té cap projecte per a Catalunya, què hi fem encara, a Espanya? El model d'Espanya continua sent exclouent amb Catalunya. Tal com som, no ens hi volen. Doncs, què hi fem?

Una de les pitjors herències d'aquests anys ha estat i és, encara, el pitjor, injust i discriminatori sistema de finançament que patim. S'ha de reconèixer que vostès van vendre molt bé un producte dolent. On són els 750.000 milions de pessetes més que van anunciar? La realitat és que, malgrat els bons professionals de què disposem –i ho dic com a usuari de la sanitat pública–, tenim una sanitat disminuïda víctima d'una Loapa sanitària. Però els impostos que Catalunya suporta, la pressió que ens cau a sobre, acompanyada dels pentinats fiscals que converteixen tots els empresaris catalans en sospitosos de frau, juntament amb la baixa, baixíssima inversió pública de l'Estat a Catalunya, és ben bé de jutjat de guàrdia. El dèficit fiscal de Catalunya amb Espanya s'acosta al 10% del nostre producte interior brut. Tal com diu el professor Sala Martín, Espanya ens fa pagar impostos a nivell europeu, però ens obliga a viure amb unes infraestructures de nivell llatinoamericà. Un 10% de les rendes que generem se'n va a Madrid i s'hi queda, a canvi de res.

Cada família catalana deixa d'ingressar un milió de pessetes, 6.000 euros, cada any, i això no ha canviat amb el sistema actual. Només que reduíssim un terç aquest dèficit, aquest impost d'hispanitat obligatòria, i l'invertíssim en infraestructures de transport i comunicacions i en educació, la taxa de creixement anual de l'economia catalana augmentaria un 2,85%. Si des de la recuperació de la democràcia fins ara el dèficit s'hagués reduït d'un terç, cada persona de Catalunya hauria guanyat aproximadament 600 euros, 100.000 pessetes.

Si aquests diners s'haguessin invertit en educació i infraestructures, el nostre PIB –continua Sala Martín– hauria augmentat un 70%. Perquè s'entengui millor: en lloc de ser una comunitat que lluita per acostar-se a la mitjana de renda europea, el PIB per persona català seria el 171% de la mitjana europea. Això sí que ens posaria al quart lloc d'Europa, però amb aquesta xifra permanent que ens fan ara des de Madrid el màxim a què arribem és a ser els quarts, però d'Espanya. En canvi, som els cinquens d'Europa per pes industrial i sisens, per demogràfic.

Ja fa temps que entitats significatives, com el Cercle d'Economia o el Col·legi d'Enginyers, han denunciat el maltractament que el Govern espanyol fa a Catalunya a l'hora d'invertir. La discriminació és escandalosa. Som els que més paguem i, en canvi, sempre –sempre–, l'Estat inverteix aquí molt per sota del que inverteix a tot Espanya. Un estudi dels últims quaranta-cinc anys així ho demostra. Ni tan sols l'any del Jocs Olímpics va modificar-se aquesta situació.

Així les coses, malgrat ser, per l'esforç de l'empresa petita i mitjana i de tota la societat catalana, el principal motor econòmic de l'Estat, tant en el PIB com en ocupació, creixem per sota de la mitjana espanyola. Els centres de decisió econòmica es desplacen a Madrid, de tal manera que les empreses amb seu aquí representen el 5,4 de les que cotitzen en l'índex general de borsa –el 5,4–, mentre que les de la capital del regne, el 90%. Negar-ho fóra tancar els ulls a la realitat.

Si un país modern és aquell que disposa de les infraestructures adequades a les seves necessitats, d'acord amb el volum de l'activitat econòmica que genera, nosaltres no en som tant, de moderns. Continuem patint un sistema de peatges del tot discriminatori, davant la gratuïtat que tenen a la resta de l'Estat, esperant l'ampliació de l'aeroport i del port de Barcelona amb dèficits de connexió d'aquests dos equipaments, com també el port de Tarragona, amb la xarxa viària i ferroviària i amb un TGV que ja surt amb retard de l'estació. El model radial de comunicacions espanyol –el quilòmetre zero de la Puerta del Sol– és el centre espiritual i material de tot, és nefast per a nosaltres, és a dir, per a l'àrea econòmica més dinàmica de l'Estat.

A més, hem de suportar la incompetència d'AENA i la seva marginació sistemàtica del català en un aeroport que serveix per anar fins a Madrid i d'allí a tot el món, quan el que volem i ens convé és anar a tot el món sense necessitat de passar per Madrid. Comparar la diferència abismal, per exemple en la xarxa de metros, entre les inversions fetes a Madrid i a Barcelona, en

nombre d'estacions i en nombre de quilòmetres construïts, posa els pèls de punta fins i tot a aquells que ja anem escassos d'aquest gènere.

No s'hi val a badar en un moment tan decisiu del procés de globalització econòmica, perquè podem anar amb un retard considerable que ens allunyi d'expectatives de creixement i progrés raonables. Si volem ser la gran plataforma logística del sud d'Europa i del Mediterrani, l'únic camí són les noves tecnologies, la societat del coneixement, cosa que implica disposar d'una xarxa pròpia de telecomunicacions sòlida, moderna i territorialitzada. I això no és exactament només l'ADSL, que és una opció exclusiva d'una empresa privada, es tracta de tenir d'una vegada una bona xarxa de fibra òptica d'alta capacitat estesa per totes les comarques del país. I si Telefónica no pot desplegar-ne la comercialització, doncs, que l'obri a altres operadors.

Impulsar l'ús generalitzat d'Internet, tant en l'àmbit privat i en relació amb l'Administració com en els sectors tradicionals de la nostra economia –turisme, agroalimentària, automòbil, farmacèutic, químic, editorial– i assegurar l'accés fàcil de les noves tecnologies a l'interior dels edificis han de ser un objectiu estratègic d'aquest país, pensat en clau de futur, en com el volem d'aquí a quinze o vint-i-cinc anys. Tan sols d'aquesta manera i amb aquesta aposta clara per una Catalunya amb futur podem desenvolupar sectors clau en la nova economia del coneixement, les tecnologies de la informació i les comunicacions, continguts digitals i serveis que hi estan lligats.

Connectar la universitat amb l'empresa, l'aula amb la modernitat emprenedora, l'educació amb el món empresarial i econòmic generador de llocs de treball, requereix abandonar el tercermundisme en matèria de recerca, pel que fa a les inversions públiques en aquest àmbit.

És cert que amb l'1,11 del PIB superem la mitjana espanyola en recerca, que és el 0,94. Però, així i tot, no som els primers de l'Estat, estem molt lluny de la mitjana europea i empatem o quedem, fins i tot, enrere amb els països que aspiren a ser nous membres de la Unió, països els quals seran també uns competidors nostres, molt clars, a l'hora de captar inversions.

Si volem una Catalunya puntera, capdavantera en alguns àmbits i referent internacional d'una manera de treballar seriosa, emprenedora i eficient, hem de ser ambiciosos i no viure de glòries passades, de les rendes del record de la Catalunya industrial d'altres èpoques. Finlàndia, a qui tan sovint apellem, hi destinava fa tres anys el 3,19% del seu producte interior brut; tres vegades més que nosaltres, doncs.

No haver potenciat cap centre d'excel·lència de nivell internacional, sabent que aquests són els únics que rebran recursos de la Unió, pot significar que quedem fora de l'espai europeu de recerca. Ens calen també centres tecnològics en punts estratègics del territori i una atenció més gran a la formació, a la preparació de capital humà, afrontant amb valentia temes com el fracàs escolar, la distància existent entre sistema educatiu i necessitats formatives de les empreses i el baix nivell de matriculació en ensenyament no obligatori.

Bones i modernes infraestructures, personal humà ben preparat per al mercat laboral, inversió pública i privada en recerca, desenvolupament i innovació, però també disposar de centres de decisió econòmica, tan vinculats a la capacitat de decisió política, són elements fonamentals perquè un país pugui assegurar que té una economia competitiva. L'insuficient i injust sistema de finançament que tenim i la baixa inversió pública de l'Estat pesen com una llosa sobre l'economia catalana, frenen la nostra modernització, perquè ens obliguen a anar a un ritme més lent del que seriem capaços, i perjudiquen el nostre benestar material, ja que ens forcen a un nivell de serveis públics, prestacions i atencions molt per sota del que podríem permetre'ns amb els impostos que ja paguem a Catalunya. I no cal dir que en aquest darrer cas són els sectors populars i les classes mitjanes els més perjudicats, mentre una petita minoria fa negoci amb la dependència econòmica de Catalunya.

Formar part de l'Estat espanyol, doncs –com ara–, ser una autonomia més d'Espanya en les condicions actuals, és una ruïna, un fre, un mal negoci. Ser espanyols de peatge –cornuts i pagar el beure, que deia el clàssic– no és competitiu, no ens convé, hi sortim perdent. I si amb un quart de segle de democràcia, mani qui hagi manat, sigui del color que sigui, aquesta injustícia no s'ha resolt, els vents que ens arriben de ponent d'uns anys ençà encara són de més mal averany.

Són coses que passen, però és significatiu que del 1995 ençà el producte interior brut de Catalunya hagi pujat anualment per sota de la mitjana espanyola, hi ha molta més distància encara de Madrid, i això ens ha fet recular en el conjunt de l'Estat. Però és que en el mateix període, mentre l'ocupació ha augmentat al nostre país el 20,4%, a tot Espanya ho ha fet el 25,9 i a Madrid pràcticament el doble, el 37,30. Encara més, quant a captació d'inversions estrangeres, el 93, Madrid representava el 55% del total, i nosaltres, el 24; l'any passat, és a dir, ara, Catalunya havia baixat al 14%, enfront del 72% de Madrid.

Senyor president, senyores i senyors diputats, catalans i catalanes que segueixen aquest debat a través dels mitjans de comunicació arreu del país, vull fer adonar que aquests anys de pèrdua de pistonada econòmica, de retrocés polític, de desaparició progressiva de la il·lusió col·lectiva, coincideixen ni més ni menys, exactament, amb els anys de pacte estable i regular entre Convergència i Unió i el Partit Popular. Permeti'm que li digui, vistos els resultats, que aquest pacte no només ha estat i és inútil per a Catalunya, perquè no ha permès de solucionar aquests problemes, sinó que ha estat enormement perjudicial per als nostres interessos nacionals, col·lectius, per al bé comú a Catalunya i de Catalunya. Això no ha funcionat.

Què hi ha guanyat el nostre país, amb aquesta subordinació al Partit Popular, amb aquest dir sempre «amén» a unes propostes que, com el sistema de finançament, el Pla hidrològic o la Llei de partits, van contra la terra, la llibertat i la butxaca dels catalans? Si el país no hi ha sortit guanyant, qui ho ha fet? Si els pactes només tenen sentit pels resultats, aquest ha estat i és un molt mal pacte, perquè els resultats són francament dolents i no justifiquen, de cap manera tampoc, tot el que hem

hagut de suportar, també, alhora. Un empatx de nacionalisme espanyol tronat, en forma de xapes de matrícules de cotxe, aplecs a San Millán de la Cogolla, PHN, Llei d'estabilitat pressupostària, subvencions per mantenir en formol el *testamento político del caudillo*, estil autoritari, discursos amenaçants i mai constructius o dialogants, i nou recursos d'inconstitucionalitat, tot ben amanit amb uns branquillons de julivert. Amb aliats i amics així, no calen adversaris. Vostès han triat lliurement un acord amb el PP, aquí i allà, però ja assegura la dita popular que a qui tria i s'enganya, sant Pere l'escanya.

Però el condicionant econòmic, la hipoteca d'un mal finançament, senyor president, és un factor en bona part extern, que el Govern que vostè presideix no ha resolt fins ara, ni tan sols en els moments en què els seus escons a les Corts Espanyoles eren imprescindibles per elegir president del Govern, aprovar pressupostos o tirar endavant lleis de tota mena, perquè ningú no tenia majoria absoluta. Per què, doncs, no ho van plantejar aleshores?

Hi ha un altre factor rigorosament intern, que és també una mala herència d'aquestes dues darreres dècades. Em refereixo a la Catalunya dual, a l'estèril divisió del país en dos bàndols: el dels convergents i el dels socialistes, o per ser més exactes, la Catalunya que va contra els socialistes o la que va contra els convergents. Entre els uns i els altres s'han repartit el país i el pastís. Tenen les seves ràdios, les seves teles, els seus teatres, la seva policia, la seva xarxa de complicitats i interessos en àmbits diversos, amb la característica, però, que tot ho hem pagat els ciutadans, perquè els recursos surten tots dels pressupostos, malgrat que això comporti a vegades una oferta exagerada en algun terreny, com en les infraestructures teatrals.

La batalla partidista entre administracions d'un color o d'un altre ens ha fet perdre temps, diners i projectes que encara estan pendents de solució. Hem de superar aquesta divisió estúpida que fa que hi hagi gent que voti més contra uns altres que no pas a favor dels seus, aquesta divisió que durant tant de temps ha volgut fer anar per camins diferents l'esquerra i el país, el catalanisme i el progressisme, la nació catalana i la modernitat universalista, oberta, cosmopolita, com si la gent amb consciència nacional no pogués ser d'esquerres, o bé que ser-ne fos incompatible o incòmode amb una adscripció clara i sincera al país; seria l'únic lloc del món on passaria una cosa així.

Per això necessitem tornar a reconciliar els dos grans motors, que quan han avançat de manera conjunta, simultània i inseparable han donat els millors moments de progrés social, creativitat cultural i plenitud nacional. Aquest és el nostre compromís, que vol superar també tota mena de sucursalismes, siguin polítics, ideològics, orgànics, econòmics, siguin d'interessos particulars. Totes les dependències són sempre perjudicials per a Catalunya. Una Catalunya més lliure que la d'ara, doncs, només la podran fer partits que tinguin les mans lliures i que no depenguin de ningú.

Parlem de Catalunya com a país modern, però la Catalunya de qualitat, de benestar i de llibertats que volem no es pot permetre que siguem els primers en morts per

accidents de treball. No pot ser que hi hagi gent que mori fent la seva feina; ni tantes persones, sobretot dones, que hagin de passar amb pensions de misèria, no contributives, de viduitat; ni tants joves que si badem gaire se'ns jubilaran a casa, a qui costi tant posar-se a viure pel seu compte, amb una oferta tan insuficient de pisos públics amb un lloguer assequible; ni tants pares ni mares anant de bòlit buscant places públiques per als seus infants de zero a tres anys; ni tants pagesos que no saben de quin mal han de morir perquè ningú no els diu si el país compta amb ells o no per continuar treballant la terra; ni tants mestres que han de suplir sovint la falta de mitjans amb vocació i professionalitat; ni tants funcionaris amb ganes de fer feina, però sense directrius clares ni cap il·lusió encomanada per molts dels seus caps; ni tanta gent que pateixi per la seva seguretat anant pel carrer.

Una Catalunya de qualitat ha de tenir la capacitat de millorar totes aquestes situacions, ha de construir un espai social propi, amb uns salaris, unes pensions, uns serveis, unes prestacions i unes oportunitats que siguin adequats a les necessitats de la societat catalana i al cost real de la vida de Catalunya.

Parlo d'un país que afronti la realitat de la immigració amb optimisme, però també amb autoritat i amb recursos, amb un pla d'acollida, una xarxa de captació exterior, una política religiosa pròpia basada en la laïcitat comuna, i facilitant el retorn de descendents d'immigrants i exiliats catalans. Un país d'acolliment com el nostre ha de continuar integrant a la nostra societat, als nostres valors, al nostre benestar, a la nostra cultura, sense preguntar ningú d'on ve, quina llengua parla a casa o quin cognom duu. Parlem de ser conscients que hem de poder decidir a quanta gent podem, cada any, garantir unes condicions de vida digna a casa nostra, de manera que el ritme de recepció de nova gent ha d'anar paral·lel al nivell de recursos suficients per fer-ho possible.

Però una Catalunya així, la que vostè ha apuntat al llarg de dues dècades, aquella a què també es referia el senyor Maragall aquest matí, és impossible amb els recursos d'ara i amb el poc poder polític d'ara. Catalunya necessita més, Catalunya vol més, perquè es mereix molt més, i si no ens decidim a disposar dels instruments adequats que ho facin possible no ho podrem aconseguir, perquè amb les eines d'ara no en tenim prou. Això implica, doncs, un estatut nacional per a Catalunya i un sistema de finançament realment just.

Per desgràcia, estem en un moment d'involució autonòmica i d'amenaça a les llibertats davant l'ofensiva autoritària i espanyolista del Govern de l'Estat. Aquest país, que sempre ha defensat la llibertat —concepte inseparable de la defensa de Catalunya—, ha entès en tot moment que els problemes se solucionen parlant i els conflictes polítics només es resolen políticament. No s'hi val, per tant, a criminalitzar tothom que no pensa igual que aquells que manen, ni tampoc a voler contraposar el dret a la llibertat i a la vida a cap altre dret. Aquests són previs a qualsevol altre, i ningú —ningú— no té dret a fer servir la força, cap força, en contra de les idees. Cap idea, doncs, val una vida humana: ni la unitat d'Espanya, ni la independència de cap poble.

Un país amb autoestima –com reclamava ahir, senyor president– ha de començar per tenir líders amb autoestima: institucions, partits, sindicats, organitzacions empresarials; una societat sencera amb autoestima. I no és lícit de reclamar autoestima només a la gent, quan en ocasions alguns dels que més haurien de predicar amb l'exemple no ho fan.

La llengua, posem per cas. Què he de fer jo, catalanoparlant, fill de castellanoparlant, per defensar la llengua? Com he de defensar-la quan entro en una farmàcia i vull adquirir un producte qualsevol, dels cinquanta mil que hi ha al mercat, fabricat generalment aquí, etiquetat en totes les llengües imaginables excepte en català? Què he de fer? Què he de fer al cinema? Què a la telefonia? Què en els productes bàsics de consum del mercat? Qui em defensa a mi, senyor president? Qui empara i protegeix els meus drets lingüístics? És feina meva, personal, això, o bé correspon a algú que no sóc jo? Podem aspirar, senyor president, a tenir algun cop el català com una llengua normal a casa nostra? Com ho farem?, quan serà això? No falla l'escola, ni la immersió, ni els mestres; el que falla és el carrer, el fora escola, la vida real. Quina importància volem que donin al català la gent de fora que l'aprèn, si després no se'l troben de debò pràcticament enlloc?

Senyor president –i acabo–, des del respecte institucional i la consideració personal més absoluts, que li consten, vostè va fer ahir un discurs trist, sense il·lusió, sense aquella empenta d'altres èpoques, sense allò que un amic comú en diu «la trempera» d'altres moments. I no tant pel que va dir, sinó sobretot pel que no va dir. Afirmava Albert Schweitzer que els anys arruguen la pell, però renunciar a l'entusiasme arruga l'ànima, i nosaltres no volem un país sense ànima.

Ahir va desapropiar l'oportunitat que li donava el seu darrer debat. La política, senyor president, no són només pactes, maniobres tàctiques, números, estadístiques, enquestes, inventaris; també són sentiments, emocions, il·lusions, esperances, somnis compartits. I avui, en una Unió Europea on en un parell d'anys la majoria d'estats seran com nosaltres o força més petits, una bona part dels quals fa dotze anys ni tan sols existien, no hauríem de ser nosaltres qui posés límits al futur del nostre país.

Una Catalunya sense límits només es pot basar en el dret democràtic a l'autodeterminació nacional, en la nostra capacitat de decidir què volem ser en llibertat. I ahir vostè no va fixar cap punt a l'horitzó cap al qual avançar, no va pintar cap il·lusió col·lectiva, cap somni nacional en el paisatge del nostre país. Perquè no es tracta que ens comparem amb Extremadura o amb Cantàbria, ni tampoc només amb Madrid o el País Basc; amb qui ens hem de comparar de debò és amb Holanda, amb Dinamarca, amb Finlàndia. Però no podem ser tan ingenus de creure'ns que serem mai com Holanda sense el poder polític que té Holanda, perquè ells tenen Estat, nosaltres no. En paguem un però no és nostre, ni defensa els nostres interessos econòmics, culturals o lingüístics. I aquest podria ser el somni: un país just, modern, solidari, culte, equilibrat, cosmopolita, i també lliure, una Catalunya lliure federada amb els altres pobles d'Europa.

Fa molts anys, al segle XIX, algú va dir al seu poble: «Si vosaltres voleu, no serà un somni.» Vostè sap de què li parlo. Vostè no ens ha dit mai, ni tan sols ahir, quin és el seu somni per a Catalunya. Portem dues dècades donant tombs pel voltant del Sinaí sense moure'ns d'un cercle tancat, sense sortida, sense horitzó. Sap?, esperàvem que ens hagués dit que hi ha una terra promesa per a Catalunya, però no ens n'ha dit res; no la veu, no la vol, no sap com fer-ho, ja no s'hi veu amb cor, no pot arribar-hi.

Sabem molt bé que hi ha projectes que no seran fàcils, però encara és més frustrant no tenir cap projecte. Quan un país té objectius clars i engrescadors, amb els dirigents adequats que hi donin credibilitat, un poble pot canviar el curs de la història que altres han escrit en nom seu.

Vostè ja ha fet prou, senyor president, al llarg de la seva vida i tot el país li ho agraeix, per això, si ara vostè ja no pot arribar-hi, si ja no pot saltar la paret, si us plau, per patriotisme, que no surti de vostè cap rialleta mofeta, disminuïdora, quan algú vulgui fer quelcom d'important, com per evitar que ens embalem, cap a aquells que venim darrere de vostè i tenim un somni, un projecte, una il·lusió per a Catalunya i, sobretot, que estem disposats a convertir el somni en realitat.

Moltes gràcies, senyor president.

(Alguns aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el senyor president.

El president de la Generalitat

Bé, senyores i senyors diputats, senyor president..., senyor Carod-Rovira, com sempre vostè ha fet un discurs..., un bon discurs, i com sempre, de tota manera, l'ha acabat sense explicar-nos com s'ha de fer tot això que diu que s'ha de fer.

Vostè em dirà: «Home!, això no és feina meva.» Sí que ho és, sí. De fet, aquests debats..., em sembla que és una disminució que es fa al debat que els partits d'oposició no entrin més a fons en el que en podríem dir, més enllà de les crítiques molt puntuals, les propostes. Però, en fi, potser ens ho farà després.

El cas és que li volia fer notar només que al meu discurs d'ahir no solament hi ha un balanç. Si se'l mira, doncs, fins i tot encara que només sigui pel nombre de pàgines, el nombre de pàgines dedicat a balanç és molt menys que el que dedica a explicar –a explicar– el nostre projecte de futur. No solament és un problema de pàgines, sinó també de continguts.

Vostè ens explica tota una sèrie de coses que sabem i que compartim; una sèrie de judicis no prou positius sobre quins són els instruments de què disposem. Ara, de tota manera, a part que –repeteix– no ens explica, no ens dona cap indicatiu sobre com s'ha de superar això, ei!, a través de propostes que tinguin un mínim de factibilitat, que realment siguin factibles, que no siguin, diguem-ne, un brindis al sol, que no siguin una

gran declamació, sinó que realment siguin unes coses que tinguin possibilitats autèntiques, no?

I el que sí que li he de dir, de tota manera, és que el país que vostè de vegades descriu, que en part ha descrit, doncs no encaixa ben bé amb la realitat. Vull dir, nosaltres tenim un país que en molts aspectes té, avui pot presentar un balanç molt i molt positiu. Vostè en part ho diu, però després ho desmenteix, no? I a mi em recorda un article que va escriure no fa molt un diputat socialista, que deia: «Des del nostre punt de vista Catalunya cotitza, i bé, en el mercat de futurs, és una nació amb futurs, és a dir, al mercat de les nacions amb futur, de les societats amb prestigi, del benestar, de la competitivitat, de la cohesió social com a amalgama bàsica.» Bé, després, naturalment, deia que tot això era malgrat que diu que hi havia un govern molt dolent. Però això no té sentit, sap? Quan resulta... (*Veus de fons.*) No té sentit. Perquè, vull dir, quan en un lloc hi ha fum és que hi ha foc; quan un país va bé, doncs, vol dir que, a part de la pròpia societat, segurament, i a part... –amb tota seguretat–, i a part d'alguna conjuntura que hi pugui ajudar, i a part de factors externs, és que el mateix país i el seu govern han actuat d'una manera eficaç i d'una manera positiva.

I aleshores, és clar, posats aleshores a anar espigolant, això no ha anat bé, això ha anat bé, vaig anar allà, em va passar això, etcètera..., vull dir, ens hi passaríem la vida, com ja he recordat aquest dia, i en realitat allò disminueix molt el que en podríem dir el sostre, el nivell d'aquest debat.

Però ja que vostè hi ha fet referència –i que consti que vostè ha dit que se sent ben atès pels metges, d'acord, però que en canvi no sé quantes falles hi ha–, miri, avui s'acaba de fer públic el resultat d'un estudi que es fa cada any sobre els millors hospitals d'Espanya, els 20 millors hospitals d'Espanya; 10 –10– són catalans. I entre aquests 20 n'hi ha 4 de traumatologia i dels 4 de traumatologia, 2 són catalans. L'any passat n'hi havia 11 sobre 20, però és que l'any passat aquest estudi només es va fer sobre 50 o 55 hospitals i aquest any s'ha fet sobre 143; després, sobre 143 hospitals espanyols, se'n trien 20 i d'aquests 20, 10 són catalans.

I després amb tantes altres coses que vostè ha dit, no? Per exemple diu «la xarxa d'ADSL». No, escolti, la xarxa d'ADSL és una xarxa que funciona molt bé, que l'hem de completar de mica a mica amb la mateixa fibra òptica, i que ens aniria bé –i ho procurem, i ho procurem sempre que podem– que no hi hagi només la Telefónica com a únic subministrador.

Però miri, aquest estudi, hi ha un estudi, un altre estudi, no el que vaig dir ahir, un altre estudi del professor Castells i de l'Imma Tubella, concretament de la Universitat Oberta de Catalunya, en el qual diuen: en cap cas el tema de les telecomunicacions a Catalunya –en cap cas– és un problema..., i en cap cas la difusió d'Internet és un problema d'implantació de la banda ampla, en cap cas és un problema d'infraestructura, s'ha de vigilar el monopoli de Telefónica, òbviament, però en cap cas és un problema d'infraestructura, perquè, diu, exceptuant algunes comarques perifèriques, el tema està ben resolt des d'aquest punt de vista. Jo afegeixo: no exceptuant algunes comarques perifèriques,

exceptuant zones perifèriques d'algunes comarques perifèriques, perquè la banda ampla arriba a totes les capitals de província..., perdó, de comarca.

I, per exemple, en el que diu de l'espai científic europeu, no és cert que en quedem al marge; el conseller Mas-Colell ho podria explicar millor que no pas jo, però jo mateix, també, amb els contactes que he tingut amb el comissari per a Ciència i Recerca de Brussel·les, que és el comissari Busquin, belga. Doncs nosaltres en aquest sentit estem ben situats.

I com això, tantes i tantes coses que podria dir que demostren que, com deia aquell diputat socialista, Catalunya cotitza bé, encara que després vulgui fer un joc de paraules per dir que el Govern és dolent, cosa que naturalment no té lògica.

Vostè diu: «Home!, el que passa és que hem reculat.» No: hem reculat, és veritat, en termes relatius, i potser reculem més dintre d'Espanya, de la mateixa manera que, en canvi..., vostè el que, en canvi, no diu és que nosaltres durant els últims anys hem passat, hem superat, durant els últims quinze anys, seixanta-cinc regions econòmiques europees.

La regió econòmica europea, tal com la defineix Brussel·les, no és exactament la regió com normalment s'entén; en el cas de Catalunya i de tota Espanya sí, però per exemple a Alemanya, Baviera en té tres, de regions. Estem parlant, ara, diguem-ne, *per capita*, per tant, no té res a veure amb els habitants, no? Doncs bé, d'aquestes regions, que ells en diuen NUTS, a Brussel·les, dintre, diguem-ne, del lèxic..., del lèxic brussel·lès, del lèxic comunitari, bé, n'hem passat 65 –65– en els últims quinze anys. Fa quinze anys nosaltres només teníem dues regions franceses amb un PIB, *per capita*, inferior al nostre, no?, que eren la Còrsega, que no deixa de ser un cas molt particular, i no recordo bé si era la Picardia o el Limosin, tant li fa. En aquests moments només en tenim tres, que tinguin un PIB *per capita* superior a nosaltres, perquè l'altra que fins fa dos anys ens superava lleugerament l'acabem de passar, que és el Rhône-Alpes, i, en canvi, per sobre nostre hi ha evidentment l'Île-de-France, que aquests són una altra cosa, juguen en una altra categoria, vull dir, hi ha la Baixa Normandia i Alsàcia.

Tot això són evolucions que passen, no? El que passa és que em diuen: «Ara, dintre d'Espanya.» Home!, és possible perquè el que passa és que a Espanya hi ha un gran creixement; no només a Madrid, que també és un cas..., és un cas molt especial, no únic, però és un cas que s'està produint, i no deixa de ser molt perillós per nosaltres, en alguns altres països europeus en què, per una banda, la política de privatitzacions –no passa només a Espanya– i l'entrada de les noves tecnologies ha concentrat força a les capitals dels països respectius. Això passa en alguns països i aquí passa també.

Ara, miri, el que li vull dir és el següent. Fixi's bé, si vostè compara com ha evolucionat la renda dels Estats Units en el món, ha baixat molt, en termes relatius ha baixat molt. Els Estats Units són més poderosos que mai, són més forts que mai, tot el que vulgui, però havien arribat a representar el 50% de la renda del món, l'any 50, i avui no sé quant deuen representar, però no

crec pas que passin del 30%. Per què? Bé, perquè quan comença a haver-hi un desenvolupament, doncs, els petits creixen i creixen d'una manera que encara que en termes absoluts no sigui molt de vegades, en termes relatius sí que ho és, i tots són sumats. Clar, els Estats Units ara s'han de compartir a l'hora de fer percentatges d'aquests amb la Xina, amb el Japó, amb l'Índia, amb Corea, amb tots aquests països. I a Europa, Alemanya, i França, i Gran Bretanya, que han disminuït des d'un punt de vista percentual i que ningú pot dir que siguin països decadents des d'un punt de vista econòmic, tal com els han anat les coses els últims vint anys, en canvi han perdut pes perquè naturalment Espanya, Itàlia i alguns altres països, doncs, han pujat proporcionalment més; ells segueixen estant més amunt, però proporcionalment qui ha crescut molt durant trenta anys va ser Itàlia i qui creix molt durant els últims deu anys és Espanya.

Vostè diu: «No fan cas de nosaltres.» No, no és veritat, escolti, això no és veritat. Vull dir, sí que li hauré de demanar que vostè viatgi i que llegeixi molta premsa estrangera, que viatgi, que llegeixi molta premsa estrangera i parli amb el món econòmic de l'estranger i amb les universitats de fora i que miri els diaris. Escolti, no és veritat que nosaltres siguem ignorats. Home!, sempre costa ser conegut fora del propi país quan no es té un color definit dintre del mapa, quan no s'és un estat independent, quan no es té un passaport, això és veritat, costa d'explicar-ho, expliqui'm això de Catalunya, però la gent que realment coneix aquestes coses, del món acadèmic, del món polític, del món econòmic, del món social, del món cultural, això, ho sap. Diu: «Holanda.» A Holanda precisament –ha citat Holanda em sembla, m'ha semblat sentir que deia Holanda– això ho saben, això ho saben i ho valoren.

Els qui n'estem descontents som vostè i jo. Vostè n'està descontent i jo també, perquè voldríem fer més, perquè necessitem fer més, perquè creiem que podem fer més. Això és veritat. Però de tota manera, de tota manera, això no ens permet, no ens ha de permetre que neguem l'evidència d'un progrés molt important que hem tingut. Ara bé, aleshores diem: i per què no podem fer més? –i per què no podem fer més? I aleshores resulta que..., vostè ho ha citat abans: doncs perquè no podem disposar de les eines, dels instruments que ens convé tenir per poder fer més.

Vostè ha fet una referència que algunes coses no es van resoldre prou bé en el moment de la transició. I té raó. No es van resoldre prou bé en el nostre cas, es van resoldre millor en altres casos, vostè també n'ha fet referència; es va fer el cafè per a tothom... (*Remor de veus.*) Xocolata, ell deia. (*Veus de fons.*) No, no arriba a tant, això, no arriba a tant. (*Veus de fons.*) Sí. (*Pausa.*) Però potser sí que un dia, i no..., segurament no és al Parlament on s'ha de fer, doncs, val la pena d'explicar totes les coses com van anar en aquest sentit, no? I, evidentment, vostè ha dit, i li ho agraeixo, que el protagonisme principal no era en aquell moment ni del seu partit ni del nostre, ni de Convergència, ni d'Unió, ni d'Esquerra Republicana, no? I una vegada més es va posar de manifest que la dependència d'alguns partits respecte a la política espanyola era absolutament determinant, i que hi havia sectors polítics –i aquest

dematí ho he hagut de recordar, encara, pel que diuen aquesta última setmana– que la política catalana és una palanca de cara a la política a Madrid. I això, en aquell moment, va passar d'una altra manera clamorosa, podríem dir, d'una manera molt, molt evident. I, evidentment, no varem saber-ho evitar. I també és veritat que estàvem molt curts de forces per evitar-ho, perquè una de les coses que un dia haurem d'analitzar és per què, en el primer moment –en el primeríssim moment, no en el segon: en el primeríssim moment de la transició–, malgrat la «llibertat, amnistia i Estatut d'autonomia» i tantes coses, el nacionalisme pròpiament dit, en tant que força política, no va tenir prou força. En va tenir, una mica més tard, molta més, però en aquell moment no.

Ara, el resultat és el que és, i és el que tenim. I aleshores hem procurat, per una banda, evitar que l'evolució no ho empitjorés, encara. Perquè de fet, alguna cosa no la vam poder evitar del tot, quan es va fer el sistema de finançament, ja amb la LOFCA, i després ho vam evitar quan es va fer la LOAPA, i després ho vam haver de lluitar mil vegades, i moltes vegades amb el Tribunal Constitucional.

Aquest dematí mateix, o ahir, he parlat de com acabem de rebre una sentència que diu que no, que la Forcem, la Formació Continuada, és competència de la Generalitat. I allò ho vam perdre, en el seu moment, perquè el Govern central de l'època –en connivència, val a dir-ho, amb algunes forces socials– va decidir que allò ho havien de treure de Catalunya, del Govern de Catalunya i de les forces socials catalanes, i ho havien de portar les forces socials de Madrid i el Govern de Madrid. I aquesta ha estat una batalla constant, feta en condicions molt difícils, perquè, realment, hem tingut moltes èpoques de majoria absoluta, a Espanya, portades, regentades –aquestes èpoques de majoria absoluta–, per partits que no eren especialment favorables des del punt de vista autonòmic. En realitat, després ja de l'any 82, varen, tots ell, orientar-se –fins i tot un pèl abans del 82–, es van començar a orientar amb un sentit, ja, involutiu, des d'un punt de vista autonòmic.

I aquesta és la batalla que hem fet amb les eines que hem tingut i, bé, tan bé com hem sabut. M'imagino que vostè, ara, en la segona part de la seva intervenció, voldrà insistir..., perquè tinc més coses a dir, però, de tota manera, com que vostè no s'hi ha referit directament, explícitament, doncs, penso que potser tampoc no cal que ara jo les plantegi.

Només li vull dir una última cosa: escolti'm, és veritat que potser les administracions, començant per la Generalitat, no fem tot el que caldria, des del punt de vista de l'enfortiment del català. És possible, però aquest argument que em diu –«jo vaig a la farmàcia i em trobo que el medicament...»–, això no l'impedeix a vostè parlar en català a la farmàcia. No. Perquè, és clar, li diré una altra cosa: hi han llocs on el català sí que domina. Per exemple, tota la retolació dels carrers de Catalunya és en català. Vol dir, això, que a cada cantonada, sempre, realment, hi haurà una actitud de defensa del català, només perquè hi ha a sobre la retolació en català? No. Vol dir que, de vegades, massa sovint, no hi ha una actitud prou clara, prou decidida, no? Molt res-

pectuosa amb tothom. Si no cal, agredir ningú... No cal, absolutament, agredir ningú..., però, simplement, de defensa de la pròpia llengua.

Això..., torno a dir-li el que aquest matí he dit, em sembla que era al senyor Fernández Díaz. Escolti: els governs tenim totes les responsabilitats del món, els ajuntaments tenen totes les responsabilitats del món, el Parlament té totes les responsabilitats del món, però no expliquem, a la població, que ells no tenen cap responsabilitat. Finalment, l'ús social del català no es defensarà... Necessita lleis per defensar-se, necessita lleis –que hi són–, però, a més, finalment, amb lleis soles no es defensarà. Cal la gent, cal l'actitud de la gent.

Bé, i res més.

El president

Moltes gràcies, senyor president. Té la paraula l'illustre diputat senyor Josep-Lluís Carod-Rovira.

El Sr. Carod-Rovira

Home, senyor president, que em digui que quan vaig a la farmàcia puc parlar en català... Només faltaria. És bastant decebedor, això, permeti'm que li ho digui, eh? Només faltaria que a Catalunya no poguéssim parlar en català a tot arreu. Només faltaria, quan fa vint-i-cinc anys de les primeres eleccions democràtiques. Només faltaria... Jo no li parlo..., no li dic..., ni em referia al que parlem. Jo parlo en català a tot arreu, sense problemes. I si no m'entenen, ja m'espavilo d'altres maneres.

Jo li parlo de en quin moment, vostè, com a president de Catalunya, ens pot dir als ciutadans i ciutadanes de Catalunya que, a més a més de parlar en català nosaltres, també hi parlaran els medicaments que ens comprem. Això, passarà mai? Què ha de passar perquè passi, perquè comprant un medicament, a banda de ser etiquetats en desenes de llengües..., també hi sigui la nostra? Què passarà? A través de quin procediment? Això és lliure? Depèn que els comerciants facin el que vulguin? Com és que, en canvi, hi ha unes lleis que protegeixen unes llengües, i unes altres no? Només faltaria. I el dels carrers de Catalunya és veritat, però aquesta és una tasca dels ajuntaments, que també són, òbviament, institució de Catalunya.

És veritat que tenim una bona sanitat amb recursos escassos, és molta veritat. Doncs imagini's, si els recursos són escassos, quina sanitat no tindríem amb el finançament que ens correspon? Quina sanitat de qualitat no tindríem amb un finançament adequat a les necessitats de la societat catalana? Potser d'aquests vint hospitals, deu, ara, són catalans; potser en serien ben bé la majoria, i això també s'ha de dir, i s'ha de reconèixer. Però, és que això que fa referència a la intervenció de l'Estat, és l'Estat espanyol el que pot arribar a posar, en algun moment, en perill el nostre nivell concret de benestar material i, en definitiva, en algun moment, també, la cohesió social.

Diu: «Hem passat per davant de seixanta-cinc regions econòmiques de la Unió Europea.» Doncs estem contentíssims. Felicitats. En bona part, és mèrit del Govern que vostè presideix, però no ens hem d'aturar aquí. Jo, del que li parlo és de mirar endavant. Vostès,

fins ara, han aconseguit això. Amb uns altres recursos –uns altres instruments–, uns altres haurem de fer possible d'anar més endavant, i no sols de passar-ne seixanta-cinc al davant –per tant, vol dir que ens trobàvem francament molt endarrere–, sinó de situar-nos on ens correspondria per la nostra capacitat.

Vostè deia: «I això, com es fa?» Bé, però potser no li toca a vostè, dir-ho. Doncs, molt senzill, es fa fent-ho. Sí, sí, sí... Miri, ja es fa, d'entrada, plantejant-ho. Vostès no ho han dit mai, com s'havia de fer. No ho han dit mai. Es fa, primer, explicant la necessitat d'una realitat de sentit comú, que és que les coses, amb el pas del temps, es rovellan. També els instruments institucionals: també es rovellan, aquests instruments institucionals. I, per tant, vol dir que s'ha d'explicar a la gent que, en un moment determinat, els pobles, els països, han de fer un pas endavant. S'ha d'explicar. Ha d'anar, això, acompanyat d'una bona acció de govern. Vol dir desplegar tot allò que diu el marc legal vigent –no sempre ho han fet, vostès, del tot–, comptant sempre amb la societat civil, i no negociant només «partidísticament».

Els temes d'interès nacional són d'interès nacional de tots: de les dretes i de les esquerres, dels que són catalanistes i dels que tampoc no en són. De tots. També aquí, senyor president, crec que una cosa que hauria de canviar en el futur és –perquè sigui creïble una proposta d'aquestes característiques– l'estil de negociació. Al llarg de massa anys vostès han anat a Madrid a negociar d'una manera que no és l'adequada, que no ha ajudat a millorar la nostra imatge. No és gaire seriós que el futur d'un país depengui que a les Corts espanyoles hi hagi una força política –la que sigui–, que no té majoria absoluta, i que, per tant, que catorze, quinze, setze, divuit diputats, puguin determinar l'orientació futura d'aquell govern, a canvi de vés a saber quantes coses. Aquesta és una realitat. Els països seriosos això ho solucionen d'una altra manera. Ho solucionen a través de lleis, en les quals queda perfectament establert quin és l'àmbit d'actuació de cada territori, de cada país, de cada comunitat, perquè no hi hagi aquí una mena de «mercantilisme clientelar», del qual es poden extreure conseqüències bastant negatives.

Passa que..., fa tot l'efecte, senyor president, que de vegades vostès no acabin de trobar-s'hi del tot incòmodes, en aquesta situació; que a vostès ja els va bé aquest escenari de pensar que a Madrid, mani el PP o mani el PSOE –ciris aneu a saber a quin sant, perquè no tinguin majoria absoluta–, i uns quants diputats per anar allà a veure què se'n pot treure. Aquesta imatge, a la resta de l'Estat, ens ha fet quedar fatal. Fatal perquè..., si el final el resultat hagués extraordinàriament positiu, molt bé, però no és així. La imatge aquesta, una mica d'anar a plaça amb el cistell al braç i, al moment que badin, a veure què podem col·locar al cistell sense que se'n adonin... Hi cap tan poca cosa, en un cistell, que al final acaba sent aigua en un cistell.

Deia que potser vostès no s'han sentit gaire incòmodes amb aquesta realitat, perquè canviar aquesta realitat potser també hauria comportat modificar el model actual d'una Catalunya de peatge amb un diferencial privat, del qual hi ha gent que en treu una bona partida...

Hi ha hagut qui ha dit que, per exemple, algunes concessions d'autopistes han esdevingut un Inem de luxe per a antics membres del Govern. Segurament, fóra qüestió d'analitzar-ho, no tinc dades ara a la mà, de manera immediata.

Però, en tot cas, sí que queda clar, senyor president, que ja hem arribat en un punt en el qual, a partir d'ara, s'ha de començar una nova etapa política. I començar una nova etapa política implica que el conjunt de la societat catalana, a través de les seves forces polítiques, ha de plantejar-se fer un pas institucional endavant.

Per a nosaltres, aquest pas institucional endavant no pot ser altre que la reforma, l'actualització, la modernització, la modificació, la posada al dia de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Per què? Primer, perquè és el més antic, juntament amb l'Estatut basc, de tots els aprovats, amb la diferència que, quan van aprovar el basc, ja havien fet molts quilòmetres per endavant. En segon lloc, perquè bona part, la majoria, de les comunitats autònomes que tenen estatuts d'autonomia aprovats després del nostre, ja l'han modificat, tot i ser posteriors. En tercer lloc, perquè aquests darrers anys s'han produït transformacions profundíssimes, que ens han afectat. Una de determinant, l'ingrés de l'Estat espanyol a la Unió Europea; el fenomen de l'onada immigratòria, que tot just ha començat; la revolució de les noves tecnologies; i tants i tants altres fenòmens, com, per exemple, la possibilitat de poder convocar, des del punt de vista democràtic, referèndums.

Hi ha també un altre motiu, de caràcter, si es vol, més estrictament sociològic, democràtic: la majoria del cos electoral actual –la majoria de la societat catalana, doncs, que té dret a vot– no va votar l'actual Estatut d'autonomia de Catalunya. Tenen, doncs, dret a sancionar amb el seu vot, amb sufragi universal, un nou marc institucional per a Catalunya.

Per això, jo li demano, senyor president –vostè que va començar el seu mandat com a president amb un discurs d'investidura i es va comprometre, amb el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'any 1980, a reformar l'Estatut d'autonomia de Catalunya–, que vint-i-tres anys després pugui complir la paraula donada el 1980. Li demano que digui al seu Grup Parlamentari que demà doni el seu vot favorable a la proposta de resolució d'Esquerra Republicana de Catalunya, que planteja, entre altres coses, la reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Una reforma que, avui, ja la defensen tres grups parlamentaris d'aquesta cambra, i que només vostès i el Partit Popular, fins ara, encara no la defensen. Jo li demano, senyor president, que aplani el camí als que venim després, que deixi les coses ben preparades per als que governarem la propera legislatura. Que passi a la història com el president que obre portes, no com el president que les tanca.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies a vostè, senyor diputat. Té la paraula el senyor president.

El president de la Generalitat

Només voldria dir una cosa purament d'estil, no? Vostè ha fet una insinuació, diguem-ne..., com d'actituds no prou correctes respecte a no sé qui..., de possibles consells, diu: «però és que no tinc dades». Doncs, si no té dades, no ho digui. Aquestes coses es diuen amb dades o no es diuen. Quedi clar, això, eh? Només és un problema d'estil, no? Que sinó queda allò..., no?, queda allò que diuen, sí, sí, tal..., escolti: aquestes coses no es fan així! A part que en els consells d'administració hi ha moltíssima gent de tota mena, i de tots els partits i de tot arreu, no? Però bé, dit això, que no té..., no incideix en el tema principal... *(Pausa.)*

Bé, novament, naturalment, després del seu discurs un sempre es pregunta allò, com es fa? Diu: ara presentarem..., presentarem una proposta de reforma d'Estatut, que vostès saben perfectament que en aquests moments no té viabilitat. Vostès saben –després en parlaré d'aquesta reforma, si volen, o ho puc fer ara mateix, tant li fa, no? És una reforma que els nostres serveis jurídics diuen: «En relació amb la reforma de l'Estatut resulta pràcticament insignificant el que aporta el document com a millora del sostre competencial. Aquesta es limita a la policia de trànsit i als mitjans de comunicació públics, i cal tenir present que, en el primer cas, la competència ja ha estat transferida a la Generalitat, i en el segon seria suficient la reforma de la legislació estatal.»

Mirin: a mi em sembla que si podem parlar amb un llenguatge autèntic, de veritat, no estrictament tàctic, nosaltres sabem que en aquests moments, en aquests moments, la millora de l'Estatut, la millora de l'autonomia que volem no està al nostre abast. De cap de nosaltres, de cap de nosaltres. Una altra cosa és que es pugui fer un gest, una altra cosa és que es pugui fer un plantejament, no? Però, estar a l'abast, no ho està. I no ho estarà, segurament, fins a la legislatura que ve. I aleshores, probablement, no sé si estarà a l'abast, però, probablement, hi haurà més possibilitats almenys de poder incidir amb més eficàcia en tot això. Nosaltres ho hem intentat per camins que vostè critica.

Voldria fer-li notar que això de fer-ho de govern a govern no es fa només a Catalunya. Vull dir, per exemple, al País Basc també es fa així. Al País Basc –tantes vegades elogiat per tantes i tantes coses–, aquestes negociacions les fa el senyor Ibarretxe amb el senyor Aznar. Almenys públicament, almenys formalment. Jo no sé si per sota mà hi ha altres contactes, hi ha altres relacions..., és possible; però, qui realment pren la iniciativa, qui realment se'n va, qui diu: «ara jo vull anar a Madrid a portar això», concretament, és el senyor Ibarretxe, no són els partits ni és cap conjunt de partits. Una altra cosa és que els partits, alguns –alguns–, li donin el seu suport.

Nosaltres, que realment no estem contents de quina és la situació autonòmica –ho hem dit tantes i tantes vegades–, ho hem intentat a través de l'única manera que durant una pila d'anys hem cregut que hi havia una porta oberta –i s'ha demostrat que poc o molt hi era, perquè, de fet, s'han aconseguit alguns avenços importants, després li'n diré dos o tres d'aquests, dels més importants–, que era a través de la negociació del Go-

vern –evidentment, el govern sempre té uns partits al darrera–, però de la negociació del Govern directament amb el Govern central. El resultat no es pot dir que sigui zero, no? La policia, tant la policia..., el desplegament de la policia, el fet que la policia territorial de Catalunya siguin els Mossos, com també una cosa que en un primer moment se'ns va negar i després vam aconseguir –a través d'aquests procediments que vostè diu que no li agraden i a mi tampoc, però que són els que teníem a l'abast–, vam aconseguir la policia de trànsit, això, per exemple. I algunes altres competències concretes, però, a part d'això, una de les coses que hem aconseguit, que vostè, doncs, sembla que no la vol valorar degudament, però jo sí que, amb totes les seves insuficiències, l'he de valorar, hem modificat molt substancialment –molt substancialment– el sistema de finançament. Un sistema de finançament que vam començar a negociar al començament de tot amb els socialistes, conceptualment més que pràcticament –conceptualment més que pràcticament. És a dir, tot allò que ve de l'època aquella que vostè criticava que les coses no havien anat prou bé, del que vostè en deia cost efectiu, que era molt i molt dolent, es va començar a negociar amb els socialistes i a modificar; i d'introduir un concepte que inicialment ningú no volia, i els socialistes tampoc, però que sí que van acceptar després, que és el de la coresponsabilitat.

Val a dir que després va haver-hi sectors socialistes que el tema de la coresponsabilitat el van veure també bé, però, és clar, es va començar a modificar. I després hi ha hagut un canvi que..., bé, tots vostès, però que es trobessin... Si miren els pressupostos, si miren pressupostos d'aquest any i miren els pressupostos que presentarem d'aquí a poc, de l'any que ve, veuen que hi ha un canvi important, que és gràcies a això.

Jo deia, per altra banda, que hi ha una sèrie d'activitats que ara podem fer i que abans no podíem fer, precisament degut, concretament, a aquests avantatges, a aquests avantatges que s'han aconseguit. I que, a més a més, seran graduals. Ja es va dir en el seu moment. No es va dir que totes aquestes quantitats haguéssim d'aconseguir-les d'avui per l'endemà, sinó que tindrien una gradualitat. Això ho hem aconseguit a través d'aquest sistema que vostè critica. I altres coses.

És veritat que ara aquest sistema ha arribat un moment en què no aconseguim que vagi més endavant. Nosaltres, en aquesta legislatura, teníem tres objectius principals. El primer, el més important, era el del finançament. Per què? Perquè –i vostès ho saben, algunes vegades des d'aquest Parlament això s'havia denunciat– la situació en què ens situava el finançament que teníem fins ara ens posava en una situació molt crítica, que amenaçava el que en podríem dir la viabilitat de l'autonomia, no la viabilitat *strictu sensu*, però sí la viabilitat en aquell sentit que vostè reclamava, amb raó, i que jo deia ahir, i és que l'autonomia ha de servir per construir un país –allò que dèiem ahir, no?–, un país en el qual la gent es pugui sentir a casa, se'n pugui sentir orgullós, pugui tenir els serveis que vol, li faci il·lusió ser-hi perquè el país és capaç, diguem-ne, de generar coses, de generar serveis, i també, a través de tot això, iniciatives, eh? Tota una vida col·lectiva que necessita sempre diners. I això, amb el finançament

que hem tingut fins fa quatre dies, cada vegada era més i més difícil. I amb el que havíem tingut fins al 93, 94, és a dir, en el moment dels primers pactes amb els socialistes, era pràcticament ja impossible. És a dir, havíem arribat fins aleshores, però ja, diguem-ne, traient ja fora d'esma, sense esma, perquè cada vegada anàvem arribant a una situació d'esgotament més gran.

Tenir diners és bàsic. Per què pensa vostè que entre moltes altres coses i virtuts que té el poble basc, el poble basc pot aguantar el que aguanta sense anar a la ruïna? A l'inrevés, en molts aspectes el poble basc va molt bé, va molt bé. Des del punt de vista econòmic, des del punt de vista de l'economia pública, etcètera, va molt bé, perquè com deia una vegada..., em deia una vegada un polític basc: «nos sobra el dinero, nos sobra dinero». I a partir d'aquest moment, allò que deia Napoleó, vull dir: els diners són el nervi de la guerra, no? A partir d'aquest moment es poden fer moltes coses, fins i tot es pot fer el valent. Fins i tot nosaltres, avui, segurament podem ser una mica més valents perquè sabem que a final de mes podrem pagar, que és l'essencial, que és l'essencial.

Per tant, vostès ho valoraran com vulguin, vostès ho valoraran com vulguin. No sé com valoren, per exemple, el fet que nosaltres ja haguem hem aconseguit, segons diuen les empreses de *rating* i el Banc d'Espanya, una estabilització pressupostària important. Nosaltres som contraris –ho deia aquest matí–, és veritat, som contraris a la Llei d'estabilitat i al dèficit zero, però practiquem el dèficit zero. Sí, sí que el practiquem. El que no volem és que ens sigui imposat de la manera que ens és imposat, que significaria que el pressupost de la Generalitat, el pressupost que fa aquest Parlament hauria de tenir una aprovació especial per part, diguem-ne, de Madrid, diguem-ne, saltant-nos el que entenem que en aquest cas ha de ser la sobirania última del Parlament de Catalunya.

Però nosaltres això ho hem fet. Per què ho podem fer ara i no ho podíem fer abans? Per què abans, per fer el que vam fer, hi va haver un any que ens vam haver d'endeutar amb 171.000 milions de pessetes? Quants anys es pot aguantar endeutant-nos amb 171 milions de pessetes? I ara no ens endeutem, ara no. Uns endeutaments mínims, i, en tot cas, amb dèficit zero. Bé, doncs, això és molt important. Vostès li donaran la importància que vulguin, però és molt important. I això ho hem aconseguit, ara. Ho vam començar a aconseguir en la primera negociació amb el PSOE, això és veritat, i ara ho hem aconseguit amb el PP, i ahir ho vaig dir, que és veritat, que hem aconseguit molt més en aquest sentit, molt més –però molt més, molt més– amb el PP que no pas amb el PSOE. Vostè diu: «d'ençà que hi ha el PP anem molt malament». Ja han vist avui en la meua discussió amb el senyor Fernández Díaz, que no és pas que estiguem d'acord en moltes, moltes, moltíssimes coses, però això és veritat. Això, concretament, és veritat. I ningú no ho pot negar. I aquest era el primer objectiu.

El segon objectiu era incrementar l'autonomia –i aquí sí que ens hem trobat en aquests últims temps amb una actitud absolutament tancada del Govern central–, que jo ja he criticat i que he dit que era antipedagògica perquè anava en contra, precisament..., és a dir,

portava a considerar que la gent que diu: «sí, jo em mouré dintre de la Constitució», després és ofegada. Diu: «Escolti, vostè fiqui's en la capsa aquesta de la Constitució, vostè fiqui's a la capsa de la Constitució. Quan sigui a la capsa de la Constitució, ja en parlarem.» Tu et fiques a la capsa de la Constitució i aleshores et van abaixant el sostre, i et van abaixant les parets del costat i al final et poden ofegar. I això és el que nosaltres denunciem i critiquem del Govern central actual, no?

Ara, aquest era el nostre objectiu, i no ho hem aconseguit per ara. Vostè potser sí que ho aconseguirà amb aquest projecte que ara vol fer, concretament amb els socialistes i amb Iniciativa per Catalunya. Bé, li ho dic, amb to, diguem-ne, amb el que se'n diria amb to... Bé, ja sap vostè que no ho aconseguirà, i tots ho sabem que no ho aconseguirà. Però, en fi, pot ser que faci el gest. Després en parlarem d'això, del gest.

I l'altra cosa que volíem fer era governar. Perquè clar, aquest és un país que necessita ser governat, i necessita, doncs, per tant, que les obres d'infraestructura que depenen de la Generalitat o aquelles que no depenen de la Generalitat, però que depenen de la complicitat i de la col·laboració de la Generalitat perquè les pugui fer el Govern central —que algunes d'elles, en aquests moments són moltes i molt importants; en aquests moments són moltes i molt importants—, perquè això es pogués fer. I que la política d'ensenyament i que la política de l'ADSL que dèiem fins abans, i que la política de capitals d'inversions estrangeres i tantes coses, i el paper d'agricultura, que tot això es pogués fer. Que havíem de deixar el país immobilitzat perquè resulta que teníem una situació que no era l'adequada? Que havíem de sacrificar també el que en podríem dir les imatges públiques, les imatges..., la cosmètica, de vegades, o l'estètica, com a mínim, perquè poguéssim negociar bé el tema del sistema de finançament. El sistema de finançament que vol dir que Catalunya no quedi escanyada està per sobre de les imatges cosmètiques i estètiques i tot el que vulguin dir, que es puguin donar des del punt de vista dels pactes polítics.

Perquè la nostra obligació és aquesta: és simplement poder fer funcionar el país, per fer que el país vagi endavant. I això crec que ho hem aconseguit, perquè, i recordo que després de les eleccions es va dir: tres - sis mesos, eh? tres, sis mesos, eh?, tres - un any. Això també es diu moltes vegades. Miri ara el Stoiber ho acaba de dir, també: «Escolti, d'aquí a quatre dies els senyor Schröder plegarà.» També ho va dir fa quatre anys. Molt bé. Ha durat quatre anys.

Nosaltres també durarem quatre anys, no?, però, a més, quatre anys governant, quatre anys fent coses, totes les que vulguin, tota la llargada que vulguin, tota la lletania que vulguin els podria posar aquí sobre la taula, però, naturalment, tinc massa consideració per vostès per no cansar-los amb una cosa tan i tan llarga.

Ara, el que passa és que allà on efectivament..., hem arribat a un punt en el qual és difícil passar, i tothom sap que avui per avui és difícil passar, és en el de..., això que tenim tant dret a demanar i que a més clamorosament ho reclama la realitat, vull dir, abans algú de vostès ha recordat que ahir vàrem dir..., o abans-d'ahir vàrem dir el cent quinze president de la Generalitat.

Vàrem dir això. Ningú demanava l'autonomia a Espanya, a part dels bascos —ningú demanava l'autonomia, a part dels bascos—; ningú té una llengua diferenciada; ningú té la consciència política que té Catalunya, a part del País Basc; ningú té un Parlament de la vitalitat com aquest que tenim nosaltres. Tot això és així. Per tant, això, tard o d'hora, haurà de ser tingut en compte.

I és una pena molt gran que el Partit Popular, en un moment en què ho podia fer, en un acte de generositat —que hauria tingut una gran transcendència històrica—, perquè nosaltres, ingènuament, en algun moment vàrem pensar que després d'un moment en què havíem tingut —després d'haver-la tingut molt i molt i molt, i molt dolenta— una bona relació amb el Partit Socialista, que ens fèiem la il·lusió de creure que en alguns aspectes no era només resultat de la mútua conveniència, sinó que podria ser que hi hagués dintre del Partit Socialista —el PSOE, vull dir—, dintre del Partit Socialista —PSC, òbviament, però em refereixo al PSOE, ara—, que hi hagués, diguem-ne, una actitud d'obertura i de comprensió, ens vam arribar a pensar, amb una visió errònia, s'ha vist després, no?, una mica messiànica, en aquell moment, vull dir: «Escolteu, a veure si, a més, aconseguim que també amb el PP —també amb el PP— hi pugui haver un canvi d'actitud d'aquest tipus.» I això hauria anat molt bé, que haguéssim posat bases perquè el PSOE i el PP poguessin considerar el tema de Catalunya com a nació, d'Espanya com a estat plurinacional. Tot això amb una gent de la lleialtat tan absoluta com nosaltres hauria anat molt bé, hauria marcat futur i hauria sigut, a més, un revulsiu..., no un revulsiu només polític, amb el que té de superficialitat la política estricta, sinó un revulsiu en el sentit de la profunditat del país. Però això no ha estat així —això no ha estat així.

Per tant, ara, nosaltres, això que vostès diuen de demanar tantes reformes, ja ho hem fet. Nosaltres ja vam enviar el nostre document, que va molt més enllà que el de vostès —que va molt més enllà que el de vostès.

Ahir un diari —o abans-d'ahir— deia una cosa que no és veritat, deia: «Sembla que els bascos hagin copiat el document dels catalans.» No és veritat, no cal copiar, no els cal copiar res: ja ho saben, en saben prou. Però sí que és veritat que, amb posterioritat del nostre document, apareix un document basc en el qual fa les reivindicacions que nosaltres fem, no?: que si l'administració única, que si totes les competències assumibles en el seu territori, que si la Unió Europea, que si la Unesco, que si els aeroports, que si les rodalies, que si més competència —plena competència amb l'administració local—, que si competència amb immigració, que si el Tribunal Superior de Justícia d'Euskadi o de Catalunya sigui la instància última, que si la cultura com a competència exclusiva, que si la gestió de tots els impostos. Tot això està en el document que nosaltres hem presentat, que nosaltres vam presentar ja; en Duran Lleida. Personalment, en Duran Lleida el va anar a portar, concretament a en Rajoy, a principis de l'any 2000. No se n'ha parlat més.

Ara bé, darrerament, concretament al mes de març, quan Convergència i Unió i el Govern de la Generalitat van decidir renovar aquesta acció, aquell mateix

document –evidentment, canviat en alguns aspectes, i he de dir que en molts aspectes anant una mica més enllà– va ser tornat a presentar –jo mateix el vaig enviar per carta al president del Govern– i, a part d'això, es va portar, també, personalment, per part dels consellers, concretament, a Madrid, i allà el tenen. I ara tindran, segurament, el document que vostès els enviaran.

Vostès i jo, i tots, sabem que en aquesta legislatura, sabem tots nosaltres que en aquesta legislatura, nosaltres no aconseguirem el canvi que demanem; ni petit ni gros. Mentrestant, podem fer el que vulguem. Primer, una cosa que val la pena: prendre posició: Senyors de Madrid, senyor del PP –també senyors del PSOE–, nosaltres volem això. «Oh, que no en volem parlar.» Ja en parlarem l'any que ve. «Oh, que no en volem parlar l'any que ve.» En parlarem d'aquí a dos anys. «Que d'aquí a...» En parlarem d'aquí a tres anys. Però això, com deia, és com llavor; això donarà el seu fruit i, a partir de la legislatura que ve, on potser alguns plantejaments es podran fer diferents per part de tots nosaltres, aquesta llavor també serà més poderosa. Això també és cert: aquesta llavor pot ser que sigui més poderosa.

Però d'aquí, de moment, no passarem. I en el que hem de ser molt conscients és que el que no hauríem de fer –i de vegades un té la impressió que és el que es fa– és que tot això sigui pura tàctica, que tot això sigui pur posicionament, que tot això finalment es redueixi a poder-se fer una foto, i poder dir: «Hem fet una foto», aquest i l'altre i el de més enllà. Però tots sabem perfectament que no és per aquí on, d'avui a avui, no és per aquí per on aconseguirem aquest increment del nostre autogovern; que l'aconseguirem, perquè està produint-se un fet que jo crec que el PP no valora prou, i el PSOE em sembla que tampoc no valora prou, i és que és tan evident això que vostè mateix ha denunciat, senyor Carod, és tan evident que hi ha un desencaix creixent entre allò a què Catalunya té dret i allò que Catalunya necessita, fins i tot la consideració que Catalunya reclama i mereix, que, de fet, avui en dia, si abans per culpa de qui fos –si vol, pel Govern, m'és igual si em diu que és per culpa del Govern–, potser hi havia una sensibilitat no suficient per part de sectors molt importants de la societat catalana, avui ho comença a ser.

Avui el Govern de Madrid –i el PSOE també– ha de saber que algunes d'aquestes reivindicacions no són les reivindicacions del senyor Pujol ni del senyor Maragall ni del senyor Carod ni del senyor X. Són realment, comencen a ser la reivindicació de la societat civil catalana. I això –això– s'ho han d'apuntar. Podran venir, podran fer el seu discurs, podran tocar l'espatlla d'aquest, de l'altre, del de més enllà, i tothom els pot fer la gara-gara, però la veritat és que la societat civil catalana comença a entendre que, en aquests moments, s'està arribant a un punt en el qual la consideració, el respecte fins i tot, i en realitat les competències i els diners i tot el que necessita Catalunya no és tractat d'una manera deguda.

Ara, d'una manera immediata nosaltres el que farem és el que ja hem fet, no?: hem enviat això. Resposta: el silenci –resposta el silenci. I bé, doncs, evidentment arribarà un moment que si això persisteix així –i ara

repeteix– tots sabem que: primer, nosaltres no ens podem afegir al seu document perquè és un document molt fluix comparat amb el nostre; és un document molt fluix comparat amb el nostre. Per altra banda, senyor Carod, jo tinc la sensació que vostè ha d'entendre que en aquests moments certes coses, la situació no deu estar madura, quan un dels seus socis –concretament el Partit Socialista–, doncs, el mateix Partit Socialista, d'aquí, en molts casos vota contra coses que realment són de l'interès de l'autonomia de Catalunya, a Madrid, i que, en tot cas, el que no aconseguim és allò que un dia el seu president va dir: «Jo no em cansaré d'insistir i de convèncer.» Bé, no sé si s'ha cansat encara o no s'ha cansat, però de moment no ha convençut ningú.

Bé, això és així avui. Ara, jo expresso una convicció molt gran que, contra les aparences, en aquest moment s'està caminant cap a una sensibilització, una conscienciació molt gran del poble de Catalunya, que a Madrid no se n'adonen, però que donarà el seu fruit. I que ho devem a Convergència i Unió, perquè aquesta ha estat la seva línia, doncs, amb el màxim paper que li pertocui i que desitja poder jugar, amb el paper que hagi de jugar, però amb el màxim paper desitjarà i espera i farà tots els possibles perquè sigui així, però el jugarà, i el jugarà d'acord amb els interessos de Catalunya i no pas de cap interès de partit.

Això bàsicament és el que... Em sembla que vostè m'ha preguntat altres coses, però, la veritat és, senyor Carod, que jo m'he embalat amb aquest tema i em sembla que potser els altres temes no tenen tampoc ja tanta importància. En tot cas, si vostè creu que hi ha algun punt del seu discurs que hauria de ser contestat i no ho ha estat, no ho agafi com a un fet, diguem-ne, de manca d'atenció, de desatenció, i, en tot cas, vostè em reclama la resposta i la hi donaré.

Gràcies per la seva atenció.

El president

Gràcies, senyor president. Té la paraula l'il·lustre senyor diputat.

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, li dic la veritat si li confesso que no és un tema que m'entusiasmi de treure, però vostè s'hi ha referit i, miri, m'han arribat algunes dades. Sí, es veu que hi hagut dos exconsellers d'Economia del Govern de Catalunya que han ocupat càrrecs de responsabilitat a Aucat i a ACESA, un exconseller de Medi Ambient a Túnel de Vallvidrera, i un exsecretari general de la Presidència a Túnel del Cadí. Em sembla perfectament legítim i normal, eh?, tothom pot treballar exactament on vulgui, però em demano si això té alguna cosa a veure, de vegades, amb aquesta actitud de fre a certes actituds per reduir, fins a fer-los desaparèixer, els peatges a Catalunya. Simplement dic això, i dic: no m'interessa més el tema, però ja que vostè m'ho ha demanat, li passo les dades.

Vostè no m'ha contestat, senyor president, la pregunta que li feia, quan li plantejava com ens ho faríem o si, en algun moment, podíem aspirar a poder disposar de

grans productes de consum majoritari etiquetats en llengua catalana. I això no m'ha semblat que m'ho respongues. Ho té molt fàcil, senyor president, la resolució que presentem nosaltres demà no diu res d'aquesta legislatura: parla de la pròxima. Per tant, com que ja hem quedat que ni ho presentàvem ara ni ho presentàvem l'any vinent, sinó la propera legislatura, això implica que s'ho pot prendre amb una mica més de filosofia.

Ara, sincerament, jo crec que dir que reformar l'Estatut d'autonomia, així, d'entrada, és impossible implica desconèixer un fet fonamental, i és que fins i tot el camí més llarg comença amb una primera passa. I aquesta passa, senyor president, no la faran els de Madrid: l'hem de fer nosaltres, aquesta passa. Aquesta passa ha d'anar acompanyada d'una política de pedagogia activa sobre la societat catalana, comptant amb la societat catalana –no desactivant-la, sinó comptant-hi–, dient que, si no es planteja mai, mai no s'aconseguirà aquest objectiu. Quan l'any 93 parlàvem en solitari nosaltres del dèficit fiscal, ens quedàvem sols. Han passat nou anys i avui tothom parla ja de dèficit fiscal.

S'ha de fer pedagogia de l'autogovern. Pedagogia de la necessitat de millorar l'autogovern i d'ampliar-lo per les conseqüències que té positives sobre la societat catalana, no només de satisfacció nacional, sinó social, perquè aquí hi ha hagut també tota una altra actitud, al llarg d'aquests anys, de voler separar allò que és social d'allò que és nacional, ignorant sovint que una nació és la gent i que un país són les persones.

El problema no és tant, senyor president, que en l'objectiu econòmic que vostès es van proposar hagin reeixit només una mica i de cap de les maneres en l'objectiu autonòmic. El problema és que vostès han alimentat amb el seu pacte constant una força política com el Partit Popular, que és la més allunyada històricament de la tradició cultural i política del catalanisme; una força que ha estat trencant l'esperit constitucional, que practica, i cada vegada més, una política d'involució autonòmica i clarament espanyolista, de tal manera que vostès han prioritzat, per desgràcia, el seu vessant més conservador en comptes del seu vessant més nacional. El problema és que de vegades vostès ni fan ni deixen fer. I hi ha sectors de la societat catalana que sí que voldríem anar més lluny i que sí que voldríem avançar.

Vostè es demanava per què el País Basc aguanta, amb la situació difícil d'un terrorisme constant, permanent, des de fa quaranta anys. Per què aguanta? Doncs que perquè tenen les dues coses que s'han de tenir: concert econòmic i un projecte clar de país. I nosaltres, senyor president, no tenim ni una cosa ni l'altra. Ni tenim concert econòmic ni tenim un projecte clar de país per part del nostre Govern.

Nosaltres hem expressat –i expressem des d'aquí– la nostra simpatia pel lehendakari Ibarretxe i per la seva proposta, perquè enfront del terrorisme d'ETA i l'extremisme dialèctic del president del Govern espanyol ha fet un gest de sentit comú democràtic. Què més sensat que presentar una proposta política perquè parli la gent? A qui pot fer por que la gent parli a les urnes? A quin demòcrata pot fer por la democràcia? A cap. Per

això nosaltres mirem amb simpatia el Govern democràtic del País Basc, perquè té allò que s'ha de tenir, allò que nosaltres voldríem per a la política catalana: il·lusió, entusiasme i passió pel país, i sobretot una cosa que en política arriba un punt que també és determinant: valentia i dignitat.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

A vostè, senyor diputat. Té la paraula ara en nom del Grup de... (*Veus de fons.*) Ah, perdó...

El president de la Generalitat

Bé, escolti, m'ha donat dades sobre això de les autopistes, però diu: «Bé, però això és legítim.» Collons, si és legítim no cal que en parlem, ja està. Legítim?, doncs, no cal que en parlem. Legítim?, doncs, ja està. Vull dir, és com si ara digués: «No, el diputat ics, doncs, resulta que té una casa no sé on.» Bé, és clar que la té, una casa no sé on, però aleshores la gent dirà: «Alguna cosa hi deu haver que tingui una casa no sé on», no? Escolti, això és un joc que ja coneixem, aquestes mitges paraules, i no és correcte.

Ara, segona cosa –segona cosa–, home, això que vostès són els primers que van parlar de dèficit fiscal... I el Trias Fargas? (*Veus de fons.*) Eh? No. I el Trias Fargas? No, no, sol no, escolti'm: president de Convergència. El Trias Fargas n'havia parlat tota la vida.

Escolti, jo que vaig viure allò que vostè diu que no va sortir prou bé –i que té raó–, l'any 79, l'estiu del 79, quan es discutia, precisament, allà, on realment una pila de gent que ja ho havia fet a Sau, concretament, els socialistes, UCD i el PSUC havien votat contra la possibilitat del concert..., i encara ell donava aquesta batalla allà i la donava en nom del dèficit fiscal; i això era el 79. O sia que..., i, després, sempre més, però ja dic –repeteix–, és que és un... Precisament, el seu nom va una mica lligat a tot el que en podríem dir la polèmica del dèficit fiscal. Per tant, és una, diguem-ne, una prioritat que vostès no es poden atribuir, no?

Escolti, «vostè ha de donar la primera passa». Si ja l'hem donada, la primera passa! I torno a dir que alguna de les primeres passes que hem donat han tingut l'èxit suficient almenys perquè puguem dir que avui estem sensiblement millor que no estàvem abans, per exemple en el tema del finançament, no? Diu: «Una mica, mica.» No, una mica, mica, no! La mica que fa que una cosa sigui viable, que un projecte sigui viable o que no ho sigui.

Ja per deixar-ho torno a dir-ho: nosaltres tenim plantejat, tenim presentat, a part de tota la campanya, el que diu vostè de la pedagogia, que estem fent ara, no ja com a Govern, sinó com a partits, i ara, per tant, no m'hi ficaré més, com a federació, però de campanya de l'autogovern, de pedagogia sobre l'autogovern, ho estem fent, però és que a part d'això –repeteix– la primera passa la vam donar quan dèiem nosaltres, ja el 99 –repeteix–, a través d'en Duran el 2000 i després ara mateix, concretament el mes de març del 2002: «Escolti, aquí tenim això, aquí demanem això.» Val a dir que el que hem demanat el 2002 és més que el que

demanàvem el 2000, molt en moltes coses, molt en la línia del que demanen al País Basc. Sí que és veritat que no hi fiquem la paraula «autodeterminació», això és veritat, i sí que és veritat que insistim en una cosa que, per cert, els bascos ara diuen que també ho compleix el seu document, que és que tot això ho volem fer dintre de la Constitució, no d'una constitució que ens va, diguem-ne, enxiquint per dalt i per baix, per la dreta i per l'esquerra, sinó de la Constitució amb aquell esperit, diguem-ne, positiu amb què es va fer la Constitució, concretament l'any 78.

Incidentalment, li diré que fem tots els possibles perquè hi hagin productes etiquetats en català, però la veritat és que ni tan sols legalment –ni tan sols legalment– hi podem obligar. N'hi ha més que no n'hi havia –n'hi ha més que no n'hi havia. Fins i tot, hi han grans negocis de distribució que tenen un etiquetatge bàsicament en català, més d'un i més de dos, no solament un, no em facin dir els noms, perquè semblaria propaganda. El que passa que, per altra banda, m'agradaria fer d'aquestes..., i, per altra, alguns vostès ja els coneixen, no? I, evidentment, l'etiquetatge en el tema, per exemple, dels productes del vi o productes de la llet... En tot això, amb això hi ha una millora gradual, petita, insuficient, molt insuficient, però hi està essent, i espero que podrà continuar així mateix.

Nosaltres, per governar, sempre hem estat oberts a poder-ne parlar, i ho hem intentat, i ho hem intentat també de vegades amb vostès. El que passa és que, naturalment, ho hem de fer sabent que ho podrem fer amb algú que tingui un mínim de cultura de govern, no? (*Remor de veus.*) I, en tot cas, el que passa és que hi ha hagut una cosa. Jo, la pregunta que li faig a vostè, senyor Carod, i que faig a la cambra és la següent: amb les coses que nosaltres hem fet durant tants i tants anys des del Govern de la Generalitat, se'ns podrà dir: «En allò no vàreu ser capaços d'imposar el vostre criteri, en allò us vau equivocar», també, segurament, amb tota seguretat, «en allò volíeu arribar fins allà i no hi vau poder arribar», però el que no se'ns podrà dir, i tampoc d'aquests últims anys, és que nosaltres haguem pres iniciatives que hagin anat en contra dels nostres principis i de la idea que tenim de Catalunya des de la nostra perspectiva nacionalista.

Aquest dematí jo estava dient que és clar que hem presentat una esmena a la totalitat amb text alternatiu –amb text alternatiu– a la Llei que se'n diu, mal dit, al nostre entendre, de «qualitat de l'ensenyament», és clar que ho hem fet. I per què ho hem fet? Doncs perquè atemptava contra les competències, a part d'altres coses, no? I així ha estat sempre. Hem guanyat o hem perdut –hem guanyat o hem perdut–, o, de vegades, fins i tot guanyant no ho hem aconseguit. Per exemple, tenim guanyat en el Tribunal Constitucional el tema de les beques universitàries i no hi ha manera que ho passin. Ei!, que ningú aixequi el dit, perquè vam estar sis anys havent guanyat als socialistes el tema de les cambres agràries i van estar sis anys sense traspassar-les després d'haver-ho guanyat en el Tribunal Constitucional. Per tant, és clar, tot sembla molt pla de vegades, però a l'hora de la veritat –a l'hora de la veritat– costa.

I, aleshores, jo només volia dir-li dues coses per acabar. Primera: escolti, el PP no l'hem alimentat nosaltres. El PP, a nivell espanyol, l'ha alimentat el poble espanyol. Està clar, això! I si volgués ésser malèvol, diria que per defecte l'ha alimentat el PSOE, i no és veritat tampoc ben bé. (*Remor de veus.*) No, no és veritat, però posats a buscar, diguem-ne, tres peus al gat podríem dir: «Qui és que no ha estat capaç de frenar el PP a nivell espanyol?» «Doncs el PSOE.» Ara, si en algun lloc en tot l'Estat el PP té una força més aviat modesta, això és a Catalunya. I em dirà: «Home, això...» Bé, naturalment, doncs, això deu ser el resultat de l'acció i de l'opinió de molta gent, de la societat, evidentment, però, evidentment, també deu ser resultat, m'imagino, també deu ser resultat de la política que nosaltres hem fet. En tot cas, a Catalunya, no hi ha hagut alimentació del PP. Jo, si no, repeteixo: compari les dades –compari les dades– amb les dades del PP al País Basc. No cal anar massa lluny, eh? Compari-ho amb les dades del PP al País Basc i en tot el conjunt d'Espanya.

Bé, i, finalment, per acabar, escolti, jo..., el que passa és que em dec explicar malament, però ahir i avui intento explicar que nosaltres sí que en tenim, de projecte, i al servei d'aquest projecte hi tenim molta passió i hi tenim una gran, gran, il·lusió, per ara i per al futur. Ja saben el que els he dit i quina és la nostra esperança, fins i tot, també, des del punt de vista polític i electoral, una gran il·lusió de futur al servei del nostre projecte. El que no volem –el que no volem– és crear segons quines frustracions. Però, dit això, nosaltres volem el màxim per a Catalunya i el nostre projecte apunta aquí.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor president. Té la paraula.

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, no, no per res, però si li he passat abans aquelles dades és com a deferència al president de la Generalitat, perquè vostè m'ho havia demanat. Jo crec que mai s'han de perdre la bona educació i les consideracions cap al president de Catalunya.

Té tota la raó del món en el que diu amb relació a Ramon Trias Fargas, en altres ocasions nosaltres ho havíem recordat aquí, tant en sessió plenària com en reunions en comissions distintes. Ell mateix havia escrit aquell llibre que ho explicava, la *Crònica d'una asfíxia premeditada*, i, per tant, és cert que en aquell moment Trias Fargas i, per part d'Esquerra Republicana, Heribert Barrera van defensar unes posicions determinades que, per cert, quan va arribar la LOFCA i es va aprovar, si no recordo malament, crec que Trias Fargas va ser rellevat dels serveis que prestava en aquell moment en relació amb el tema del finançament, probablement perquè –potser és el que caldria que ens preguntéssim– el que ell defensava potser no acabava de coincidir del tot amb l'actitud majoritària del seu partit, però, en tot cas, és història passada i jo no la conec.

Home, senyor president, això de la cultura de govern... (*Pausa.*) S'ho hauria pogut estalviar, eh?, perquè què

vol que li digui, l'any 80 de cultura de govern les úniques sigles que en teníem érem nosaltres. És com els joves, que quan van a demanar el primer treball se'ls demana que expliquin quina és la seva experiència professional. Quina cultura de govern tenia vostè quan va ser president de la Generalitat l'any 80? Quina era la seva experiència governamental l'any 80? No ens posem a discutir aquí rànquings de preparació, de perfil, d'adequació al lloc i al càrrec que s'ocupa, perquè més d'un pot prendre mal, com si diguéssim. Per tant, estalviem-nos-ho, i fem un repàs progressiu als distints governs de la Generalitat des de l'any 80 fins ara, i anem establint perfils, ritmes i adequacions, i a veure quin resultat final en traiem.

S'ha referit –i ha parlat– al tema del català en els productes de consum. És un estira-i-arronsa que anem tenint, però, és clar, la pregunta és: vostè s'hi conforma, amb aquesta situació? I encara no m'ha respost. Podem aspirar algun dia a tenir productes de consum majoritari en llengua catalana? Sí o no? Si és que sí, a través de quin procediment? Són vostès els que governen. A través de quin procediment això pot ser possible?

Evidentment, les propostes de reforma de l'Estatut d'autonomia..., i també podem entrar aquí en un rànquing de competició, de si, en fi, de qui té propostes més àmplies, més avançades, més profundes, de en què es pot assemblar la proposta del Govern basc a les propostes diverses que s'hagin pogut fer aquí. Home, per exemple, s'assembla a una proposta molt claríssima, que és el text de l'Estatut nacional de Catalunya, que nosaltres mateixos, com a Esquerra Republicana de Catalunya, vam presentar en el seu moment fa tres anys, l'any 1999, que tenia, en tot cas, aquesta proposta, la singularitat de ser no només un model possible per a Catalunya, sinó que era també un model de convivència per al conjunt de l'Estat espanyol, perquè aquesta és la segona cara de la tragèdia: totes les idees, totes les propostes, per organitzar l'Estat espanyol com un espai de convivència igualitari en drets i deures per part de tots els pobles que l'integren, totes, han sortit sempre de Catalunya, dels diferents partits polítics de Catalunya, conservadors i progressistes, abans, el segle XIX, el segle XX i el segle XXI. El que no hi ha és ni una sola proposta en aquest sentit que vingui d'allà, que vingui d'Espanya, no hi ha una sola proposta de marc de convivència igualitari en drets i deures per a nosaltres. Nosaltres li demanàvem una consideració de vot afirmatiu per a una iniciativa pensada per a la propera legislatura, no per a aquesta. No som tan il·lusos de creure que de cop i volta el Partit Popular caurà del cavall i descobrirà com un valor positiu la plurinacionalitat, el plurilingüisme, la pluriculturalitat. Ja ho sabem, que això no passarà, com sabem també que mai serem majoria demogràfica a les Corts espanyoles. I què hem de fer? Deixar de ser? Deixar de plantejar? Deixar de reivindicar? Doncs, com havia dit vostè en altres debats, ni se'ns acaba ni se'ns acabarà la paciència, i quan estigui a punt d'acabar-se'ns, en tornarem a comprar més, o a llogar-la, o l'arrendarem, però el que no farem serà deixar de plantejar a cada moment allò que considerem que és positiu per al país, perquè si nosaltres ho deixem de fer, no serà pas allà que es posaran a fer-ho per nosaltres.

Sap què passa, senyor president? Que jo crec que, de fet, en el fons, si vostès ara no volen adquirir el compromís de dir públicament que sí, que a Catalunya li cal fer un pas institucional endavant, que Catalunya no pot quedar enrere en cap àmbit, ni en l'àmbit del benestar, ni en el de les llibertats, ni en el de la modernització, i que, per tant, hem de disposar d'un nou estatut d'autonomia, d'un nou estatut per a Catalunya, d'un nou marc legal que adequi al segle XXI i als problemes i a les esperances del segle XXI les nostres relacions amb la resta de l'Estat, però també amb la resta d'Europa, és perquè vostès, en el fons, ja han triat, ja han triat aquesta legislatura i han triat també la propera legislatura al costat del Partit Popular, i el Partit Popular per aquí no hi passarà. El seu problema de debò, malgrat que vostè s'hi esforci amb encert dialèctic, és que, a hores d'ara, ja no poden, amb el seu projecte polític, il·lusionar. Preguntin-ho, preguntin, si no, als funcionaris dels diferents departaments quin sentit de desànim, a poc a poc, s'ha anat apoderant de l'acció de govern de Catalunya.

Parlava vostè de frustracions. Doncs li ho repeteixo, senyor president: no hi ha frustració més gran que un país no tingui, per part del seu govern, un projecte de països.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula, en nom del Grup d'Iniciativa... (*Veus de fons.*) Sí, pot fer-ho, sí.

El president de la Generalitat

Funciona, això? Sí. No, això de la cultura de govern és que vaig llegir que ho deia en Montilla l'altre dia, i vaig dir: «Si ho diu en Montilla, deu ser veritat, no?» Però ho deia en un moment en què vostè a sota mateix deia: «El PSC no pot governar Catalunya perquè és massa dependent del PSOE.» Tot això és..., en fi, és un garbuix, com a mínim és un garbuix.

Bé i l'altra cosa que volia aclarir és la següent: en Trias Fargas i en García Añoveros –en Trias Fargas en nom del Govern de Catalunya i amb una estreta, molt intensa col·laboració amb mi en aquell moment sobre aquest tema– havien creat, el 81, un sistema de finançament que era molt millor que el que després va venir amb la LOFCA. Tot d'una allò es va desfer. Per què? Perquè hi va haver oposició del PSOE –del PSOE i del PSC, és clar–, i UCD, que ja estava en descomposició a finals del 81, no es va atrevir a aguantar i ho van deixar córrer i van donar entrada al que va ser la LOFCA. Però la col·laboració meua –personal, a més–, personalíssima meua, i d'en Trias Fargas –i del Govern, naturalment– va ser forta. Se'n va anar en orris amb la col·laboració d'un home excel·lent, gran amic de Catalunya, que era el García Añoveros; per cert, se'n va anar en orris pel que li acabo de dir.

El president

Moltes gràcies.

El Sr. Carod-Rovira

Quant tinc, senyor president?

El president

Un minut, vint-i-tres segons.

El Sr. Carod-Rovira

Llàstima! Bé, en tot cas, senyor president, si sent cert això que vostè diu i això que vostè afirma, no és menys cert que al llarg de tots aquests temps a vostès els ha costat molt, des d'aquelles primeres dates inicials fins ara, de reconèixer l'existència d'un dèficit fiscal, i va ser justament gràcies a una iniciativa nostra en aquest Parlament que van fer aquella campanya pública en els mitjans de comunicació a favor d'un sistema diferent i de la discriminació que això comportava per a Catalunya.

I amb relació al senyor Montilla, doncs, el senyor Montilla pot dir a cada moment el que li sembli i el que estimi més oportú, però aprofito l'oportunitat per dir que el senyor Montilla, com qualsevol altre ciutadà de Catalunya, hagi nascut on hagi nascut –que això no té la més mínima importància–, té tot el dret del món a fer les seves propostes polítiques per Catalunya encara que nosaltres no les compartim.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Crec, senyor Ribó, que ara ha arribat el seu moment, en nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Verds. (*Remor de veus.*) Prego als senyors que han de deixar l'hemicicle que ho facin ràpidament i que deixin l'hemicicle en disposició de poder continuar el debat. (*Pausa.*) Pot començar, senyor diputat.

El Sr. Ribó i Massó

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, com els altres que han intervingut, també, intentaré acompanyar el president de la Generalitat en el balanç que ell ens va fer sobre aquesta llarga etapa de govern, per entrar en els reptes que es considera que té aquest país, i per plantejar, segons la nostra opinió política, quines són les sortides davant aquests reptes.

Amb la modèstia que em pertoca políticament, he de reconèixer el mèrit que tindrà haver governat Catalunya pràcticament vint-i-quatre anys, perquè les eleccions que es poden dur a la tardor del 2003 s'aproximen de molt als vint-i-quatre anys, des del 80. I el felicito per l'encert de les reiterades victòries electorals. I qui no comenci més enllà del formalisme per aquesta consideració és que farà un discurs bastant buit. També he d'afegir, com he fet altres vegades, que en aquestes victòries hi ha un ajut important amb les reiterades falles d'altres formacions polítiques, també de la meua, com va ser l'any 80 quan vostè va saber aconseguir l'equilibri parlamentari entre la dreta i l'esquerra nacionalista per governar quan no tenia majoria, o la que la nostra formació –i molt especialment jo– en som responsables, que les darreres eleccions del 99, traient menys vots que una coalició, que era PSC - Ciutadans pel Canvi i que seria Iniciativa per Catalunya - Verds, vostè poguéu governar, perquè entre altres coses hi va haver qui des de Madrid va considerar que calia partit

un partit, facilitant indirectament el Govern de Catalunya.

Reconegut això –reconegut això–, senyor Pujol, no caigui tant en el cofoisme. No és digne de la seva talla política el cofoisme que va practicar ahir. «Cap errada», fins i tot va arribar a dir que el poble, Catalunya, va fallar, quan no va admetre, no va reconèixer, no va citar ni una sola errada del seu Govern. Fins i tot aquest matí l'ha traït el subconscient quan ha dit: «De mala gestió, re de res.» Miri, jo li recomano el dubte. Rilke té un text molt maco que diu que el dubte pot ser una bona qualitat si se l'educa. El dubte s'ha de fer savi, s'ha de tornar crític. Posi en aquell discurs d'ahir –no avui, quan vulgui– una mica de dubte i una mica de crítica. Perquè vostè és, sens dubte, allò que en deien el *number one*. Ningú no li pot discutir en aquesta etapa que és el polític número u de Catalunya, i segurament de l'Estat espanyol. I ningú no li pot discutir tampoc –vostè ja ho comença a discutir– que com a gestor ha tingut seriosos dèficits i com a governant ja ho veurem en el balanç que faci qui calgui que ho faci, en el futur.

Vostè ha partit d'una etapa amb elements molt positius: el desenvolupament institucional de l'Estatut, el reconeixement de la ciutadania i la seva identificació amb la Generalitat, la convivència lingüística, la posada en marxa de la Corporació, «el model bo», que no s'equivocava quan deia que el nostre era el bo, perquè parlava «del nostre», jo m'he rellegit les seves paraules.

De totes formes permeti'm que jo li expressi unes inquietuds i unes cabòries sobre les paradoxes per mi més discutibles d'aquesta etapa; una etapa on vostè ha lluit sempre –i aquests dies ho ha tornat a fer–, que és el qui més apella el discurs econòmic de la productivitat, la competitivitat, la innovació, en uns moments, en uns mesos, en uns temps que, des de la Cambra de Comerç fins al Col·legi d'Enginyers, des del Cercle d'Economia fins on vulgui, ens estan dient –ens estan dient i li estan dient– que anem perdent pes, que no tenim les infraestructures que caldria tenir, que, per tant, en l'economia hi han serioses falles. Per cert, totes les inversions que ahir va citar en el seu discurs estan per començar la seva realització; totes. I del Segarra-Garrigues, perdonin, diputades i diputats, se'n parla en aquesta cambra des de l'any 85 com a mínim. I som al 2002 i encara no s'han llicitat ni les obres.

Segona paradoxa –també l'ha practicada molt sovint en aquests debats–: Vostè és partidari d'un discurs social modern. Aquesta vegada ha retornat, ha reprès el que ja va dir a les terceres guies d'Europa –que se'n recordarà, aquelles conferències al Col·legi d'Advocats, que jo mateix el vaig convidar a participar–, ha recordat el model d'Escandinàvia, de Finlàndia, el model suec, quan vostè practica una política de subvencions, en comptes de drets individuals en els temes socials o d'equipaments col·lectius.

Jo li donaré algunes dades. Els seus pressupostos són molt gasius en tots aquests temes. Començant pel que és recaptació, la pressió fiscal d'aquests països amb què vostè es vol comparar està a l'ordre del 62%, i aquí estem a trenta-nou punts, quasi la meitat. No es pot fer aquella política amb aquesta manca de pressió

fiscal. Però és més, en qualsevol dels apartats que podríem dir, mentre als països nòrdics hi ha un 18% d'habitatge públic, vostè ha dit molt bé que en habitatge s'han quedat curts, que vol dir que no han fet res –ara hi ha un símil a quedar-se curts, que és no fer res. O quan ha parlat de residències per a la gent gran, la gran majoria de què han parlat són residències privades. O quan parla de guarderies –que no entenc encara, perdó, senyor Pujol, que li faci l'expressió– que tingui encara l'atreviment de continuar parlant de guarderies, encara; les últimes dades de la Conselleria d'Ensenyament ens diuen que per al curs 2002-2003, davant de quaranta-vuit que depenen de la Generalitat, 413 depenen dels ens locals, amb una desproporció monumental, descomunal.

Tercera paradoxa. Exigim a Madrid, a qui calgui, totes les competències que calguin, però, en canvi, a vint-i-quatre anys d'autogovern –ara, vint-i-dos, perdó– hem estat incapaços de legislar sobre temes tan importants, que podríem legislar, com l'educació. Ja ens anuncia la Llei d'educació, «home, ara arribarà», ja en parlarem, eh? Però de totes formes, ja té nassos que en vint-i-dos anys i escaig d'autogovern, sense cap impediment legal per exercir aquesta competència de l'Estatut ens l'haguem autoretallada, o en medi ambient o en altres matèries.

Una paradoxa encara més important és situar tan amunt –i té mèrit i és positiu– el discurs tan nacional –i per a vostè és nacionalista–, davant de mancances sonades que es van agreujant, en l'autogovern, en la participació. En els mateixos instruments creats, saben vostès que la televisió catalana enguany multiplica per quatre el seu deute i arriba a un deute de 750 milions d'euros, 125.000 milions de pessetes?

O la paradoxa de fer un discurs sempre ètic, que el comparteixo, i no haver tingut en vint-i-dos anys i mig una sola vegada d'acceptació d'abusos de poder com els que hi han hagut en el seu Govern; ni una sola vegada des de la màxima responsabilitat de govern s'ha reconegut i s'ha impulsat l'esclariment sobre alguns –per dir-ho suaument– dels abusos de poder que hi ha hagut.

O la gran contradicció de parlar de pàtria, de nació de tots –hi hem de ser tots–, i ser incapaç, amb tants anys, d'aconseguir un sol consens entre els líders de les forces polítiques de Catalunya i la presidència de la Generalitat per un tema nacional. Des de la Llei de normalització lingüística, de 1983, el seu Govern no ha aconseguit un sol consens multipartidista d'un tema, d'allò que els americans en diuen «non-partisan issue», no partidista, que afecta tota la nació. I això l'ha dut, de fa molts anys, a anar a negociar bilateralment amb el Govern espanyol. I li faig una petita correcció, «l'Ibarretxe també ho fa»: no és veritat. El País Basc va començar aquesta darrera etapa de reivindicació d'autogovern amb una votació al Parlament basc sobre un reguitzell de poders i de competències que es reivindicaven des de la cambrà de sobirania basca.

Vostè ha anat a negociar sol. No és un tema de formes, senyor Carod, és un tema de contingut i de substància. Anar a negociar sol té el petit defecte que, quan l'altre que és a l'altra banda de la taula té majoria absoluta,

se t'acaba la negociació i depens completament d'ell, com li està passant avui amb el Partit Popular.

I, de tal forma mai no ha buscat el consens, que fixi's, senyor Pujol, ha estat capaç d'imposar al país per majoria democràtica de la seva majoria una reforma de tota l'Administració territorial i local en contra d'una gran majoria d'ajuntaments, per forces polítiques que governen molta més població a nivell municipal que vostès. Van imposar la reforma territorial, aquest any, sense el més mínim consens. Imagini, un país que..., s'atreveix amb l'edifici del primer graó de la democràcia, que és el poder local, sense buscar el més mínim consens.

I la paradoxa més gran de la seva etapa, la més rendible electoralment, eh?, és aquest funambulisme entre regionalisme i sobiranisme. Es basa, en part, en l'amalgama del país. El país té una certa dimensió de funambulisme, en aquest sentit.

Avui i ahir han lluit molt d'haver portat al Congrés dels Diputats votacions sobre temes d'autogovern; fals. S'han passat set anys de les dues darreres legislatures sense posar a votació en el Congrés una sola proposta de millora d'autogovern. Ara, en aquests darrers mesos han començat la cursa –s'aproximen les eleccions– en presentar aquests temes.

Fa unes setmanes Jordi Pujol va dir davant l'opinió pública de Catalunya: «Cal revisar el pacte amb Espanya.» Jo vaig pensar: «Ens ho proposarà o al debat de política general o ens ho proposarà a la Comissió d'Estudi sobre la Reforma d'Autogovern.» Ni a un lloc ni a l'altre.

Ja m'agradaria, senyor Carod, que les energies que s'acaben d'esmerçar en aquesta sala, discutint sobre l'autogovern, s'esmercessin a la Comissió d'Estudi sobre Reforma d'Autogovern per portar aquí, al plenari, un dictamen com el que tenim –després en parlarem–, que és una peça molt positiva per fer avançar l'autogovern. Ja m'agradaria que el president de la Generalitat mostrés un 1% d'interès i l'entusiasme que ha mostrat per rebatre'l, a vostè, a empènyer els seus diputats i diputades a aquella Comissió, perquè arribés al plenari un dictamen que avui pot reunir, com a mínim, el consens de quatre grups sobre cinc en aquesta cambrà. Però és clar, ahir ens va dir que si les bases..., si no es complien determinades reivindicacions autonòmiques, les bases de la transició sobre el tema autonòmic deixaran d'existir. Quan? En la propera legislatura. Per què? No només perquè ara no hi han majories –després parlarem, de què es pot fer sense majories a Madrid–, per una raó molt senzilla: s'han de votar els pressupostos d'aquí a unes quantes setmanes, i els han de votar des d'aquells escons i depenen d'aquests vots. Per continuïtat de govern, per la continuïtat del govern que els va portar, senyor Espadaler, a votar aquí «no» al Pla hidrològic i, a corre-cuita, allà «sí» al Pla hidrològic. Per continuïtat de govern que han estat votant quantitat de coses que avui sectors i territoris importants del poble de Catalunya rebutgen. Pura i simplement per conservar les cadires, se'n diu això, de forma molt vulgar, purament i simplement.

Abans d'aquest debat semblava que la política catalana només estigués farcida de l'entrevista del senyor Carod amb el senyor Otegui, i després, al cap d'unes setmanes, de la crisi de Convergència Democràtica. Jo, independentment –com he fet sempre que m'ho han demanat– d'explicar que un servidor, amb el senyor Boada, s'havia entrevistat amb tot l'arc parlamentari basc, coetàniament amb el senyor Carod, fins i tot amb el senyor Otegui i el senyor Peermach, he de dir que cal que en la política catalana hi hagin molts més temes que aquests dos. Hi han moltes més qüestions que han passat les darreres setmanes i mesos per omplir l'escenari polític català. Agafem només l'eix sociolaboral: la creixent deslocalització com va ser l'inici amb el cas Lear.

En aquest debat no s'ha parlat ni una coma encara de la nova crisi del tèxtil català, de Borés, d'Industrial Aragonés, de Cotexa, Puigneró, Mitasa..., ni una paraula. No té res a veure amb la nostra societat, de sinistralitat. Gràcies a un malabarisme de Junta de Portaveus, el debat de sinistralitat, faltaria més!, no pot ser a principis de setembre; el de finançament autonòmic sí que poder ser a principis de setembre; el de sinistralitat, no; faltaria més que hi hagués un debat, que hi hagués algun tipus d'erosió al Govern. Enorme error és tractar la sinistralitat purament com a erosió d'un govern, quan és un problema de país, i ha quedat apartat.

Marxa la SEAT, marxà l'Ibiza de la SEAT, i marxà l'Ibiza de la SEAT quan, senyor Pujol, la SEAT Volkswagen ha rebut 46.000 mil milions de pessetes de subvencions oficials del 94 al 95, 240.000 mil milions el darrer període –de pessetes, i parlo en pessetes perquè era abans dels euros. Quan se'ns planteja lògicament, amb la lògica del sistema, que la Volkswagen si pot fabricar a Bratislava a preus molt inferiors que aquí, ho farà. I aquest és l'inici d'unes decisions que poden ser molt més serioses del que s'està plantejant, si més no, amb entrevistes bilaterals, i del que no s'està plantejant ni en el debat que ens ocupa.

És una decisió típica de la globalització i això em porta al segon apartat del meu discurs: els reptes de país. Saben quin altre tema ha estat absolutament absent d'aquest debat fins ara? L'Iraq. Ningú ha parlat –i algun conseller riu, ara– que tots els parlaments del món que jo conec ja han fet debats sobre l'amenaça de guerra que avui planeja sobre la humanitat. Aquí, començant per la llista de riscos i de pors que ens va citar el president de la Generalitat, sembla que no hi ha cap risc ni cap por que un dia –perdonin l'expressió– es munti una «verbena» la qual no sabem com s'acaba. Aznar, absolutament arrenglerat amb els Estats Units, bases americanes a l'Estat espanyol, i potser anirem a una guerra de conseqüències impredecibles i amb un enorme cost de vides humanes. Des de l'imperi se'ns imposa una filosofia de la guerra com a única acció *a priori*, sense les Nacions Unides; un bel·licisme com a doctrina única dels EUA o de Shaaron, del govern dels Estats Units o de Shaaron. No hi poden haver matisos ni diferències: ets antiamericà.

El poder mundial és americà, fins i tot fora de la justícia internacional, i la Unió Europea pagarà una factura molt cara si s'arriba a aquesta guerra. Per cert, presi-

dent, llegeixi un article esplèndid d'un diari –que no sé si ara encara no llegeix–, que és *El País*, on avui escriu Manuel Castells sobre aquest tema. Fa falta un discurs i un debat entre nosaltres sobre la cultura de la pau, sobre el perquè no és possible la passivitat en un tema com aquest, fins i tot, si més no, per raons també importants de crisi econòmica i d'afectació en molts dels estalvis populars. O el repte de l'ampliació de la Unió Europea, on Catalunya no és present. Catalunya no ha aconseguit una veu, una participació, ni directa ni indirecta, en un tema tan important com és la construcció futura de la Unió Europea, on entraran allò que se'n diuen microestats d'aquí a molt poc, amb una població legítimament molt inferior a la nostra, amb les seves pròpies llengües, i nosaltres no hi serem presents. Difícilment podrem ser allò que de vegades alguns han dit que hauríem de ser: el motor de l'Europa del sud. O el repte de l'encaix de Catalunya a l'Estat espanyol –després en parlaré. Però crec que és molt més important, segurament avui, seguint el que ha estat el debat fins ara, centrar-se en els reptes que tenim propis de país.

Ahir, Jordi Pujol va fer un programa, va dir que no entraria en detalls i va fer un programa fins al 2010. Algú n'ha dit que una mena de testament, jo diria que vol fer el testament i al mateix temps vol fer de marmessor o potser també d'hereu de confiança. O sigui, i, a més, un programa que era pura perdigonada. Rellegeixi el seu discurs i veurà allò que ens diu molt sovint a tots els altres, la quantitat d'ítems, tenint el triple de temps que nosaltres, que va arribar a citar; impossible agafar-se ni a tres o quatre per començar una discussió seriosa.

Senyor president, moltes de les coses que va dir ahir per al futur, perquè no s'han fet fins ara? Jo li recomanaria que en el balanç –que li torno a dir que coincideixo en aspectes importants del seu discurs– hi afegeixi allò que fa Boeci al segle v, a punt que li tallin el cap –no ho dic per vostè, ni molt menys– quan escriu *Consolació de la filosofia* i quan busca els arguments –li acaben de publicar una esplèndida traducció a la Bernat Metge–, quan explica els arguments de com hom es pot consolar amb una gran obra de govern al darrere. Quins són els reptes que té específics Catalunya, avui? Dit per cercles, centres, plataformes, organitzacions de tots els colors i de tots els àmbits: el de l'economia, el de l'educació, el del territori, el de la cohesió social, el de l'autogovern, i molt rapidíssimament –ho he citat abans i m'agradaria que vostè m'opinés al respecte–: la paradoxa del campió d'un llenguatge econòmic i el retret que li fan institucions, aparentment neutrals, d'autoritat econòmica.

Ahir vostè va fer un repàs de sectors industrials i econòmics, va fer el repàs del sector porcí i de la pesca a la vegada, mesclant el porc amb el lluç, parlant dels purins; parlant dels purins amb una terminologia que fa molts anys, senyor Pujol, en aquesta cambra com a mínim hi ha un grup parlamentari que els ve plantejant seriosament aquest problema que du al fet que hi hagin desenes i desenes de poblacions avui a Catalunya que no poden fer servir l'aigua de boca, que la xarxa d'aigua de boca –com deia també aquest matí el senyor Maragall– no serveix, no és d'ahir. I que vostès

els van imposar tècniques per combatre-ho, de vegades amb interessos econòmics al darrere, que han fracassat. Això és una errada. O no? O és un encert, això?

Cal una política industrial clara, més quan vénen noves normatives de la Unió Europea, cal una fortalesa financera, cal aquell famós pacte amb inversió per a recerca i desenvolupament, cal una política sanejada pel que fa a l'Administració. Vostès han calculat tot el pressupost del 2002 –i lamento que el senyor Homs no hi sigui ara– sobre la previsió d'un creixement del 2,7%. Totes les anàlisis de les autoritats bancàries, començant pel Banc d'Espanya, que vostè ha citat aquest matí, fins a qui vulgui, caixes nostres, etcètera, ja situen el creixement sota del 2% i a la baixa.

Això sembla, per a l'opinió pública en general, un debat de xifres: no. És que tota previsió dels càlculs sobre el que ingressarem i anirem a gastar queda tocat per això. És com el pressupost: què me'n diu, d'aquesta liquidació del pressupost de la qual es dedueix un dèficit l'any passat set vegades superior al que ens van presentar dient que complíem l'estabilitat pressupostària? I quan hem vist les xifres –a part que hem vist que han gastat molt menys del que els vam aprovar a gastar en molts temes socials començant per Conselleria de Treball–, ens adonem que han multiplicat per set el dèficit. Cal, en aquest repte econòmic que té Catalunya –també li ho dirà qualsevol d'aquestes autoritats–, cal un sanejament de les finances públiques.

I el segon gran repte que té Catalunya és el de l'educació. No prenguin el segon i el primer per ordre de prioritats, els vaig seguint en ordre del que és política constant discursiva per part del president de la Generalitat. L'educació és una inversió estratègica, des de l'escola bressol fins a la universitat, i Catalunya ha perdut pistonada en temes tan importants com la recerca pedagògica. Aquí sí que érem –i utilitzaré una expressió que ha sortit tot el dia avui– capdavaners i anem endarrere. I en una aposta que va arribar a dir l'actual conseller en cap, que donaven diners als concerts perquè en sobraven; concerts a col·legis súper d'elit, anem menystenint la importància de la política educativa integral com una obligació pública –com una obligació pública– per a la igualtat d'oportunitats.

El gran repte del territori. Anem a l'eix que comença a la Vall d'Aran, senyor president, pugem al Montardo, per la Restanca o pel Ventosa, per on vulgui, i, una vegada al Montardo, girem-nos cap a la Vaqueïra. Que maco, eh? Vaqueïra-Beret, esplèndid! Comencem per aquí. Podem continuar baixant, si vol, geografia catalana, i anar veient el que significa avui un autèntic desori sobre un bé, que si és agredit difícilment podrà ser preservat per a futures generacions, com és la natura i el territori a Catalunya.

Miri què passa avui al medi ambient de la nostra costa, què passa en urbanisme i totes les transgressions que estan realitzant; les serioses mancances en política mediambiental.

Un repte molt important, el de la cohesió social. Vostè no n'ha dit res, però els indicadors ens mostren que creixem en l'economia mentre creix la pobresa. És una altra paradoxa. Creix l'economia i creix la pobresa. I

és un repte importantíssim, un pacte nacional contra l'exclusió i per defensar mesures d'autonomia personal. I un apartat molt important d'això són les migracions, un gran repte. Aquí sí que voldria tocar un tema que per a vostè és molt volgut.

Vostè ha dit diverses vegades en el seu discurs d'ahir: Catalunya, un sol poble. Però, conscient o inconscientment, ha deixat de costat una definició tan important com Catalunya és un sol poble. És català tothom qui viu i treballa a Catalunya. Val per a l'emigració, això? Som capaços de defensar en programes públics reals i amb les inversions adequades que avui és català tothom qui viu i treballa a Catalunya? Hagi nascut on hagi nascut? Tingui la religió que tingui? Parli la llengua que parli? Nosaltres considerem que van haver-hi unes declaracions prou perilloses fetes des d'altres instàncies de la política, de vegades de molt a prop seu, president, sobre aquesta temàtica. I quan es fan declaracions a la lleugera des d'altres instàncies, tenint tot el dret de tenir l'opinió que hom vulgui, es contribueix a la confusió i a crear tòpics. «És que els immigrants –i recordo un debat que vam tenir aquí amb el president de la Generalitat– ens costen, ens costen...» Doncs ara resulta que ha sortit l'estudi últim a Catalunya, que els immigrants aporten més a les caixes, a les arques de l'Estat que no pas costen en inversió pública. Ah, carai! Aquest tòpic, a fer punyetes. Oh!: «és que els immigrants són els principals delinqüents i xoriços!» Resulta que la taxa de delinqüència entre la gent immigrada que té papers és un terç inferior a la dels ciutadans de Catalunya amb pedigrís, amb papers, passaports i el que vulguin, un terç inferior. Això ens toca fer als dirigents polítics. Tinguem l'opinió que vulguem, però anar amb una serenitat d'anàlisi sobre dades perquè aquest és un repte importantíssim. Parlar-los de drets, parlar-los de deures, no menystenir les institucions més importants que han de torejar aquest problema, que són els ajuntaments, i buscar una autèntica xarxa integral per treballar sobre la immigració.

I el repte, per últim, de l'autogovern. Mirin, des de l'any 80 a l'any 2002, l'Estat espanyol ha passat d'un 90% de despesa pública des de l'Administració central a menys d'un 60%, un bon salt, s'han transferit molts diners. La mentalitat continua essent la mateixa, centralista, de jerarquia, d'allò que a mi no m'agrada: «café para todos». Ens comprometem tots amb el document sobre l'autogovern? Perquè entre discutir-nos sobre el País Basc –que és interessantíssim– o esperar a la propera legislatura, potser que podem fer alguna cosa. Hem escoltat a tothom: hem escoltat els autors d'aquest estudi, que diu vostè que han remès a no sé quanta gent; hem escoltat totes les institucions; hem escoltat el Govern, la Comissió de Transferències, el Consell Consultiu; hem fet no sé quants redactats de l'Informe, perquè sembla –segons les seves paraules o la importància que li dóna– que no es té en compte. I ara què? Ho duem al plenari, com va fer el País Basc, com a punt de referència, sòlid, gens demagògic, sobre com es pot seriosament adquirir moltes més competències d'autogovern?

Nosaltres li volem precisar un tema en el qual s'ha fet una falsedat històrica. No és veritat que es votés contra

el concert l'any 79; no es va arribar a votar l'any 79, el concert. Es va negociar a la comissió redactora de l'Estatut que es retirava la proposta del concert a canvi que es retirava un sistema electoral proporcional –que hauria donat un altre resultat l'any 80– per part dels dos equilibris de forces polítics.

I el repte de la llengua, que crec que es mereix molt més del que li podré dedicar, quant a ús social, quant a consciència nacional, quant a queixes dels sectors de la indústria cultural de Catalunya o dels creadors, que ahir ens van dir: «Deixem-los de banda», que s'està practicant poc allò que diu el gran savi anterior a la Revolució Francesa Jean-Jacques Rousseau: «No diguis què m'importa el lloc on sóc, perquè t'importa ser del lloc on puguis complir els teus deures, i un d'ells és que sentis afecció cap a la terra on vas néixer.»

I quines sortides tenim davant d'aquests reptes? Miri, la primera ja ens l'han plantejat: conseller en cap, renovació, continuïtat. Renovació: de moment canvi de Govern, cap, senyor Mas, no?, sembla ser. Mesures polítiques importants: ara sí, ara no. Amb el PP se suposa que no, perquè ahir ens van dir que el primer risc que tenia Catalunya era el PP. Ens ho van dir ahir, solemnement. I aquesta és la gran paradoxa que he citat com a novena: se'ns diu que el que manté la continuïtat del Govern és el principal risc per al govern i l'autogovern de Catalunya.

Podem especular a veure com seran els resultats de les catalanes a l'espera de les espanyoles, a veure si hi ha un interregne, a veure si atraïem algú amb cants de sirena. Hi ha una segona alternativa claríssima, una alternativa que defensi pactes nacionals sobre els grans temes; polítiques progressistes en el camp social, corregint el mercat per fer mesures molt més equitatives; polítiques més nacionals en el camp de l'autogovern; polítiques que han d'engrescar i que s'han de liderar; i cal un compromís de tres grups parlamentaris, seriós, sense romanços, amb un any i més per davant, per fer-lo arribar a la població.

Senyor Pasqual Maragall, ningú més tindrà vint-i-tres o vint-i-quatre anys de presidència de la Generalitat en el futur immediat i, per tant, no vull introduir cap element d'urgència, però avui sí que és urgent que les forces polítiques que poden oferir, davant d'aquells problemes que assenyala molta gent que estan fora d'aquesta cambra, solucions diferents de les que s'han practicat, prenguin la responsabilitat de posar això per davant de tot.

Nosaltres..., jo, com si estigués despullat, com a Iniciativa per Catalunya Verds, li diré que portarem radicalitat democràtica, una radicalitat democràtica que revifi aquest Parlament, anant a una autèntica reforma de l'Administració que no faci fracassar de bell nou –i som l'únic Grup Parlamentari que ho ha advertit– la reforma municipal –molts estudis Duran, Roca, etcètera, per arribar a una minireforma de la Llei municipal; cal una seriosa reforma de les lleis territorials de Catalunya o cal una seriosa reforma d'una administració, que sigui més transparent, innovadora i participativa–; radicalitat democràtica per aconseguir la igualtat genèrica, que doni la volta al que avui és el gran parany per

a les dones de Catalunya: l'estat del benestar és que vosaltres, dones, us cuideu dels nens, de la gent gran i dels discapacitats.

Seria hora que comencéssim a invertir, amb mesures públiques, aquestes qüestions. Aportarem un perfil social intentant ajuntar treball amb educació, posant temes tan importants com l'habitatge de lloguer en primeríssima línia, i un perfil ecològic, lligant ecologia amb economia. La majoria de països avançats d'avui no fan càlculs econòmics sense càlculs ecològics. I sembla que quan es parla d'això s'estigui parlant de quatre nanos eixelebrats que van buscant no sé quina espècie d'au per la muntanya; és la cosa més productiva que hi ha per al futur d'un país: saber posar en paral·lel constantment, en el tema de l'aigua, en el tema de l'energia, en el tema de l'ordenació territorial, el càlcul de la inversió econòmica i el càlcul de la factura per a futures generacions del respecte ecològic, fins i tot per generar llocs de treball i per anar molt més enllà del que s'ha pogut anar.

Acabaria –saltant-me molts trossos que m'hauria agradat dir– fent-li un prec, senyor Pujol, un prec per amor al país, per autoestima, per autoexigència, demanant-li que mai més practiqui el cofoisme en ares del bé comú. Des de la seva responsabilitat, com si fos Catalunya la nostra amant –o el nostre amant, m'és igual–, com diria l'Espriu, quan expressa aquella poesia tan maca d'*He mirat aquesta terra*, però m'agrada més dir-li-ho amb paraules d'Ausies Marc: «Amor, amor, un hàbit m'he tallat / de vostre drap, vestint-me l'esperit, / en lo vestir ample molt l'he sentit, / e fort e estret quan sobre mi és posat.» Si li és posat tants anys sobre vostè, acabi com més aviat millor aquesta situació i convoqui qui ha de convocar, que és la ciutadania de Catalunya, perquè decideixi.

Gràcies, president.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el molt honorable president.

El president de la Generalitat

Bé, escolti, no penso dissoldre el Parlament, però vostès, el senyor Maragall, poden provocar una moció de censura; vull dir, en això ja hi ha una experiència i es pot repetir, no?

I, per altra banda... (*Remor de veus.*) I, per altra banda, vull dir, ja saben... Això d'una moció de censura va molt bé per al Govern. (*Veus de fons.*) Sí, sí, va molt bé per al Govern, perquè, és clar, una moció de censura és una mica l'equivalent que, diguem-ne, en la discussió de pressupost, que fos obligat presentar pressupostos alternatius.

Clar, un pressupost alternatiu posa en evidència la inconsistència de moltes de les coses que de vegades es diuen, perquè naturalment el pressupost ha de sumar cent, i això, en canvi, si es fa a base d'esmenes –aquesta esmena, aquesta esmena–, a base de perdigonades, allò que dèiem, doncs evidentment s'han de re-

butjar perquè el Govern no pot permetre, si té majoria, que passi de cent. Però després queda bé dir: «Escolta, jo ja vaig demanar allò, jo ja vaig demanar allò. Escolta, vaig demanar allò; ei!, que vaig demanar allò, eh?» I així, així es va, oi? Però aleshores, naturalment, això no és consistent, no és seriós, no?

I, és clar, una moció de censura, doncs, és una cosa semblant; has de presentar un projecte de Govern, un projecte de país. Jo pensava que avui potser això més o menys ho hauríem besllumat una mica, he vist que no, amb una mica de sorpresa per part meva –la veritat és aquesta, no? I bé, doncs he tingut una mica la sensació que això devia estar molt verd, no?

Però bé, si volen fer una moció de censura la poden fer. De tota manera jo els vull fer notar que ja es va dir fa tres anys, després de les eleccions, «això durarà poc, això durarà poc...», però bé, amb això hem estat durant tres anys i hem fet una acció de Govern molt important, de la qual ara, novament, no els parlaré amb tot el detall, que entenc molt bé que vostès, doncs, de vegades critiquin, no? I, per tant, doncs, ha estat una legislatura eficaç des del punt de vista del Govern de Catalunya.

Però, repeteixo, afortunadament està tot previst i jo no tinc per què dissoldre el Parlament. De fet, hem disposat de les majories necessàries, no sempre del PP –no sempre del PP–, hem disposat de les majories necessàries durant tres anys per fer una obra molt important de Govern. Fixi's que, de les trenta-set lleis, d'aquelles trenta-set lleis, el 90% s'han aprovat per unanimitat. Vol dir, per tant, primer, que el Govern ha fet un esforç de diàleg; segon, que també l'ha fet l'oposició; tercer, vol dir que ha estat possible aquest esforç de diàleg, i, quart, vol dir que al Govern no li ha faltat, sempre que li ha calgut, la majoria necessària. I en aquestes condicions no té sentit, doncs, dissoldre el Parlament. Ja dic que està a les seves mans de totes maneres posar en marxa un mecanisme que, en teoria almenys, ho hauria de poder aconseguir.

Vostè, senyor Ribó, ha parlat de moltes coses. A veure si en puc contestar algunes. Bé, doncs, escolti, moltes d'aquestes infraestructures que hem dit estan engegades; la línia 9 està engegada; el Segarra - Garrigues està engegat –està engegat. (*Veus de fons.*) Perdó, la línia 9 està engegada a Santa Coloma i a Badalona... (*Pausa.*) No, no, no..., sí, sí... (*Pausa.*) Què vol dir, això, aquest gest? A Santa Coloma i a Badalona, no? I, després... (*Veus de fons.*) I vostè va fer una afirmació que demostra la seva gran ignorància del tema; va dir: «Sembla mentida...» No, potser no va ser vostè; per tant, em disculpo, si no va ser vostè, però algú va dir: «Sembla mentida, han de fer un túnel i encara no hi ha la tuneladora.» Però, és que no hi pot ser la tuneladora, al començament. (*Veus de fons.*) No va ser vostè... Em disculpo. Però algú de l'oposició ho va dir, doncs. Però, és clar, una tuneladora en pla... –(*veus de fons*) algú ho va dir, sí– una tuneladora en pla..., primer ha de fer el sot, un sot de 30 o 40 metres de profunditat i una gran rampa, no?

Bé, tot això està engegat, i el Segarra - Garrigues també, s'hi està treballant –s'hi està treballant–, però el primer que s'ha de fer és per un canal..., vostès ja ente-

nen que el primer que s'ha de fer és aixecar l'aigua, doncs, des del riu o des de l'embassament fins al canal; això s'està fent...

El president

President, em demanen que s'acosti al micro una miqueta més perquè no ho senten gaire bé els senyors diputats. Gràcies.

El president de la Generalitat

Bé, vejam, ho sento molt perquè el que he dit fins ara era interessantíssim, saben? (*Rialles.*) Però s'ho han perdut –s'ho han perdut. Bé, doncs no, escolti, des del 1985 parlem de l'intent de fer..., parlem de fer el canal Segarra - Garrigues però ens ha costat molt fer-lo, perquè hem hagut de fer l'embassament, amb moltes oposicions, pràcticament en un moment o altre de tothom –de tothom–, i després va costar molt aconseguir –que ho vàrem aconseguir en un moment..., malgrat l'oposició del PSOE, en aquell moment, concretament, ho vam aconseguir entre Convergència i Unió i el PP; s'ha de dir així mateix– que finalment el Govern, doncs, diguem-ne, donés llum verda, que aleshores era el Govern socialista, perquè es pogués fer. Tot això ha costat molts, moltíssims anys, a part de moltes obres. Entre altres coses, abans de fer un canal s'ha de fer l'embassament. Aquella idea que a molts llocs es va dient que s'han de fer regadius, s'han de fer regadius, s'han de fer regadius, s'han de fer canals..., escolti, i que no s'han de fer embassaments? Això és de criatura, no?, això és de criatura, senzillament. Bé... (*Veus de fons.*) No, això no ho diu vostè, però ho dic perquè compregui que naturalment aquestes són obres que requereixen molts i molts anys.

Diu, vostè ara, a partir d'ara, diu que hem de fer coses. No, no, si tot el que hem dit..., especialment si algun problema té quan dius «doncs, hem fet fins aquí però ara hem de fer fins allà» és que moltes vegades ets repetitiu, no?, perquè el que no es pot fer, encara que sigui poc, diguem-ne, poc excitant és dir: «I ara ho farem tot diferent, no? Ara ho farem tot junt.» No, no, és que s'ha de seguir fent el mateix, moltes vegades. I, per tant, tot el que s'ha fet fins ara és el que hem de seguir fent; no és veritat allò que ha dit vostè: «Ara, a partir d'ara, faran...» No, és que si abans no haguéssim fet el que fem i que ara hem de seguir fent, no seríem on som, eh?, que, malgrat el que vostè pugui dir, doncs, com ja deia aquell il·lustre diputat socialista, resulta que tenim una bona cotització a les borses, diguem-ne, de la societat, de les nacions, etcètera, etcètera.

Quant a allò de les guarderies, vostè sap perfectament, perquè a més és tal com ho especifica la Llei, que pot ser així i ha de ser així, el que dóna la Generalitat, generalment, és suport econòmic; suport econòmic bàsicament a ajuntaments i suport econòmic, també, de vegades, a cooperatives de pares, fins i tot a privats, a entitats de tota mena. Bé, donem això, i per tant és lògic, i així ha de ser, que la majoria siguin municipals o que siguin, diguem-ne, de grups de pares. Passa a tot Europa, això. No es pensin que passi només aquí. A molts llocs, fins i tot, la Llei diu que les guarderies han de ser municipals. Hi ha llocs, alguns països escandi-

naus, que diu que les guarderies *han de ser* municipals; se surt d'aquesta base. I en el cas dels geriàtrics passa el mateix. Nosaltres tenim un 40% de geriàtrics públics sobre el total de geriàtrics que hi ha a Catalunya, que els organismes internacionals que es dediquen a aquestes coses, doncs, també consideren que és un percentatge correcte.

I bé, i és que en realitat totes aquestes societats nostres funcionen a través de l'acció pública –a través de l'acció pública–, però evidentment també, diguem-ne, recolzant-se molt, trobant molt de suport, en la pròpia societat, o bé, per exemple, en altres entitats públiques com puguin ser els ajuntaments. Per tant, nosaltres no fem res que no sigui el que normalment es fa amb totes aquestes coses. I crec que ho fem prou bé. Fixi's, per exemple, si ho fem prou bé, que resulta que el 50% dels nens de dos anys escolaritzats, és a dir en guarderies, de tot l'Estat són catalans; és a dir, les guarderies catalanes resulta que absorbeixen el 50% de les criatures..., el 50% de tot Espanya. Per tant, vol dir que a fora de Catalunya deu ser molt baix, això, deu ser molt baix, evidentment; és molt possible. Però, en tot cas, nosaltres estem complint això. Hem d'acabar, hem de fer-ho millor, és evident; hem de seguir fent, com vostè deia abans, hem de seguir treballant en aquesta línia.

Home!, medi ambient, que no fan, que deixen de fer... Jo ja vaig dir ahir mateix que, efectivament, doncs, creiem que els sistemes, alguns dels sistemes que s'han utilitzat per fer plantes de regeneració, plantes de cogeneració per eliminar purins, etcètera, no han funcionat prou bé. I, bé, no hi ha cap..., simplement, doncs, obrim el ventall molt més, busquem altres sistemes i que cadascú es busqui el seu. Nosaltres simplement el que farem serà, diguem-ne, pagar –pagar–, ajudar a pagar, si més no, ajudar a pagar però que cadascú es busqui el seu sistema, sempre que, naturalment, doncs, els puguem estudiar i veiem que tenen una certa eficàcia.

La veritat és que, de tota manera, la dificultat principal no ha estat amb els sistemes, sinó que ens hem trobat amb moltes, moltes, moltes dificultats per situar plantes d'aquest tipus en el territori. Vull dir, els pobles s'hi neguen, els ajuntaments hi posen dificultats, etcètera. Tenim el problema que tenim, que, diríem, doncs, a Santa Maria de Corcó, posem per cas, i a tants altres llocs, que quan vols posar una planta d'aquest tipus, doncs, hi ha una dificultat per fer-ho.

Ara, a part d'això li vull dir que dir que en Medi Ambient, doncs, anem reressagats i tot això... Escolti'm, no és veritat! Medi Ambient, precisament..., a part que vàrem ser la primera comunitat autònoma –abans, fins i tot, que determinats països europeus–, doncs, va ser, concretament, el primer que va fer: un departament de Medi Ambient.

I hem fet una sèrie de lleis en les quals hem sigut pioners en tot l'Estat: la Llei de residus, del 87; la Llei de sanejament, del 83; la Llei d'ambient atmosfèric; la Llei d'intervenció ambiental, de l'any 1998; la Llei de contaminació acústica, que acabem d'aprovar no fa gaire. Som els primers que ens vam atrevir a posar, amb gran dificultat i amb grans protestes –protestes que van durar una pila d'anys, per cert–, doncs, una taxa sobre l'aigua, per exemple, no? I que, en realitat, obeïa neta-

ment i clarament a una qüestió de tipus..., diguem que encaixava perfectament amb la política mediambiental.

Jo li recomano –ja ho vaig recomanar una vegada en aquest Parlament– que vostè llegeixi un llibre, que no cal que el compri, perquè em sembla que és molt i molt car –i em sap greu, perquè l'autor és amic meu, i amic de molts de vostès–, que és d'en Sobrequès, on explica, doncs, tot el que va ser la discussió de l'Estatut, eh? I allà es veu ben clar la votació, en la qual, doncs, es demanava que hi hagués una cosa que no en dèiem concert, perquè ho dissimulàvem, ho emmascaràvem, però que era el concert, i a la qual només hi van votar a favor els tres diputats de Convergència i Unió i el diputat d'Esquerra Republicana. I prou, tots els altres hi van votar en contra.

Jo li admetré allò que diuen: «Bé. Vostè no fan mai autocrítica, tot és culpa dels altres.» Home, en aquest cas, és culpa dels altres. Jo el que puc admetre, a vegades, és que, potser, en aquells moments un es preguntava si calia haver-se plantat davant de l'actitud de renúncia que tenien els partits majoritaris a Catalunya. Però no deixava de ser cert que eren molt àmpliament majoritaris, en aquell moment, aquells tres partits: la UCD, els socialistes i el PSUC. Molt àmpliament majoritaris. (*Veus de fons.*) Sobrequès..., Jaume Sobrequès, eh?

Bé. Hi ha un tema que vostè ha tocat i que m'agradaria poder-li contestar... Sí, que té..., que ha tocat i ho celebro que l'hagi tocat –ho celebro que l'hagi tocat–, que és el tema de la sinistralitat. Perquè jo ahir deia que aquest no és només un problema social i un problema laboral i un problema, en un cert sentit econòmic també, fins i tot, sinó que és un problema, diguem-ne, de..., dir un país... –vostè ho ha dit–, naturalment no es pot portar a ser..., no aconseguirem mai una sinistralitat zero, oi?, però sí que un país ha de fer un esforç en aquest sentit, per deure cívica, per exigència cívica i ètica, ha de fer un gran esforç. L'hem de fer tots, atenció, eh?, l'hem de fer tots.

Per exemple, jo li explicaré una cosa: la GIF, que vol dir la Gestora d'Infraestructures Ferroviàries, que és un organisme de l'Estat, que es dedica a fer les grans obres ferroviàries, la GIF té concertat amb els sindicats que el tema, diguem-ne, de la seguretat laboral –el tema de la seguretat laboral– dintre de les seves obres el portin els sindicats, no?

Bé. Doncs, la GIF té concretament a Catalunya, dels morts que hi han hagut per sinistralitat laboral aquest any, quatre –concretament tres a Tarragona i un a Lleida–, concretament, han estat amb obres del TGV; per tant, sota la vigilància dels sindicats. I que no en tenen la culpa els sindicats, perquè precisament coneixem aquests quatre casos, amb en Franco en vam estar parlant fa pocs dies, i no en tenen la culpa els sindicats. Però vull dir-li que és molt difícil, de vegades, doncs, de poder-ho evitar del tot. Ara, s'ha de treballar en això.

De fet, es va aconseguir reduir el nombre d'accidents a Catalunya. Aquest any s'està reduint en el temps que es porta, de gener a agost –de gener a agost–, concretament, el nombre d'accidents totals; però, en canvi, el nombre d'accidents mortals ha passat de 117 a 125.

I, per tant, aquí, part del que hi ha ja s'estava fent, perquè evidentment ja s'hi treballava, però s'ha d'incrementar. S'hi treballava com ho demostra el fet, per exemple, que en l'últim any s'havien incrementat en un 33% les sancions que s'havien posat i s'havia augmentat en un 65% les paralitzacions d'obra –bàsicament, concretament, sobretot, això, molt sovint és obra en el camp de la construcció o d'obra pública, encara que no sempre.

Ara bé, hem d'insistir-hi, en això, hem de posar més gent –tècnics– a ajudar els inspectors. Els inspectors no depenen de la Generalitat. Una de les coses que volem fer en el Govern central és que ens passin, concretament, els inspectors, però, en fi, els tècnics, sí. N'hi posarem més, cinquanta de cop, i s'ha de limitar la subcontractació, etcètera. Tot això ho farem d'acord... S'ha fet –s'ha fet–, però amb resultat insuficient. (*Remor de veus.*) S'ha fet, però..., ho farem, a més, doncs, naturalment, amb les patronals i amb els sindicats.

A part d'això, mirarem que s'introdueixi en l'àmbit de l'escola, de l'ensenyament, una cultura preventiva per tal que, ja des de petits, doncs, des de joves, els nostres ciutadans tinguin present tota la importància d'aquest fet i els riscos que comporta.

Bé. Vostè m'ha parlat... (*Veus de fons.*) Bé, sí... El meu desig, i el desig de Convergència i Unió, és que aquella definició que vàrem fer nosaltres..., bé, hi havia gent, per exemple, em va recordar algú, un dia: «Que català és tot aquell que viu i treballa a Catalunya i que en vol ser», hi vam afegir, no? Naturalment, altra gent s'havia ocupat d'això, i una persona que feia molts anys s'havia expressat en un sentit similar era en Rafael Campalans, als anys trenta. Però, és clar, vull dir..., en Rafael Campalans, doncs..., això s'havia perdut i nosaltres, doncs, vam llançar aquesta definició, concretament, molt abans de Convergència i Unió, això als anys cinquanta. Això concretament és actuació nostra i escriptura nostra, per dir-ho així, d'alguns de nosaltres, almenys, dels anys cinquanta. Jo desitjo que això pugui ser així. (*Remor de veus.*)

Una vegada... –veig que no hi és–, una vegada donant despatxos a l'Acadèmia de Policia de Mollet... És clar, a l'Acadèmia de Policia de Mollet, més del 50% dels policies, mossos i mosses, i dels policies locals, òbviament, tenen un cognom d'origen no català. I això és l'èxit de Catalunya. És un dels elements aquells que deien d'èxit de Catalunya –d'èxit de Catalunya.

Ara, un dia ho comentàvem mentre anàvem donant despatxos, dèiem: «Aquí un dia, aquí un dia vindrà un Mohamed, no?, naturalment, i li donarem el despatx.» I el dia que això sigui així, doncs, de fet, haurem fet una passa endavant en aquesta línia d'integració.

El nostre desig... (*Veus de fons.*) Ja n'hi ha un que es diu Mohamed? (*Rialles.*) Molt bé. Doncs, bé, això és el que desitgem. Ara, per tant, desitgem que Catalunya sigui un sol poble. Això no ho vaig dir jo, que Catalunya sigui un sol poble. Això ho deien unes banderoles en un moment que jo tenia molt poca influència a l'hora de definir les banderoles d'una manifestació, i que, en honor a la veritat, he de dir, que qui en tenia

més i ho va fer més va ser el PSUC. Que jo mai no em cansaré de repetir i d'agrair al PSUC que va tenir en aquest tema –no amb marroquins, en aquell moment, sinó amb gent de fora de Catalunya simplement– una actitud altíssimament positiva. I és ell, el PSUC. Naturalment, jo, molt content que ho possessin, no?, però, de fet, la iniciativa era d'ells.

Per tant, a mi m'agradaria que això pogués seguir sent així, eh? Ara, hem de ser conscients que això és especialment difícil. I això no vol dir que no ho hàgim de fer. I ara no hi entraré en això, perquè no hi entraré, simplement. Però és difícil, és difícil per origen, és difícil per fet religiós, de vegades, és difícil perquè són gent que ve de molt lluny i molt, molt deslligada totalment del que podria ser la nostra realitat, amb una sorpresa molt gran quan arriben aquí. És difícil, però ho hem d'intentar, no?

La Generalitat seguirà fent la política d'això que en diuen d'acollida i la política d'integració, que vol dir, bàsicament, la política de servei. I és veritat que ens costa diners, i molts. I diu: «Home, però és que també en guanyem.» Sí, però és que els diners que s'ingressen els ingressa l'Estat a Madrid, eh?, els ingressa la Seguretat Social, bàsicament, els ingressa la Seguretat Social, i ja està bé, ja està bé... Estan allà, a la Seguretat Social. Ara, els diners del trinco-trinco..., els diners del trinco-trinco per a les coses concretes, que són escoles, que és habitatge, que és el Pirmi, que és l'assistència social, que són totes aquestes coses... Això, evidentment, és un increment molt gran de cost i va a càrrec de la Generalitat.

Bé. Seguirem treballant en aquesta línia. No recordo que... Vostè ha fet una referència molt agosarada –agosarada no, agosarada no, perquè algun dia s'haurà de plantejar, però, vull dir, avui no deu ser el dia, no? I a part que, en part, en una part, segurament, això no dependrà..., no ho podrà fer el Govern de la Generalitat, no? Vostè ha dit: «Vostè va parlar de Suècia.» Sí. I vostè ha dit una cosa que jo no vaig dir, que és veritat, Suècia té els serveis socials que té per dos coses: primera, perquè són molt rics, i nosaltres hem de fer un esforç de riquesa, de creació de riquesa. I l'altra, perquè tenen una fiscalitat molt alta. I això també un dia, naturalment, caldrà..., no només perquè són rics, sinó perquè, a més, tenen una fiscalitat molt alta, no?

Però, bé, això és un tema, simplement perquè la gent recordi que, si volem arribar a segons quins nivells de l'estat del benestar, això potser un dia ens ho haurem de plantejar. No avui, i probablement, en gran part, en gran part, no el Govern de la Generalitat, perquè serà un tema que s'haurà de fer a nivell general, d'Estat.

Finalment, li vull fer notar que la nostra evolució econòmica és bona. Vull dir..., ja he contestat abans, quan contestava al senyor Carod algun aspecte relacionat amb això, no? Però, és clar, les coses que, diguem-ne, donen confiança en el futur de la nostra economia és que nosaltres, que érem un país poruc, eh?, érem un país proteccionista, érem un país que estava tancat a casa, que fèiem..., bé, doncs, avui no. Avui nosaltres som un país d'exportació, som un país que anem enfora, no? Vull dir, per exemple, a primers de l'any 2001 hi havien 164 empreses catalanes que tenien installa-

cions productives a l'exterior, entre una i tretze i catorze, no?; majoritàriament a la Unió Europea, però també a Xina i també a Amèrica del Sud i a Amèrica del Nord i al Marroc, etcètera. Això, a primers del 2001. Tenint present que, més o menys, n'hi ha, ara ja –perquè hi ha una acceleració entre quinze i vint de noves cada any–, doncs, segurament, ara ja devem estar, concretament, a les 180 o 185.

Naturalment, això és una xifra modesta, comparada amb els altres, amb segons quins països, però és que nosaltres no en teníem cap i ara en tenim. I tant és així que, actualment, ja nosaltres tenim més inversió exterior catalana, més inversió catalana a l'exterior que, alguns anys –no tots, alguns anys–, més inversió exterior, a l'estranger, aquí, a casa nostra. I les nostres exportacions van molt bé i van molt bé en països de molt alta qualificació econòmica i de molt alta qualificació tecnològica.

Bé. Si després vol que m'allargui una mica més en alguns d'aquests temes relacionats amb l'economia, doncs, amb molt de gust ho faré.

Gràcies per la seva atenció.

El president

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, té la paraula...

El Sr. Ribó i Massó

Senyor Pujol, jo li he parlat del balanç, dels reptes i de les solucions. I, igual que vostè deia aquest matí –aquest matí ho deia– que continuessin el to baix, jo li diré que continua sent el to de cofoisme.

Miri, primer parlem d'educació. Vostès van rebre una herència molt positiva en el camp de l'educació. Un moviment com el Cepec –se'n recorden?, per exemple. Imagini's, gent que volia passar d'una orientació privada de l'ensenyament a l'orientació pública. I vostès han invertit molt en construcció i en educació, però han anat malmetent el sentit públic de l'educació. I el cas més paradigmàtic és el de les escoles bressol. (*Remor de veus.*)

Per cert, senyor Pujol, vostè dona suport a la iniciativa legislativa popular que s'ha entrat en aquesta cambra, perquè legisli sobre això? Li ho pregunto: pensa donar suport als milers i milers de signatures que demanen, utilitzant el mecanisme de l'Estatut, una iniciativa legislativa popular sobre el tema de les guarderies?

Perquè vostè em diu: «No, és que nosaltres pagarem el cost.» Sap quant paguen del cost? De 800.000 pessetes, que es valoraven en el moment del seu acord, sobre el cost, van començar pagant 80.000 pessetes. El 10% del cost. I aquest 50% de guarderies de tot l'Estat espanyol que hi ha a Catalunya, d'aquest 50, el 30% són privades, i el 20%, d'aquest 50, que són les públiques, la seva gran majoria són municipals. I l'horitzó és que s'arribés a un 80% d'escolarització a aquest nivell, que és el que jo plantejava en els reptes de futur, per a tothom. Quan vol es compara amb l'Estat espanyol, quan vol es compara amb Escandinàvia, eh? Això també és un petit detall dialèctic, interessant, i que li serveix sovint.

No enganyem l'opinió pública sobre el tema del pressupost. En aquest Parlament, per exemple, l'any passat es van entrar milers d'esmenes al pressupost, i vostès, de les esmenes que representaven més del 50% del vot de la ciutadania, en van acceptar unes dotzenes. És que no servim, estudiant els pressupostos i proposant alternatives, en aquesta cambra, que és on som, amb aquest instrument? De milers d'esmenes dels grups que representem més del 50% del vot de la població, no dels escons –estem a seixanta-vuit, seixanta-set–, ens en van acceptar escassíssimes. És que no tenim capacitat d'argumentar i de raonar com es pot millorar el pressupost? Què és aquesta prepotència de dir: «No, de l'oposició res.» Vull que ho sàpiga l'opinió pública. Perquè no s'hi val dir: «Presentin pressupostos.» Si no podem, perquè per llei no podem presentar pressupostos, és una facultat exclusiva del Govern. Però quan presentem esmenes, van a la paperera.

Per cert, el Segarra - Garrigues, recordarà que a l'any 94, per una casualitat que la Mercè Rivadulla, aleshores diputada d'Iniciativa per Catalunya Verds, a Madrid, va presentar una esmena, i vostès per equivocació la van votar, va entrar la Llei d'acompanyament i es va transferir aquesta competència. I jo ja sé que s'han fet unes obres anteriors en això, però és un tema que a vostè li agrada molt, com la del sincrotró, que ho va tornar a citar ahir, eh?, de lluir molt abans, no ja que s'inauguri ni que es posi en marxa, qualsevol dels mecanismes.

Jo li he demanat quin compromís prenia amb l'autogovern. Vostè es compromet, amb el document, que diputades i diputats d'aquesta cambra, on hi han parts importants del document del Govern, hi hem estat treballant? No m'ha contestat. Vostè s'hi compromet? Més enllà de polèmiques històriques, li diré que la frase «qui viu i treballa», també la trobarà en Macià, en Francesc Macià. I li diré que en el llibre d'en Sobrequés vostè hi té articles, servidor hi tinc articles, vostè va opinar, quan el va escriure, servidor també, i coneixem aquella història. Vostè és més gran que jo, jo aleshores era un xitxarello de la política, però també hi era, i conec les aixeres. I sap que a La Moncloa –i ho sap que a La Moncloa–, a les *Semillas selectas* –ho recordarà, *al pavellón de las semillas selectas*–, a les darreres negociacions, hi va haver l'acord de tots els grups, menys d'Esquerra Republicana, que es retirava qualsevol pretensió sobre el concert i que es retirava qualsevol pretensió sobre una proporcionalitat regional electoral que hauria donat, aplicant les del vuitanta, una clara majoria d'esquerres en aquest Parlament. Vostè ho recordarà perfectament.

Miri, jo crec que és molt, molt seriós el que està passant a casa nostra sobre la cosa pública, a escala catalana, no fem ara grans escarafalls. Hi ha un desinterès: primer, al País Basc, per raons òbvies, va votar el 80% de la gent; a Galícia va votar el 70% de la gent; a Catalunya no va arribar al 60% de la gent; primera cosa que ens hauria d'amoïnar a tots, a tots, primera cosa.

Segona, citant politòlegs –Sartori, ens va citar ahir–, hi ha un estudi molt maco sobre cultura cívica, de Gabriel Almond –el gran pare de la ciència política americana de molt temps, molt abans que Sartori–, i ve

a demostrar que una democràcia pot ser madura si vota poca gent, com és el cas dels Estats Units, que a les eleccions presidencials vota el 50%, escassament, i a les legislatives el 30%, amb una correlació mecànica amb el nivell d'ingressos: com més ingressos més vots, com menys ingressos, menys vots. No és aquesta la democràcia escandinava, ni aquella a què aspiraríem per fer tot allò que nosaltres volem mobilitzar d'opinió pública de cara a aconseguir-ho.

Què ens diu l'opinió pública? Vostè no em respon. Jo li dic: «Institucions i cercles molt importants del nostre país.» O no és seriós el Cercle d'Economia? O el Col·legi d'Enginyers? O el Foment del Treball? O les cambres de comerç? Estan dient que tenim serioses mancances amb infraestructures, amb la fira, amb el pes econòmic, que estem perdent dinamisme, i el cofoisme porta, en aquest cas, al silenci, eh?, perquè no ha respost res. Per tant, val el discurs d'ahir que tot va molt bé. Ens ho diuen ells.

Jo li he parlat del tèxtil, de la nova crisi del tèxtil. No li mereix cap consideració? L'Ibiza i la SEAT, que és un indicador, i que no solament afecta Martorell, sinó els components, no li mereix cap consideració?

Hi ha algun dret a exigir el deute adquirit per Volkswagen amb els milers de milions de pessetes rebuts de diner públic?

Els serveis socials. Vostè ara m'ha fet la trampa, la fiscalitat... Escolti'm, està claríssim –està claríssim– que els serveis socials per millorar requereixen també més diner públic. I, per tant, un finançament més eficient i una fiscalitat més progressiva. Però vostè ha donat suport a una reforma fiscal del PP que ha anat portant càrrega directa a càrrega indirecta, i li han donat suport com a germà bessó de la política que propugnava el PP. I aquesta no és la d'Escandinàvia. És clar, és que el que no val és dir: «No, és que falta fiscalitat.» I, en canvi, donar suport a la fiscalitat però en direcció contrària a la que faria falta per a aquest estat del benestar. Perquè la pressió fiscal evidentment que si és indirecta acabarà sent igual per a tothom, però si és directa possiblement podríem entrar en una discussió sobre el que significa la pressió fiscal progressiva.

I no és conscient que l'opinió pública està amatent de la seva dependència, avui, amb la majoria del PP? O sigui, és un tema anecdòtic? És un tema per discutir-se, respectablement, amb el senyor Fernández Díaz? O és un tema que ha caigut al bell mig, com una diana, en decisions molt importants d'aquesta majoria, que s'ha vist, segons sembla, emmanillada per tenir llibertat d'acció?

Aleshores, la conseqüència quina és? Esperar la propera legislatura? Amb quines garanties? Amb una especulació de «qui dies passa anys empeny», i mentrestant vostè estan al Govern de Catalunya.

Senyor Mas, vostè té, segurament, catorze mesos per preparar aquesta conferència inicial del 27 d'octubre, altres conferències, totes les propostes, que, per cert –ho suposo–, el que no han sabut fins ara de compromís sobre l'autogovern, ens ho dirà vostè el 27 d'octubre... (*Veus de fons.*) O el 21 d'octubre... Gràcies, senyor Camps, per corregir-me, perquè com que... (*veus de fons*), amb molt de gust.

Però, què és el que el país espera? El país no espera que un govern prepari un recanvi partidista electoralista que depèn de la majoria del PP. El país espera que discutim en aquesta cambra, tots, responsablement, quins són els reptes i quines són les sortides possibles, sense cofoismes.

D'aquí que li torno a dir: faci cas al Rilke, si no vol fer cas al Boeci, i prengui uns grams de dubte.

Gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el senyor president.

El president de la Generalitat

Bé. Escolti, vostè veig que no desmenteix que realment a Sau nosaltres, tal com diu en Sobrequés, vam votar en contra de vostè, dels socialistes i de la UCD, no? (*Remor de veus.*)

I una de les coses de què jo m'he d'acusar, a mi mateix, diu: «No fem cap *mea culpa*.» En faré un, no?, dels molts que puc fer, i és que en aquell clima de la unitat, i sobretot la unitat, i sobretot la unitat, que ara, per cert, veig que volen ressuscitar, nosaltres, en comptes de fer el que havíem de fer –que era el que va fer Esquerra Republicana, que és seguir dient que no–, doncs, vam dir: «Vinga, va, la unitat, perquè això ha de venir amb la unitat, i unitat per aquí, i unitat per allà.» Que és una de les coses que ha fet... (*Veus de fons.*) Sí, deixi'm dir-li una cosa: això és una de les coses que ha fet que jo em quedés una mica escamat, d'ençà d'aleshores, sobre els plantejaments que fan referència a l'autonomia de Catalunya quan es parla d'unitat. Perquè la unitat, en aquell sentit, els plantejaments tan unitaris, en aquell sentit, van ser negatius, finalment, de cara al que havia de ser el sostre autonòmic, no? (*Remor de veus.*)

Però, en fi, aquest és un tema que un dia en podríem parlar –segurament no pas en aquesta instància. El cas és que el Cercle d'Economia... Home, no sap com n'estic, de feliç, que grans institucions del país estiguin fent documents d'aquest tipus, ara, no? Per altra banda, tot això, la veritat, és que si els demanes, després, com van les coses des de la seva perspectiva –no cal dir personal, però també de grup, diguem-ne, de gremis col·lectius–, et diuen que van bé.

El que passa és que s'adonen, aquesta gent –i això ho deia aquest matí referint-me que les actituds del Partit Popular estan creant unes reaccions que finalment són positives–, s'adonen que això que els hem dit tantes vegades i que no havíem aconseguit mai ben bé sensibilitzar-los, perquè és així, almenys durant els últims set o vuit o deu anys, ara, finalment, aquesta sensibilització s'ha fet. Potser s'ha fet més..., la sensibilització s'ha fet per via de certes, diguem-ne, rebufades, o certes actituds poc positives que han rebut de Madrid, que no pas pel que hauria sigut millor per a la nostra pròpia capacitat de convicció, no?

Quant als impostos, el que li vull dir és que, de fet, en aquest moment estem en un moment en què tots els

països –socialistes, vull dir– estan baixant impostos. Sí. Schröder va baixar impostos. Ara diu que potser els pujarà..., en volia baixar més, però potser els pujarà degut a les inundacions, i després també degut a una altra cosa, i és que, com que Alemanya té una evolució econòmica francament dolenta, resulta que, per tal de veure si pot evitar de passar per sobre del dèficit del 3%, que pot ser castigat per la Comissió Europea, doncs, potser pujarà impostos. Però Schröder tendeix a baixar impostos.

I a França –que hi ha un govern conservador ara– és cert que tendeix a baixar impostos. Però Schröder no és que tendeixi, és que els va baixar, va baixar impostos fa dos anys. I els francesos, quan en Jospin, no ara, també van baixar impostos. O sigui que hi ha una certa tendència general –també ho baixa Itàlia, evidentment– a baixar impostos. Jo no sé si es podran baixar tants els impostos com es fa, però en realitat és aquesta tendència avui a Europa per part de..., en Blair, en Tony Blair a Anglaterra, laborista, va baixar impostos. Bé. Aquesta és una tendència que –ho repeteixo– no sé si es podrà portar molt enllà. Ho faig simplement perquè vegin que el tema deu ser prou complicat.

Hi ha un article molt interessant, que ara no tinc a mà..., de..., del Tony Blair no, del Giddens, que diu: «Escolti, és que en el tema aquest dels impostos i en el tema dels subsidis socials hem de tenir ben en compte una cosa.» (*Veus de fons.*) Ho diu ell, jo no el tinc a mà, i, per tant, no..., però li puc enviar, si a vostè li interessa, aquest article... «Escolti, hem de tenir en compte que la millor política social, la millor política familiar que hi pot haver és la política de creació de llocs de treball.» Ho diu ell –ho diu ell. Escolti'm, si ho volen discutir ho discuteixen amb ell. (*Rialles.*) Sí..., però, bé, vull dir que són coses a tenir en compte, a pensar-hi... –a pensar-hi.

Nosaltres, el que passa respecte a això és el següent: per exemple, ara, qualsevol dia ens diran: «Veus, veus...? Ara resulta que voteu els pressupostos generals de l'Estat.» Diran això, és clar. I, per què no els hem de votar? Ho pregunto: per què no els hem de votar? Per què?

Perquè, és clar, els pressupostos generals de l'Estat formen part d'una política econòmica que ha anat bé –que ha anat bé. És que algú s'atrevirà, en aquesta cambra, dir que no ha anat bé?

Escolti'm, en aquest moment –en aquest moment–, França, Itàlia, Alemanya i Portugal estan pendents de la reprimenda que els han de fer perquè la seva economia no està portada amb prou rigor. I el que els la fa, per cert, i ja he fet abans un elogi d'ell com a ministre, i ara el puc fer com a comissari, és el senyor Solbes. I, en canvi, Espanya... (*Veus de fons.*) Escolti'm, les coses són així, deixi estar ara si és del PP o de qui sigui... Espanya, juntament amb cinc o sis països més, formen part d'allò que en diuen els països virtuoses, que són els països que realment s'ajusten i que fan dèficit zero. (*Veus de fons.*) No, no..., escolti'm, això és així, no cal que facin ganyotes, és així –és així. (*Remor de veus.*)

Ara, aleshores, vostès podrien dir: «Home, és clar, és que el que passa és que aquests països, com que apli-

quen una teoria keynesiana i no sé què, creixen més, no?» No, és que és al revés: els països que creixen més són els països virtuoses. Resulta que els països que creixen més..., és Espanya, que és un dels països que creix més, i és Holanda, i és Àustria, i és Irlanda, són aquests països que compleixen –són aquests països que compleixen–, i els altres creixen menys, creixen molt menys.

Per tant, jo pregunto: «Escolti, si aquí hi ha una bona política econòmica –hi ha una bona política econòmica–, estarem en desacord probablement amb moltíssimes coses, amb l'ensenyament, amb el tema del dèficit zero, perquè el que entenem és que no pot ser imposat, no perquè no es pugui fer dèficit zero, encara que nosaltres creiem que no és obligat, sempre, tècnicament fer dèficit zero, també ho creiem. És a dir, també ho creiem i creiem que això, poc o molt, es canviarà en el futur. Però estem en desacord amb tantes, tantíssimes coses: d'ensenyament, de formació professional, de la..., en fi, de com s'ha de fer l'aplicació de la Llei de partits, etcètera. Bé. Però és que ningú en aquest Parlament em podrà dir que no sigui veritat que l'economia espanyola va sensiblement millor que la majoria d'economies europees. I la catalana en treu, d'això, un especial i molt fort i molt intens i molt específic benefici.

I, aleshores, per què hem de votar en contra? Per què hem de votar en contra si, a més, resulta que, votant a favor, hi podem introduir coses que van en la línia del que nosaltres defensem?

Bé. Quant a SEAT, escolti'm, nosaltres hem fet tot el que havíem de fer: converses telefòniques, converses físiques, de tu a tu, amb el senyor Schleef, que és el president de SEAT, amb el senyor Wiederhold, que és el..., no sé exactament quin càrrec té, però diguem-ne que és el número dos, des de la nostra perspectiva, des de la nostra perspectiva és el número dos a Wolfsburg; vam parlar amb els sindicats, etcètera. Pensem que aquest és un tema que potser, de vegades, tots plegats, tots plegats... I aquí sí que no agafo responsabilitat. En altres coses, sí; per exemple, en les coses que van passar l'any 79. Però aquí he de dir que potser hi ha hagut, una mica, ganes, diguem-ne, d'utilitzar tots aquests problemes per diversos sectors i per diverses persones o diverses entitats. Però la veritat és que aquest és un tema, el de SEAT, que avui no té per què fer-nos patir, si no l'espatllem nosaltres –si no l'espatllem nosaltres. I de moment, vull dir, avui mateix, la premsa, després d'aquestes converses que ahir van tenir el senyor Wiederhold i el senyor Schleef amb en Subirà per una banda i amb en Piqué per l'altra, està orientada d'una manera positiva.

Ara, no ens enganyem –no ens enganyem–, estem en una economia realment globalitzada; estem en una economia que, a més, ara de cara a Europa es troba amb l'obertura dels països de l'Est, i estem, per tant, en una economia, en què no s'hi val a badar i en què nosaltres hem de ser altament competitius. Jo, moltes vegades, quan vaig a una multinacional d'aquestes els dic, als treballadors: «Escolti...» Per exemple, posem per cas, què li podria dir jo a un treballador de SEAT? «Quins són els seus competidors, quins són els vostres competidors? Són els competidors de Renault? Són Renault i

els treballadors de Renault? No. També, però no només. Són els de Toyota, són els de la FIAT, són els de la Peugeot, són els de...? Sí, però sobretot els vostres competidors són els treballadors i les empreses i els directius filials de Volkswagen arreu d'Europa.» Aquesta és la realitat. Pot agradar o no –pot agradar o no–, però aquesta és la realitat.

I, per tant, tots plegats, començant per les institucions públiques, per exemple, començant pels ajuntaments, que en aquest sentit han d'estar oberts a donar facilitats –ei!, no a deixar-se trepitjar, però, diguem-ne, a tenir una actitud constructiva–, tots plegats hem de saber que ens hi juguem molt i molt i molt.

Nosaltres, ja li he explicat el que fem i el que farem des del punt de vista aquest i el que esperem que pugui passar, ara i en el futur, en aquest tema, concretament, de l'autogovern, no? Hem presentat un document, molt més ambiciós que el de vostès. Només un document, el nostre, com el de vostès, que s'ha d'anar a negociar a Madrid –s'ha d'anar a negociar a Madrid. Vull dir, aquí podem fer tot el joc de..., tots els malabarismes que vulguem, no?, aquí podem fer tots els dibuixos que vulguem, no?, però finalment hem de saber fins a quin punt això té alguna possibilitat de prosperar.

Li confesso que sabem que el nostre projecte té molt poques..., no en té cap, en aquests moments, d'una manera immediata. El de vostès tampoc, el de vostès absolutament tampoc. El nostre l'únic que té, això sí, és que és més ambiciós que el de vostès –això sí. I que encara, de cara al futur, doncs, espero que pugui ser més tingut en compte, precisament per això: perquè és més ambiciós.

Vull dir, això és prendre posicions, que no voldria que fossin només, com de vegades sembla una mica la impressió..., dóna la impressió que només es prenguin posicions electorals i de cara –allò que dèiem– a fer la fotografia. És prendre posicions de cara al que..., bé, una mica en la línia del que deia el senyor Carod-Rovira, vull dir, les coses s'han de començar a plantejar, es veurà quan donen fruit o no, però primer s'ha de plantar.

Nosaltres hem plantat en aquesta línia, parlarem de tot el que vulguin amb vostès, però els vull fer notar això: primer, que el nostre projecte és més ambiciós; segon, té més coherència interna; tercer, evidentment, penso que condiciona més positivament el futur.

El president

Moltes gràcies, senyor president. Té la paraula l'il·lustre diputat.

El Sr. Ribó i Massó

President, si vol parlar seriosament de sinistralitat, comenci per dir en aquesta cambra per què el seu Grup va endarrerir un debat que venia precedit d'una preocupació social, de la primera setmana de setembre a més enllà de mitjan octubre.

Vostè sap que a les obres del 2004 hi han milers de treballadors de diverses empreses, hi ha un sistema de control per part dels treballadors i fins ara no hi ha ha-

gut cap cas d'accident laboral –fins ara, eh?, i toquem fusta. No, vull dir-ho perquè hi han mètodes i mètodes, i controls i controls.

Si vol parlar de sinistralitat, com jo crec que n'hauríem d'haver parlat ja fa setmanes en aquest Parlament, hauríem de començar parlant de precarietat, de subcontractació, de la qualitat dels llocs de treball que es creen, com a repte econòmic important per a Catalunya.

Jo li he parlat d'una sèrie d'estudis –que vostè celebra molt que surtin, no diu res del que en pensa, de les seves conclusions– que sintetitzen una opinió pública creixent entre la gent que coneix les temàtiques econòmiques i financeres d'aquest país, que diuen que vostès estan cometent falles molt importants en el que poden fer respecte a l'economia, en allò que poden aplicar des de les seves competències. I no els ho diu aquest Grup Parlamentari, ni cap dels grups. Vostè diu: «Ah!, ho celebro, que ho diguin», però continuem amb el cofoisme, perquè no es mereix cap altra consideració.

Jo abans no li he respost –i aprofito el torn per fer-ho– sobre aquest cofoisme aplicat al medi ambient. Sap que la Unió Europea està investigant –ho sap perfectament millor que ningú– el tema dels purins a Catalunya i la contaminació. Sap quants anys fa que es ve advertint sobre aquesta temàtica. És o no és, en part, responsabilitat del Govern de Catalunya? Perquè sobre això encara és hora que s'analitzi la qüestió, es rectifiqui i s'assumeixin les responsabilitats. Sap a quins coeficients estem sobre els programes de residus avui a Catalunya, i el que cal encara d'impuls públic, des del seu Govern, en primer lloc, per fer-ho avançar? On és el famós Pla energètic de Catalunya? –estic citant temes que suposo que tenen alguna cosa a veure amb el medi ambient, m'imagino, no? On és l'aposta pel transport públic, més enllà del metro del Vallès? Miri, tot això, es resumeix en un sol concepte, que abans l'he citat i el torno a citar ara: el cofoisme per proposta i per resposta.

Vostès avui entren a finals del debat en el tema dels impostos. Tenen escasses facultats fiscals per entrar en el tema, però l'any passat la primera cosa que van fer amb les facultats fiscals que tenen és doblar els impostos d'actes jurídics documentats, que afecta la gran majoria de persones que han de comprar una «vivença». I això, com qui no vol res. Es doblen. Vostès... –que no té cap caràcter progressiu–, vostès saben perfectament que amb aquell Pla fiscal que va proposar el PP i que vostès van votar, que deien que baixarien els impostos, en el recompte final ha crescut la pressió fiscal. Sí que han baixat els impostos per a alguns, però la pressió fiscal, en general, ha pujat, si parlem d'impostos seriosament, no?

I vostè sap que s'acaben de presentar les xifres del pressupost del 2001 de la Generalitat de Catalunya, on es demostra que han maquillat el deute; els catalans i catalanes deuen molts més diners dels que vostès van dir, superem els 2 bilions 300.000 milions de pessetes en deute... No és dèficit zero, senyor Mas, el pressupost del 2001, segons els documents que estan a la Sindicatura de Comptes, amb el factor que ho agreuja: que partides importants de conselleries de vostès no s'han gastat. Molt sovint, partides socials.

Clar, si sobre això volen parlar, parlem-ne; però crec que són temes que no en volen parlar. Com jo li he plantejat el tema del tèxtil, una crisi que està afectant singularment quelcom important a Catalunya: silenci per resposta.

Miri, jo acabaria amb una demanda que m'imagino que es tornarà a estimar contra la paret del silenci. Ens compromet en el document d'autogovern, que no l'ha fet el Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds, ni el tripartit, que s'ha elaborat en aquesta cambra, en una comissió, després de mesos i mesos d'estudi..., no doni lliçons de qui va més lluny.

Li recordaré fets històrics. Qui va acceptar el sistema de finançament de l'any 87, que continuava amb el cost efectiu i ens portava pel pendent d'anar minvant les finances de Catalunya? Vostè el va votar? Qui no el va votar? Ho pot recordar perfectament. Va haver-hi un grup parlamentari que els va dir, li va dir: «Per aquest camí anem minvant.» No, li ho recordo, ja, des de l'any 87, perquè una de les aparences del cofoisme és dir: «No, és que el que fa Pujol sempre és el bo per al país.» Doncs, allà la van espifiar, i de quina manera. I, clar, com que el cofoisme no admet que es retreguin errors, continuem aleshores presumint que som els que anem més lluny.

Si volen anar tan lluny, vagin més a prop. Tenim un document que pot fer acord de quatre grups parlamentaris –segurament el PP no el votarà; no cal que m'ho diguin, però és bastant presumible. Què costa que vostès es comprometin, ja que ha esmerçat amb el senyor Carod-Rovira i amb mi mateix i abans molta estona del debat en autogovern..., el seu compromís amb el que han elaborat les seves diputades, els seus diputats i la majoria d'aquesta cambra?

Gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula ara, en nom de Convergència i Unió, l'illustre diputat senyor Ramon Camp.

El Sr. Camp i Batalla

Senyor president, senyores, senyors diputats, fa tres anys, dos anys, un any, fa uns quants mesos, just abans de l'estiu, algunes veus d'aquesta cambra encara profitaven que la legislatura acabaria de forma sobtada. Fins i tot alguns deien que no arribaríem en aquest debat de política general. S'equivocaven. S'equivocaven aleshores, com s'han anat equivocant reiteradament durant vint-i-dos anys, quan afirmaven que el projecte polític de Convergència i Unió estava esgotat.

Són els mateixos –ben bé els mateixos– que ja ens van explicar que havien guanyat unes eleccions que va resultar que havien perdut; els mateixos que creen un govern a l'ombra, que de tanta ombra ja ni es veu; els que presenten una moció de censura, de la qual surt censurat el que la presenta. Són els mateixos que avui aquí parlen dels ajuntaments de Catalunya com si aquest fos un tema aliè a Convergència i Unió, quan Convergència i Unió presideix 600 ajuntaments de

Catalunya, dels 942 que té el país; són els mateixos que s'acaben creient l'estat d'opinió que ells s'han inventat.

S'equivocaven, doncs. S'equivocaven quan deien que el Govern no estaria en condicions de governar i que la legislatura quedaria marcada per la inestabilitat. Certament, a hores d'ara podem dir que no n'han endevinat ni una. Totes les seves prediccions han anat a parar al cabàs de les profecies no complertes que acumulen simultàniament més d'un grup d'aquesta cambra. En definitiva, s'han confós per una cosa ben clara: perquè els desitjos partidistes no coincideixen amb la tossuda realitat.

Per què, doncs? Per què nosaltres, tot i la majoria relativa –56 diputats, dels 135 de la cambra; per tant, lluny de la majoria absoluta, que està situada en 68; per tant, en una situació de força política, com deia abans, de majoria relativa, complexa–, hem estat capaços d'aconseguir aquesta estabilitat? Doncs, perquè hem parlat amb tothom; ens n'hem fet un tip, de parlar amb tothom.

No hi ha cap corró parlamentari, com alguns volen fer creure; no existeix un corró parlamentari. I vostès ho saben perfectament, que aquesta estabilitat s'ha fonamentat en el diàleg i la negociació, que ens ha permès, des del darrer debat de política general –els mateixos dies que avui, però un any enrere–, ens ha permès aprovar, com deia ahir el president, trenta-set lleis –que es diu aviat, trenta-set lleis–, de les quals trenta-una ho han estat o bé per unanimitat o per àmplia majoria.

És evident –i vostès ho saben– que aprovar lleis no ho és tot. Hi ha qui diu que fins i tot a vegades s'aproven més lleis del compte. No ho és tot, però, certament, és una de les principals funcions d'aquesta cambra, i casualment mai en vint-i-dos anys, mai com aquest darrer any se n'havien aprovat tantes i s'havia fet tanta feina en aquesta cambra; en aquesta cambra, que havia de ser un escenari d'impossibilitat de governar.

Avui ens deia algú que demanava la dissolució d'aquesta cambra, ens ho deia, això, ens ho recordava, que no es podia governar, i això mateix també ens ho va dir l'any passat. El mateix que avui demanava la dissolució de la cambra, l'any passat ens deia que nosaltres no podríem governar aquest any, que és l'any que ha tingut una realització més important l'acció parlamentària, i, per tant, de retruc, també l'acció de govern n'ha sortit beneficiada.

No els parlaré, per tant, ara d'un altre capítol, un altre capítol indicatiu, perquè, si no, finalment no sabem ben bé de què parlem. S'han aprovat 1.766 resolucions en el que portem de legislatura –1.766 resolucions–, de les quals 1.678, és a dir, el 95%, ho han estat per unanimitat o àmplia majoria, que vol dir quatre grups d'aquesta cambra. Per tant, el nivell de coincidència, enorme. On és aquí el corró parlamentari? Hi ha diàleg, hi ha treball per fer les coses, com fa Convergència i Unió, que té en el diàleg i la negociació les seves principals característiques per garantir l'estabilitat, per garantir que hi hagi un govern que pugui governar amb eficàcia per fer que el país funcioni.

I en aquesta línia que el país funcioni, el president ahir va fer un balanç prou extens de l'obra de govern, de la qual obra el nostre Grup Parlamentari ens sentim solidaris i partícips, i perquè sense la feina diària d'aquesta cambra no hauria estat possible tampoc aquesta obra de govern, efectiva, del Govern de la Generalitat. I això ho dic encara que, a vegades, alguns grups, encegats per l'afany d'anar a la contra, no arriben a tenir plena consciència que també ells contribueixen positivament a aquesta estabilitat i a aquesta governabilitat. I nosaltres, de tota manera, els agraïm la seva col·laboració, mirin per on! —els agraïm la seva col·laboració. I no ho diem amb ironia sinó amb cordialitat, perquè les frustracions polítiques que alguns arrosseguen des de fa molts anys no se superen negant l'evidència de la transformació positiva del país que ha aconseguit el Govern de la Generalitat.

Ahir també, el president ens parlava de tanta i tanta feina feta i la voluntat de continuar-la fent. Naturalment que hi estem d'acord. No només d'acord —ho deia fa un moment—, ens en sentim partícips i orgullosos perquè és la feina dels governs de Convergència i Unió i ens la sentim com a molt pròpia. Ha permès..., aquesta feina d'aquestes governs ha permès un progrés enorme del país sencer i de la seva gent, i això fet de forma cohesionada i continuadament.

Recapitem, doncs, els principals objectius, que passen per mantenir la cohesió social, pel creixement econòmic per a tothom, per una societat civil activa i emprenedora, per aconseguir un bon clima social i també, malgrat els entrebancs, aconseguir la manera de decidir cada vegada més per nosaltres mateixos.

Això ho podem fer des del catalanisme polític i des del que representa Convergència i Unió i des del convenciment, com deia ahir el president, que el nostre model és bo; el model que combina identitat i projecte, convivència i progrés: el model de la pau és el model bo.

Senyores i senyors diputats, sense aquesta eina, el progrés de Catalunya durant les últimes dècades no hauria estat possible i tant en el present com en el futur caldrà continuar comptant amb aquest estri important que és Convergència i Unió. El lloc central que ha ocupat, que ocupa i que, no en tinguin cap dubte, continuarà ocupant en la història política, en l'àmbit polític català, no és un accident en la història contemporània del nostre país, com realment alguns voldrien, no és un invent, no és una casualitat, no és cap d'aquestes coses, és la concreció dels desitjos i les voluntats de molts catalans.

El catalanisme polític, el nacionalisme català és una dada política bàsica i permanent de la vida quotidiana del segle xx i ja podem dir també del xxi. És l'expressió d'una realitat diferenciada en el social, en el cultural i en el polític; la forma política que pren una voluntat de ser i de continuar sent. I aquestes no són coses d'un període de sessions, ni d'una legislatura, ni d'una dècada, són coses duradores. Convergència i Unió, ara com a federació, té un paper central en la política catalana perquè el catalanisme polític i el nacionalisme català, com deia, no són elements accidentals en la història contemporània de Catalunya.

No estic dient, naturalment, que siguem l'única expressió de la catalanitat ni del catalanisme, tampoc no

volem cap monopoli, però el catalanisme, que al llarg de la història s'ha encarnat en forces polítiques diverses, ha generat sempre i ha necessitat sempre una força majoritària, una força política amb voluntat i capacitat de govern, amb plena autonomia de decisió, no superada a cap centre de decisió extern a Catalunya, capaç de tenir a la vegada els ideals i els objectius més ambiciosos i la capacitat d'acció política més arrelada al país, al dia a dia, a una realitat que obliga al pragmatisme i al pacte. I aquesta força central s'ha caracteritzat sempre per governar i per fixar-se ideals al mateix temps —per governar i per fixar-se ideals al mateix temps—, per portar el dia a dia i per plantejar-se horitzons més ambiciosos, no pel pragmatisme sense objectius, no per l'idealisme que no toca de peus a terra i que, per tant, no és capaç de transformar les coses.

Per això —i per això realment— podem dir que Convergència i Unió ha governat Catalunya des de l'any 80, durant aquests vint-i-dos anys, per aquesta connexió amb el país. I avui podem dir amb molta satisfacció i, si em permeten, amb molt d'orgull que la Catalunya contemporània no s'explica sense la nostra participació. I justament aquest fet permet entendre que en el nostre país hi hagi un mapa polític diferent, un mapa polític propi, expressió de la nostra personalitat específica com a societat diferenciada. La força política de Convergència i Unió, eina d'expressió majoritària d'aquest catalanisme polític, ha fet possible aquest mapa diferent i ho continuarà fent en el futur.

Per això costa molt d'entendre que des del nacionalisme hi hagi forces polítiques que sembla que tinguin com a objectiu prioritari, no tant l'eixamplament de la consciència nacional en nous sectors de la societat catalana, com el de debilitar Convergència i Unió al preu que sigui. Durant vint-i-dos anys hem avançat sota el lideratge polític, nacional i moral de Jordi Pujol, que, al capdavant d'una majoria parlamentària i de govern, deixa una obra feta d'una dimensió descomunal i a la vegada un projecte polític consolidat, propi, que ha posat les bases de la Catalunya autònoma i d'un projecte de futur que ens permetrà continuar portant Catalunya cap endavant, cap a noves i més altes cotes d'autogovern i de benestar.

Fa uns dies, dilluns concretament, el secretari general de la nostra federació, en Josep Antoni Duran i Lleida, feia per escrit l'exercici que ara els proposo que fem en veu alta. Era un exercici de política ficció —era un exercici de política ficció— pel qual intentava imaginar-se, i no costa gaire, què hauria estat del nostre país en mans de partits d'obediència estatal o en mans de partits desprovistos del sentit de bon govern. Els uns, deia en Duran i jo també ho crec, ens haurien convertit en les quatre diligents i laborioses províncies del *noreste*, d'altres ens haurien portat a una situació de crisi i fractura social; en cap cas la Catalunya serena i constructiva que tenim davant nostre hauria pogut existir.

I algú pot dir que exagerem, que les coses no haurien anat d'aquesta manera... No cal retrocedir a èpoques llunyanes per buscar exemples. Aquest matí el president Pujol ens ho recordava fent menció d'unes declaracions del senyor Maragall diumenge passat a Lleida,

quan afirmava que el seu objectiu –i aquest era el titular–, el seu objectiu era catapultar el senyor Rodríguez Zapatero a La Moncloa; ja no era el senyor Narcís Serra fa molts anys, no, no, ara el senyor Maragall: catapultar el senyor Rodríguez Zapatero a La Moncloa. Aquest és l'exemple més clar per nosaltres del sucursalisme; no pot ser president de la Generalitat algú que no tingui Catalunya com a única raó de fer política, algú que tan sols la té com una peça més dins del joc estratègic de la política espanyola.

Senyores i senyors diputats, aquest és el darrer debat de política general que protagonitza el president Pujol i per aquesta raó acabaré amb les seves pròpies paraules, pronunciades durant el debat d'investidura l'abril de 1984, just després de la victòria electoral de Convergència i Unió. El president deia en aquell moment: «Tots volem que Catalunya funcioni, que Catalunya sigui un país de progrés, d'equilibri, de benestar; un país de convivència; un país fidel a una identitat pròpia, a la seva catalanitat consolidada i enfortida, oberta a totes les aportacions humanes i culturals; un país fidel a tots els seus ciutadans, sigui quin sigui el seu origen o la seva condició. Catalunya és per mi» –deia el president–, «Catalunya és per la gent de Convergència i Unió, Catalunya és per tots nosaltres, no l'escenari de la lluita política, sinó la raó de ser de la nostra vida i de la nostra acció política. I aquesta Catalunya de què parlo no és una Catalunya abstracta o una Catalunya mística, parlo de tot el conjunt de ciutadans que avui hi viuen i que hi troben la seva casa, i pels quals és el país dels seus fills; parlo de la Catalunya del futur i no de la del passat, i parlo de la Catalunya de tots els nostres homes i de totes les nostres dones.»

Aquest és el missatge de l'any 1984, aquest era el missatge ahir en el seu discurs, aquest ha estat el missatge que sempre ha orientat la seva i la nostra acció políti-

ca, un missatge que es fonamenta en l'estimació al país i a la seva gent. Aquesta ha estat, és i serà la veritable raó de ser de l'acció política de Convergència i Unió.

Senyor president, sap que la il·lusió, l'autoestima, l'orgull de pàtria, que ahir ens demanava com a poble, a la gent de Convergència i Unió, no ens ha mancat, no ens mancarà en el futur.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Abans de marxar voldria indicar-los la seqüència de tot el que cal fer demà al dematí.

Per tal de donar compliment a l'article 124 del Reglament, la tramitació de les propostes de resolució subsegüents a aquest debat serà la següent: el termini per presentar les propostes de resolució serà demà de nou a deu del matí; la comunicació als grups parlamentaris de les propostes admeses es farà a les onze; el termini per presentar les propostes transaccionals serà de dotze a una; la comunicació als grups parlamentaris de les propostes admeses es farà a dos quarts de dues; la comunicació a la Mesa de les propostes de resolució que els grups parlamentaris sol·liciten que es votin separatament, a les tres –estigui atent, senyor Camp, perquè ara ve el moment...–; la sessió per al debat i votació de les propostes, a dos quarts de cinc, i aleshores és quan es reprendrà la sessió.

I ara se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a tres quarts de vuit del vespre i catorze minuts.